2026/1969

16.11.2026.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2026/1969

(2026. gada 7. septembris),

ar ko groza II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK ([1]), un jo īpaši tās 2. panta pirmo daļu,

tā kā:

(1) Regulas (ES) Nr. 1233/2011 1. pantā ir noteikts, ka pamatnostādnes, kas ietvertas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("Vienošanās"), ir piemērojamas Savienībā. Vienošanās teksts ir iekļauts minētās regulas II pielikumā.

(2) Pēc vairākām sarunu kārtām, kas notikušas kopš pēdējās būtiskās modernizācijas 2023. gada jūlijā, Vienošanās dalībnieki ir vienojušies par vairākām plašām izmaiņām Vienošanās tekstā, tostarp tādām, kas attiecas uz tās nozaru vienošanām. Tāpēc Vienošanās jaunā redakcija, par kuru panākta vienošanās, atšķiras no pašlaik piemērojamās Vienošanās redakcijas, kas ietverta Regulas (ES) Nr. 1233/2011 II pielikumā.

(3) Galvenās izmaiņas Vienošanās un tās dažādo nozaru vienošanās, ko dalībnieki pieņēma 2026. gada janvārī, ir šādas: grozījumi Vienošanās III pielikumā izklāstītajā Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem, tostarp jo īpaši precizējums par apkopes, remonta un kapitāla remonta (MRO) līgumiem, *de minimis* darījumu riska klasifikācijas procedūras un novecojušas klauzulas par uzcenojuma standarta noteikumiem svītrošana. Turklāt Vienošanās XII pielikuma noteikumi par tirgus bāzes procentu likmi (*CIRR*) tika grozīti, lai *CIRR* aprēķināšanai ieviestu pastāvīgu rezervi 100 bāzes punktu apmērā. Visbeidzot, ir ieviesti grozījumi I pielikumā izklāstītajā Nozares vienošanās par eksporta kredītiem klimata pārmaiņu jomā, lai turpināmības klauzulas attiecībā uz konkrētām projektu klasēm ("mazemisiju ražošana") un ("tīras enerģijas minerālizejvielas un rūdas") aizstātu ar pārskatīšanas klauzulu, kuras termiņš ir 2026. gada 30. jūnijs.

(4) ESAO 2026. gada 26. janvārī publicēja pārskatītu Vienošanās redakciju, kurā ņemti vērā visi grozījumi, ko pieņēma tās dalībnieki ([2]). Ir lietderīgi un nepieciešams iekļaut minētos grozījumus Savienības tiesību aktos.

(5) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (ES) Nr. 1233/2011,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 1233/2011 II pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikuma tekstu.

([1]) OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1233/oj.
([2]) Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, TAD/PG(2026)1, 2026. gada 26. janvāris.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2026. gada 7. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

II PIELIKUMS

SATURS

Lappuse

I NODAĻA. Vispārīgi noteikumi 7
1. Nolūks 7
2. Statuss 7
3. Dalība 7
4. Informācija, kas pieejama valstīm, kuras nav dalībnieces 7
5. Piemērošanas joma 7
6. Vienošanās atbalsta aizliegumi 8
7. Nozares vienošanās 8
8. Izstāšanās 9
9. Uzraudzība 9
II NODAĻA. Finanšu noteikumi eksporta kredītiem 9
10. Valstu klasificēšana attiecībā uz vietējo izmaksu atbalstu 9
11. Pirmā iemaksa, maksimālais oficiālais atbalsts un vietējās izmaksas 9
12. Maksimālie atmaksas termiņi 10
13. Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana 10
14. Procentu likmes, prēmiju likmes un citi maksājumi 11
15. Eksporta kredītu darbības periods 11
16. Rīcība, lai novērstu vai mazinātu zaudējumus 11
17. Saskaņošana 11
18. Oficiāla finansiālā atbalsta minimālās fiksētās procentu likmes 12
19. *CIRR* aprēķināšana un piemērošana 12
20. Kredītriska prēmija 12
21. Minimālā kredītriska prēmija 12
22. Valsts riska klasifikācija 15
23. Suverēna riska novērtējums 16
24. Pircēja riska klasifikācija 17
25. Oficiālā eksporta kredītu seguma procentuālā daļa un kvalitāte 17
26. Valsts riska mazināšanas metodes 18
27. Pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi 18
28. Kredītriska minimālo prēmiju likmju darbības periods 19
III NODAĻA. Noteikumi attiecībā uz piesaistītu atbalstu 19
29. Vispārīgi principi 19
30. Piesaistīta atbalsta veidi 19
31. Asociēta finansēšana 19
32. Valstu atbilstības kritēriji piesaistīta atbalsta saņemšanai 20
33. Projekta atbilstība 21

34. Minimālais koncesijas līmenis 21
35. Izņēmumi no valstu un projektu atbilstības kritērijiem piesaistīta atbalsta saņemšanai 21
36. Piesaistīta atbalsta koncesijas līmeņa aprēķins 22
37. Piesaistītā atbalsta darbības periods 23
38. Saskaņošana 23
IV NODAĻA. Procedūras 24
1. IEDAĻA. Kopīgas procedūras eksporta kredītiem un atbalstam tirdzniecības jomā 24
39. Paziņojumi 24
40. Informācija par oficiālu atbalstu 24
41. Saskaņošanas procedūras 24
42. Īpašas apspriešanās 25
2. IEDAĻA. Eksporta kredītu procedūras 25
43. Iepriekšēja paziņošana ar apspriešanos 25
44. Iepriekšēja paziņošana 25
3. IEDAĻA. Procedūras atbalstam tirdzniecības jomā 27
45. Iepriekšēja paziņošana 26
46. Ātra paziņošana 27
4. IEDAĻA. Piesaistītā atbalsta apspriešanas procedūras 28
47. Apspriešanās mērķis 27
48. Apspriešanās joma un grafiks 27
49. Apspriešanās rezultāts 28
5. IEDAĻA. Informācijas apmaiņa par eksporta kredītiem un atbalstu tirdzniecības jomā 29
50. Kontaktpunkti 28
51. Informācijas pieprasījumu saturs 28
52. Atbilžu saturs 28
53. Apspriešanās klātienē 29
54. Vienotās nostājas procedūras un formāts 29
55. Atbildes uz vienoto nostāju priekšlikumiem 29
56. Vienoto nostāju pieņemšana 30
57. Domstarpības par vienotām nostājām 30
58. Vienotās nostājas spēkā stāšanās diena 30
59. Vienoto nostāju darbības periods 30
6. IEDAĻA. Pārskatīšana 32
60. Vienošanās regulāra pārskatīšana 31
61. Minimālo procentu likmju pārskatīšana 31
62. Minimālo prēmiju likmju un ar to saistītu jautājumu pārskatīšana 31
63. Oficiāla atbalsta vietējām izmaksām pārskatīšana 31
64. Atmaksas profilu un termiņu pārskatīšana 31
I PIELIKUMS. Nozares vienošanās par eksporta kredītiem klimata pārmaiņu jomā 32
II PIELIKUMS. Nozares vienošanās par eksporta kredītiem atomelektrostacijām 50
III PIELIKUMS. Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem 53

1. DAĻA. Vispārīgi noteikumi 54
1. Nolūks 53
2. Statuss 53
3. Dalība 53
4. Piemērošanas joma 53
5. Informācija, kas pieejama valstīm, kuras nav dalībnieces 54
6. Palīdzības atbalsts 54
7. Rīcība, lai novērstu vai mazinātu zaudējumus 54
2. DAĻA. Jauni gaisa kuģi 56
I NODAĻA. Tvērums 56
8. Jauni gaisa kuģi 54
II NODAĻA. Finanšu noteikumi 56
9. Atbilstīgās valūtas 55
10. Pirmā iemaksa un maksimālais oficiālais atbalsts 55
11. Minimālās prēmiju likmes 55
12. Maksimālais atmaksas termiņš 55
13. Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana 56
14. Minimālās procentu likmes 56
15. Procentu likmju atbalsts 57
16. Maksas 57
17. Līdzfinansēšana 57
3. DAĻA. Lietoti gaisa kuģi, rezerves dzinēji, rezerves daļas, apkopes un pakalpojumu līgumi 57
I NODAĻA. Tvērums 59
18. Lietoti gaisa kuģi un citas preces un pakalpojumi 57
II NODAĻA. Finanšu noteikumi 59
19. Lietotu gaisa kuģu pārdošana 58
20. Rezerves dzinēji 58
21. Līgumi pārbūvei par kravas gaisa kuģiem/ievērojamu izmaiņu veikšanai/atjaunošanai 59
22. Apkopes un pakalpojumu līgumi, rezerves daļas (izņemot dzinējus) un dzinēju komplekti 59
4. DAĻA. Pārredzamības procedūras 59
23. Informācija par oficiālu atbalstu 60
24. Informācijas pieprasījumi 60
25. Apspriešanās klātienē 60
26. Īpašas apspriešanās 60
27. Vienotās nostājas procedūras un formāts 61
28. Atbildes uz vienoto nostāju priekšlikumiem 61
29. Vienoto nostāju pieņemšana 61
30. Domstarpības par vienotām nostājām 61
31. Vienotās nostājas spēkā stāšanās diena 61
32. Vienoto nostāju darbības periods 62
33. Saskaņošana 62

5. DAĻA. Uzraudzība un pārskatīšana 62
34. Uzraudzība 62
35. Pārskatīšana 62
36. Turpmākais darbs 63
6. DAĻA. Nobeiguma noteikumi 63
37. Stāšanās spēkā 63
38. Izstāšanās 63
I papildinājums. Dalība gaisa kuģu nozares vienošanās 64
II papildinājums. Minimālās prēmiju likmes 65
1. pielikums. Atbilstīguma deklarācijas 65
2. pielikums. Keiptaunas konvencijas anketa 78
III papildinājums. Minimālās procentu likmes 65
IV papildinājums. Paziņošanas veidlapa 65
V papildinājums. Definīciju saraksts 66
IV PIELIKUMS. Nozares vienošanās par eksporta kredītiem kuģiem 88
V PIELIKUMS. Paziņojumos sniedzamā informācija 102
VI PIELIKUMS. Minimālo prēmiju likmju aprēķināšana valsts riska kategorijas 1–7 darījumiem 102
VII PIELIKUMS. Prēmijas standarti tirgus standarta darījumiem 102
VIII PIELIKUMS. Kritēriji un nosacījumi attiecībā uz trešas personas atmaksas garantijas piemērošanu un daudzpusēju vai reģionālu iestāžu izvērtēšanas kritēriji 112
IX PIELIKUMS. Pircēja riska kategoriju kvalitatīvi apraksti 114
X PIELIKUMS. Kritēriji un nosacījumi attiecībā uz valsts riska mazināšanas metožu un pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumu piemērošanu 118
XI PIELIKUMS. Attīstības kvalitātes pārbaudes saraksts 122
XII PIELIKUMS. Noteikumi par tirgus bāzes procentu likmi (*CIRR*) 124
XIII PIELIKUMS. Definīciju saraksts 127

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. **Nolūks**

a) Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, turpmāk tekstā "Vienošanās", galvenais mērķis ir nodrošināt pamata noteikumus oficiāli atbalstītu kredītu pareizai izmantošanai.

b) Vienošanās ir vērsta uz līdzvērtīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu oficiāla atbalsta jomā, kā noteikts 5. panta a) punktā, lai eksportētāju starpā veicinātu konkurenci, kas balstās uz eksportēto preču un pakalpojumu kvalitāti un cenu, nevis visizdevīgākajiem oficiāli atbalstītajiem finanšu noteikumiem.

2. **Statuss**

ESAO izstrādātā Vienošanās sākotnēji stājās spēkā 1978. gada aprīlī, un tā ir beztermiņa. Vienošanās ir dalībnieku džentlmeņu vienošanās; tā nav ESAO tiesību akts ([1]), lai gan saistībā ar to tiek saņemts administratīvs atbalsts no ESAO sekretariāta (turpmāk – "sekretariāts").

3. **Dalība**

Vienošanās pašreizējie dalībnieki ir šādi: Amerikas Savienotās Valstis, Apvienotā Karaliste, Austrālija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija, Šveice un Turcija. Esošie dalībnieki var uzaicināt pievienoties citas ESAO dalībvalstis un valstis, kas nav ESAO dalībvalstis.

4. **Informācija, kas pieejama valstīm, kuras nav dalībnieces**

a) Tām valstīm, kas nav dalībnieces, dalībnieki apņemas nodot informāciju par paziņojumiem saistībā ar oficiālu atbalstu, kā noteikts 5. panta a) punktā.

b) Dalībnieks uz savstarpīguma principa pamata atbild uz valsts, kas nav dalībniece un ir konkurences apstākļos, lūgumu par piedāvātajiem oficiāla atbalsta finanšu noteikumiem tāpat, kā tas būtu atbildējis uz kāda dalībnieka lūgumu.

5. **Piemērošanas joma**

Vienošanās attiecas uz visa veida oficiālu atbalstu, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā preču un/vai pakalpojumu eksportam, tostarp finanšu nomai, un kā atmaksas termiņš ir divi gadi vai vairāk.

a) Iespējamie oficiāla atbalsta veidi:

1) eksporta kredīta garantija vai apdrošināšana (riska segums);

2) oficiāls finansiālais atbalsts:

— tiešais kredīts/finansēšana un refinansēšana vai

— procentu likmju atbalsts;

3) jebkāda iepriekš minēto atbalsta veidu kombinācija.

b) Vienošanās attiecas uz piesaistītu atbalstu; IV nodaļā izklāstītās procedūras attiecas arī uz atsaistītu atbalstu tirdzniecības jomā.

c) Vienošanās neattiecas uz militārā aprīkojuma un lauksaimniecības preču eksportu.

d) Oficiālu atbalstu nesniedz, ja ir skaidri pierādījumi, ka līgums ir slēgts ar pircēju no valsts, kas nav preču galamērķa valsts, galvenokārt ar mērķi iegūt labvēlīgākus atmaksas noteikumus.

([1]) Kā noteikts ESAO konvencijas 5. pantā.

6. **Vienošanās atbalsta aizliegumi**

Dalībnieki nepiešķir oficiāli atbalstītus eksporta kredītus vai piesaistītu atbalstu:

a) jaunu ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtu vai to daļu eksportam, ietverot visas sastāvdaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus (tostarp personāla apmācību), kas tieši nepieciešami šādu elektrostaciju būvniecībai un nodošanai ekspluatācijā. Jaunu ogļu elektroenerģijas ražošanas vienību pievienošana esošajai iekārtai uzskatāma par jaunu ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtu;

b) aprīkojuma eksporta piegādei esošām ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtām, izņemot, ja ir izpildīti visi turpmāk paredzētie nosacījumi:

i. piegādātā aprīkojuma nolūks ir gaisa piesārņojuma mazināšana, ūdens piesārņojuma mazināšana vai CO_2 emisiju mazināšana;

ii. piegādātais aprīkojums neizraisa ne iekārtas darbmūža pagarināšanu, ne jaudas palielināšanu;

c) aizliegumi, kas izklāstīti a) un b) punktā, neattiecas uz ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kas darbojas ar efektīvām oglekļa uztveršanas, izmantošanas un uzglabāšanas (*CCUS*) ierīcēm; vai esošo ogļu elektroenerģijas ražošanas iekārtu modernizāciju, lai uzstādītu *CCUS*, kā paredzēts I pielikuma I papildinājuma B klases 1. tipa projektos.

d) dalībnieki vienojas pēc kāda dalībnieka pieprasījuma pārskatīt CO_2 emisiju samazināšanas tehnoloģijas, kas nav *CCUS* un kuras var izstrādāt nākotnē, lai pieļautu izņēmumus no a) un b) punkta. Jebkura turpmāka izņēmuma iekļaušana pamatojas uz dalībnieku konsensa lēmumu;

e) iepriekšējā a)–d) punktā izklāstītos noteikumus pārskata ne vēlāk kā 2022. gada 31. decembrī, lai palīdzētu sasniegt kopīgo mērķi – risināt klimata pārmaiņu problēmu, ņemot vērā:

i. jaunākos ziņojumus par klimata zinātnes atziņām un ietekmi uz globāliem infrastruktūras ieguldījumu lēmumiem saglabāt globālās vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeņiem un turpināt centienus temperatūras pieaugumu ierobežot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeņiem;

ii. oficiāli atbalstīti eksporta kredīti vai piesaistītais atbalsts citiem ar oglēm saistītiem projektiem;

iii. *CCUS* tehnoloģijas pieejamība; un

iv. CO_2 piesārņojuma mazināšanas tehnoloģiju, kas nav *CCUS*, pieejamība.

7. **Nozares vienošanās**

a) Šī Vienošanās ietver nozares vienošanās šādās jomās:

— klimata pārmaiņas (I pielikums),

— atomelektrostacijas (II pielikums),

— civilās aviācijas gaisa kuģi (III pielikums),

— kuģi (IV pielikums).

b) I, II vai IV pielikuma dalībnieks var piemērot attiecīgos noteikumus oficiālam atbalstam to preču un/vai pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas konkrētās nozares vienošanās. Attiecībā uz I vai II pielikumu: ja nozares vienošanās neietver Vienošanās tekstam atbilstošus konkrētos noteikumus, šīs nozares vienošanās dalībnieks piemēro Vienošanās attiecīgo noteikumu.

c) To preču un/vai pakalpojumu eksportam, uz ko attiecas III pielikums, dalībnieki, kas ir arī dalībnieki šajā nozares vienošanās, piemēro šīs nozares vienošanās noteikumus.

8. **Izstāšanās**

Dalībnieks var izstāties no Vienošanās, rakstiski informējot sekretariātu ar tūlītējas saziņas līdzekļa palīdzību, piemēram, izmantojot elektroniskā pasta sistēmu, ko sekretariāts uztur, lai atvieglotu saziņu starp dalībniekiem un sekretariātu. Izstāšanās stājas spēkā 180 kalendārās dienas pēc tam, kad sekretariāts saņēmis paziņojumu.

9. **Uzraudzība**

Sekretariāts uzrauga Vienošanās īstenošanu.

II NODAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI EKSPORTA KREDĪTIEM

Finanšu noteikumi eksporta kredītiem ietver visus šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, kas lasāmi saistībā cits ar citu. Vienošanās paredzēti ierobežojumi noteikumiem, kas var tikt oficiāli atbalstīti. Dalībnieki atzīst, ka dažām tirdzniecības vai rūpniecības nozarēm tradicionāli piemēro stingrākus finanšu noteikumus, nekā paredzēts šīs Vienošanās noteikumos. Dalībnieki turpina ievērot šādus ierastos finanšu noteikumus, sevišķi principu, saskaņā ar kuru atmaksas termiņi nepārsniedz lietderīgās preču un pakalpojumu izmantošanas laiku.

10. **Valstu klasificēšana attiecībā uz vietējo izmaksu atbalstu**

a) I kategorijas valstis ir ESAO valstis ar augstu ienākumu līmeni ([2]). Visas pārējās valstis ir II kategorijā.

b) Klasificējot valstis, piemēro šādus darbības kritērijus un procedūras.

1) Iedalījumu šīs Vienošanās vajadzībām nosaka nacionālais kopienākums (NKI) uz vienu iedzīvotāju, ko aprēķina Pasaules Banka, veidojot Pasaules Bankas aizņēmējvalstu iedalījumu.

2) Ja Pasaules Bankai nav pietiekamas informācijas, lai publicētu NKI uz vienu iedzīvotāju, Pasaules Banku lūdz novērtēt, vai attiecīgās valsts NKI uz vienu iedzīvotāju ir augstāks vai zemāks par pašreizējo robežvērtību. Valsti klasificē atbilstoši šim novērtējumam, ja vien dalībnieki nelemj rīkoties citādi.

3) Ja valsts tiek pārklasificēta saskaņā ar 10. panta a) punktu, pārklasificēšana stājas spēkā pēc divām nedēļām no brīža, kad sekretariāts visiem dalībniekiem darījis zināmus secinājumus, kas gūti no minētajiem Pasaules Bankas datiem.

4) Ja Pasaules Banka pārskata skaitliskos datus, šādas pārskatīšanas netiek ņemtas vērā saistībā ar šo vienošanos. Tomēr valsts klasifikāciju var mainīt ar vienotu nostāju, un dalībnieki ar labvēlīgu attieksmi izskata izmaiņas, kas būtu veicamas sakarā ar skaitlisko datu kļūdām un izlaidumiem, kuri pēc tam pamanīti tajā pašā kalendārajā gadā, kad sekretariāts pirmo reizi izplatījis šos skaitliskos datus.

c) Valsts kategoriju maina tikai tad, kad tās Pasaules Bankas kategorija ir palikusi nemainīga divus gadus pēc kārtas.

11. **Pirmā iemaksa, maksimālais oficiālais atbalsts un vietējās izmaksas**

a) Dalībnieki pieprasa preču un pakalpojumu pircējiem, kas ir oficiāla atbalsta saņēmēji, veikt pirmo iemaksu vismaz 15 % apmērā no eksporta līguma vērtības pirms kreditēšanas termiņa vai tā sākumā, kā definēts XIII pielikumā. Lai noteiktu pirmo iemaksu, eksporta līguma vērtību var proporcionāli samazināt, ja darījumā ietvertas preces un pakalpojumi no kādas trešās valsts, kas netiek oficiāli atbalstīti. Ir pieļaujams finansējums/apdrošināšana 100 % apjomā no prēmijas. Prēmiju var iekļaut vai neiekļaut eksporta līguma vērtībā. Drošības iemaksas, kas veiktas pēc kreditēšanas termiņa sākuma, šeit neuzskata par pirmo iemaksu.

([2]) To reizi gadā nosaka Pasaules Banka pēc NKI uz vienu iedzīvotāju.

b) Oficiālu atbalstu šādām pirmajām iemaksām var piešķirt tikai kā apdrošināšanu vai garantiju pret parastajiem pirmskredīta riskiem.

c) Izņemot b) un d) punktā paredzētos gadījumus, dalībnieki nesniedz oficiālu atbalstu, kas pārsniedz 85 % no eksporta līguma vērtības, ieskaitot trešo valstu piegādes, bet neieskaitot vietējās izmaksas.

d) Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu vietējām izmaksām ar šādiem nosacījumiem:

1) vietējo izmaksu oficiālā atbalsta maksimālais apjoms nepārsniedz:

— I kategorijas valstīm – 40 % no eksporta līguma vērtības,

— II kategorijas valstīm – 50 % no eksporta līguma vērtības;

2) vietējo izmaksu oficiālā atbalstu nesniedz ar noteikumiem, kas ir labvēlīgāki/mazāk ierobežojoši nekā tie, kuri ir spēkā attiecībā uz saistītu eksportu;

3) gadījumos, kad oficiāls atbalsts saistībā ar vietējām izmaksām pārsniedz 15 % no eksporta līguma vērtības, par šādu oficiālu atbalstu iepriekš paziņo saskaņā ar 44. pantu, norādot atbalstīto vietējo izmaksu veidu.

12. **Maksimālie atmaksas termiņi**

a) Atmaksas termiņš nepārsniedz eksportēto preču un pakalpojumu lietderīgās lietošanas laiku vai attiecīgā gadījumā tā projekta lietderīgās lietošanas laiku, uz kuru preces un pakalpojumi tiek eksportēti.

b) Neatkarīgi no 12. panta a) punkta maksimālais atmaksas termiņš ir 15 gadi.

c) Neatkarīgi no 12. panta b) punkta jebkurai spēkstacijai ([3]), kas nav tiesīga saņemt atbalstu saskaņā ar I vai II pielikumu, maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi.

d) Dalībnieks saskaņā ar 44. pantu iepriekš paziņo, kad tiks sniegts oficiāls atbalsts jebkuram darījumam, kura atmaksas termiņš pārsniedz desmit gadus un kura kredīta vērtība ir 10 miljoni *SDR* vai vairāk.

13. **Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana**

a) Eksporta kredīta pamatsummu parasti atmaksā vienādās maksājumu daļās un regulāri vai attiecīgā gadījumā (*piemēram*, ja atbalstu sniedz nomas darījumiem vai atsevišķu mašīnu vai iekārtu eksportam) kombinētus pamatsummas atmaksājumus un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos.

b) Pamatsummu atmaksā ne retāk kā reizi gadā, un pirmo pamatsummas maksājumu veic ne vēlāk kā gadu pēc kreditēšanas termiņa sākuma.

c) Procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Ikgadēju pamatsummas atmaksājumu gadījumā procentus maksā ne retāk kā reizi divpadsmit mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā divpadsmit mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma.

d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.

([3]) Vienošanās vajadzībām termins "spēkstacija" attiecas uz visu spēkstaciju kopumā vai tās daļām, ieskaitot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, (tostarp darbinieku apmācību), kas tieši vajadzīgi spēkstaciju būvniecībai un ekspluatācijas uzsākšanai. Tas neattiecas uz lietām, par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām, sadales apakšstaciju un ūdens piegādes instalācijām, kas atrodas ārpus elektrostacijas teritorijas, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (piemēram, teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām, degvielas iepildes atļaujām).

e) Ja to pienācīgi pamato neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas atļauts saskaņā ar iepriekš a) un b) punktā izklāstītajiem parametriem, vai ja amortizācijas grafiks neatbilst brīvai kredītņēmēja vai projekta brīvai naudas plūsmai, eksporta kredītus var nodrošināt, ievērojot šādus ierobežojumus:

1) neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 30 % no kredīta pamatsummas;

2) pirmo pamatsummas atmaksājumu veic ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma;

3) Vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods pārsniedz 65 % no darījuma atmaksas termiņa vai sešus gadus.

f) Dalībnieks saskaņā ar 44. pantu iepriekš paziņo, kad saskaņā ar 13. panta e) punktu tiek sniegts oficiāls atbalsts jebkuram darījumam, kura kredīta vērtība ir 10 miljoni *SDR* vai vairāk. Šādos paziņojumos dalībnieki *inter alia* norāda:

1) detalizētu informāciju par to, kāds atmaksas profils tiek atbalstīts, un paskaidrojumu par iemesliem, kāpēc pastāv neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas atļauts saskaņā ar 13. panta a) un b) punktu; un

2) attiecībā uz darījumiem ar atmaksas profilu, kurš nesaskan ar brīvu naudas plūsmu, – detalizētu un atbilstošu pamatojumu par atbalstīto atmaksas profilu.

14. **Procentu likmes, prēmiju likmes un citi maksājumi**

a) Procentos neiekļauj:

1) jebkādu maksājumu prēmijas vai citādas maksas veidā, lai apdrošinātu vai garantētu piegādātāja kredītus vai finanšu kredītus;

2) jebkādu maksājumu bankas nodevu veidā vai eksporta kredīta komisijas maksas veidā, izņemot gada vai pusgada bankas nodevas, kuras jāmaksā visu atmaksas periodu; un

3) importētājas valsts noteiktus ieturamos nodokļus.

b) Ja oficiālu atbalstu sniedz ar tiešiem kredītiem/finansējumu vai refinansēšanu, prēmiju vai nu pievieno procentu likmes nominālvērtībai vai tā ir atsevišķs maksājums; abas daļas dalībniekiem jānosaka atsevišķi.

15. **Eksporta kredītu darbības periods**

Finanšu noteikumus atsevišķam eksporta kredītam vai kredītlīnijai, izņemot XII pielikumā minēto tirgus bāzes procentu likmju (*CIRR*) darbības periodu, nenosaka laikposmam, kas ilgāks par sešiem mēnešiem pirms galīgās saistību uzņemšanās.

16. **Rīcība, lai novērstu vai mazinātu zaudējumus**

Vienošanās neliedz eksporta kreditēšanas iestādēm vai finansēšanas iestādēm vienoties par mazāk ierobežojošiem finanšu noteikumiem, nekā paredzēti šīs Vienošanās noteikumos, ja šāda rīcība tiek veikta pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas (ja eksporta kredīta nolīgums un papildu dokumenti ir jau stājušies spēkā) un ja nodoms ir vienīgi novērst vai mazināt zaudējumus no notikumiem, kas varētu izraisīt nemaksāšanu vai prasījumus.

17. **Saskaņošana**

Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības un saskaņā ar šīs vienošanās mērķi, dalībvalsts drīkst saskaņot, ievērojot 41. pantā noteiktās procedūras, finansiālos noteikumus, kurus piedāvā dalībvalsts vai valsts, kas nav vienošanās dalībniece. Finanšu noteikumi, kas piešķirti saskaņā ar šo pantu, tiek uzskatīti par atbilstīgiem I un II nodaļas un, ja attiecināms, I, II, III, un IV pielikuma noteikumiem.

18. **Oficiāla finansiālā atbalsta minimālās fiksētās procentu likmes**

a) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu aizdevumiem ar nemainīgu likmi, piemēro attiecīgās tirgus bāzes procentu likmes (*CIRR*) kā minimālās procentu likmes. *CIRR* ir procentu likmes, kas noteiktas atbilstoši šādiem principiem:

1) *CIRR* būtu jāatspoguļo galīgās tirgus aizdevumu procentu likmes attiecīgās valūtas vietējā tirgū;

2) *CIRR* būtu cieši jāatbilst likmei pirmās klases vietējiem aizņēmējiem;

3) *CIRR* būtu jābalstās uz finansēšanas izmaksām finansējumam ar nemainīgu procentu likmi;

4) *CIRR* nedrīkstētu izkropļot vietējās konkurences apstākļus; un

5) *CIRR* būtu cieši jāatbilst tai likmei, kas pieejama pirmās klases ārvalstu aizņēmējiem.

b) Oficiāla finansiālā atbalsta sniegšana nedrīkst daļēji vai pilnībā atlīdzināt vai kompensēt attiecīgo kredītriska prēmiju, kas maksājama par neatmaksas risku atbilstīgi 20. panta noteikumiem.

19. ***CIRR* aprēķināšana un piemērošana**

Oficiālam *CIRR* finansēšanas atbalstam, ko sniedz saskaņā ar vienošanos un visiem tās pielikumiem, izņemot Nozares vienošanos par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem (III pielikums) un Nozares vienošanos par eksporta kredītiem kuģiem (IV pielikums), nosaka un piemēro saskaņā ar XII pielikuma noteikumiem.

20. **Kredītriska prēmija**

Dalībnieki papildus procentu maksai nosaka prēmiju, lai segtu eksporta kredītu neatmaksas risku. Dalībnieku aprēķināto prēmiju likmēm jābūt balstītām uz risku un pietuvinātām, un tās nedrīkst būt nepietiekamas, lai segtu ilgtermiņa darbības izdevumus un zaudējumus.

21. **Minimālā kredītriska prēmija**

Dalībnieki par kredītrisku nosaka ne mazāk kā piemērojamo minimālo prēmijas likmi (*MPR*).

a) Piemērojamā *MPR* tiek noteikta saskaņā ar šādiem faktoriem:

— piemērojamā valsts riska klasifikācija,

— riska ilgums (t. i., riska perioda horizonts jeb *HOR*),

— kredītņēmējam izvēlētā pircēja riska kategorija,

— politiskā un komerciālā riska seguma procents un attiecīgā oficiālā eksporta kredīta produkta kvalitāte,

— piemērotā valsts riska mazināšanas metode, un

— piemērotie pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi.

b) *MPR* ir izteiktas procentuāli no kredīta pamatsummas tā, it kā prēmija tiktu iekasēta pilnā apjomā datumā, kad notikusi kredīta pirmā izmaksa. *MPR* aprēķina skaidrojums un izmantotā matemātiskā formula atrodas VII pielikumā.

c) Neatkarīgi no galamērķa valsts prēmiju likmes, ko dalībnieki iekasē par tirgus standarta darījumiem, t. i., darījumiem, kuros iesaistīti gala kredītņēmēji/garantētāji (t. i., kredītriska subjekti) 0. kategorijas valstīs, ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni un eurozonas dalībvalstīs ar augstu ienākumu līmeni ([4]), vai kuros iesaistīta daudzpusēja vai reģionāla iestāde, par kuru dalībnieki vienojas, ka uz to kopumā neattiecas valsts, kurā tā atrodas ([5]), monetārā kontrole un pārskaitījumu noteikumi, nosaka, katru gadījumu izskatot atsevišķi. Lai nodrošinātu to, ka prēmiju likmes par darījumiem, kuros iesaistīti kredītņēmēji un attiecīgā gadījumā – garantētāji, šādās valstīs nebūtu zemākas par likmēm privātajā tirgū, dalībnieki, izmantojot saskaņotas metodes, ievēro šādas procedūras, lai no attiecīgās standarta cenas izteiktu prēmiju likmes.

1) Ja dalībnieks sniedz oficiālu atbalstu kā daļu no sindicētā aizdevuma paketes, kas ir strukturēta kā ar aktīviem nodrošināts ([6]) vai projekta finanšu ([7]) darījums, tad:

— tiešās kreditēšanas daļas visas izmaksas nav mazākas par visām izmaksām, ko iekasē komerciālais(-ie) tirgus dalībnieks(-i) sindikātā,

— prēmija, ko iekasē par riska segumu, nav mazāka par tās prēmiju likmes pārrēķināto ekvivalentu, ko iekasē komerciālais(-ie) tirgus dalībnieks(-i), un nav mazāka par piemērojamo minimālo aktuāro prēmiju likmi, un

— dalībnieks, kas piemēro prēmiju likmi, pamatojoties uz sindicēto aizdevumu paketi, iepriekš paziņo saskaņā ar 44. pantu.

Lai paketi varētu uzskatīt par sindicēta aizdevuma paketi, jāizpilda visi šādi nosacījumi:

— vismaz 25 % no šā sindikāta ir komerciāls(-i) tirgus aizdevums(-i)/garantija(-as) bez jebkāda divpusēja vai daudzpusēja atbalsta (piemēram, *ECA*, *DFI*, *IFI* vai *MDB*) ([8]), ja visām finansēšanā iesaistītajām pusēm ir spēkā *pari passu* noteikumi attiecībā uz visiem finanšu noteikumiem, tostarp drošības paketi, un

— darījuma finanšu noteikumi pilnībā atbilst vienošanās noteikumiem, kas grozīti ar šiem tirgus standarta cenu noteikšanas noteikumiem sindicēto aizdevumu/garantiju darījumos.

([4]) Katru gadu pārskata valsts statusu, ņemot vērā, 1) vai tā ir valsts ar augstu ienākumu līmeni (kā noteikusi Pasaules Banka pēc NKI uz vienu iedzīvotāju), 2) vai tā ir ESAO dalībvalsts un 3) vai tā eurozonas dalībvalsts. Saskaņā ar 21. panta c) punktu valsts apzīmējums "ESAO valsts ar augstu ienākumu līmeni" vai "eurozonas dalībvalsts ar augstu ienākumu līmeni", kā arī šāda apzīmējuma dzēšana stāsies spēkā tikai pēc tam, ja valsts ienākumu klasifikācija (augsts ienākumu līmenis vai cits ienākumu līmenis) ir nemainīga divus gadus pēc kārtas. Izmaiņas valsts apzīmējumā "ESAO valsts ar augstu ienākumu līmeni" vai "eurozonas valsts ar augstu ienākumu līmeni", kā arī šāda apzīmējuma dzēšana saistībā ar izmaiņām ESAO dalībā vai eurozonas dalībā nekavējoties stāsies spēkā brīdī, kad notiks valstu statusa ikgadēja pārskatīšana.

([5]) Novērtējumu par to, vai daudzpusēja vai reģionāla iestāde kopumā ir atbrīvota no tās valsts monetārās kontroles un pārskaitījumu noteikumiem, kurā tā atrodas, veic, pamatojoties uz VIII pielikumā noteiktajiem kritērijiem. Dalībnieki uztur to iestāžu sarakstu, kuras uzskata par tādām, kas atbilst kritērijiem, un tādēļ tām piemēro tirgus standarta darījumu prēmiju likmes.

([6]) Lai uzskatītu, kas darījums ir ar aktīviem nodrošināts, ir jābūt prioritārai nodrošinājuma prasībai attiecībā uz finansēto aktīvu un nomas struktūras gadījumā – cesijai un/vai prioritārai nodrošinājuma prasībai saistībā ar nomas maksājumiem.

([7]) Lai darījumu uzskatītu par projekta finanšu darījumu, tam ir jābūt saistītam ar preču vai pakalpojumu eksportu (juridiski un ekonomiski) neatkarīgam projekta uzņēmumam, turklāt tā, lai 1) aizdevējs uzskatītu, ka šīs projekta uzņēmuma naudas plūsmas un ieņēmumi ir to līdzekļu avots, ar kuriem aizdevums tiks atmaksāts, un 2) aizdevējs projekta uzņēmuma aktīvus uzskatītu par aizdevuma nodrošinājumu.

([8]) Šo 25 % kritērija daļu var izpildīt, ja tāda darījuma bezskaidras naudas norēķina daļa, kurā iesaistīta viena banka, kam ir *ECA* segums, ietver nesegtu daļu vismaz 25 % apmērā. Šādiem darījumiem jāatbilst visiem citiem pirmās daļas kritērijiem, tostarp šā ievilkuma *pari passu* noteikumiem.

2) Attiecībā uz visiem pārējiem tirgus standarta darījumiem piemēro šādas procedūras.

— Ņemot vērā tirgus informācijas pieejamību un konkrētā darījuma īpatnības, dalībnieki nosaka piemērojamās prēmijas likmi, pielīdzinot to vienam vai vairākiem VIII pielikumā noteiktajiem tirgus standartiem, izvēloties tādu(-us), kas konkrētajam darījumam visvairāk piemērots(-i).

— Neatkarīgi no iepriekšējā punkta dalībnieks nedrīkst iekasēt prēmijas likmi, kas ir mazāka par atbilstošo prēmiju, kura noteikta ar cikla tirgus standarta (*Through the Cycle Market Benchmark* jeb *TCMB*) modeli, pamatojoties uz darījuma riska klasifikāciju un kopējo darījuma termiņu (kopējā darījuma *WAL*), ja vien tirgus standartu neatvasina no konkrēta subjekta vai saistīta subjekta i) sekundārā tirgus obligācijas vai ii) kredītriska mijmaiņas darījuma (*CDS*). Dalībnieks, iekasējot prēmiju, kuras likme ir mazāka par atbilstošo prēmiju, kas noteikta ar *TCMB* modeli, pamatojoties uz akreditētās kredītreitingu aģentūras ([9]) (*CRA*) konkrētā tirgus standarta reitingu ([10]), sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar 44. pantu. Iekasētā prēmija tomēr nedrīkst būt mazāka nekā atbilstošā minimālā aktuārā prēmija.

— Nosakot prēmijas likmi, dalībnieks nosaka riska reitingu gala kredītņēmējam/garantētājam, tostarp to, vai kredītņēmējam/garantētājam reitingu ir noteikusi akreditēta *CRA*. Dalībnieks var noteikt par vienu pozīciju labāku reitingu (akreditētās *CRA* skalā) nekā akreditētas *CRA* reitings. Ja nav pieejams akreditētas *CRA* reitings, riska klasifikācija nevar pārsniegt (nevar būt labvēlīgāka par) suverēna *CRA* reitingu kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī par vairāk nekā divām pozīcijām. Dalībniekiem ir jāsniedz iepriekšējs paziņojums saskaņā ar 44. pantu šādos scenārijos:

— ja dalībnieks klasificē kredītņēmēju/garantētāju labākā pozīcijā nekā labākais reitings, ko sniegusi akreditēta *CRA*, vai

— gadījumā, kad nav akreditētas *CRA* reitinga, – ja dalībnieks klasificē darījumu kā CC2 vai labākā pozīcijā vai ar kredītreitinga burtiem, kas līdzvērtīgi AAA līdz A-, vai kā līdzvērtīgu vai labvēlīgāku nekā labākais akreditētas *CRA* suverēna reitings kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī.

d) "Augstākā riska" valstīm 7. kategorijā principā piemēro prēmiju likmes, kas ir augstākas par šai kategorijai noteiktajām *MPR*; šīs prēmiju likmes nosaka dalībnieks, kas sniedz oficiālu atbalstu.

e) Aprēķinot *MPR* kādam darījumam, kredītņēmēja valsts klasifikācija ir piemērojamā valsts riska klasifikācija un kredītņēmēja klasifikācija ir piemērojamā pircēja riska klasifikācija ([11]), izņemot gadījumus, kad visa parāda atmaksas pienākuma nodrošinājumu visā kredīta darbības laikā neatsaucamas, beznosacījumu, pēc pieprasījuma pieejamas, juridiski derīgas un izpildāmas garantijas veidā sniedz trešā persona, kas ir kredītspējīga attiecībā uz garantētā aizdevuma apjomu. Ja ir šāda trešās personas garantija, dalībnieks var izvēlēties piemērot tās valsts riska klasifikāciju, kurā atrodas garantētājs, kā arī garantētāja pircēja riska kategoriju ([12]).

([9]) Ja kredītņēmēju/garantētāju novērtē vairāk nekā viena akreditēta *CRA*, tad *CRA* reitings kredītņēmējam (vai garantētājam) ir labākais pieejamais ārvalstu valūtas reitings uz nesubordinēta nenodrošināta kredītsaistību pamata. Šādu akreditētu *CRA* sarakstu sastāda un uztur sekretariāts.

([10]) Ja attiecīgajam konkrētajam tirgus cenas noteikšanas subjektam reitingu nav noteikusi akreditēta *CRA*, tad uzskata, ka rezultātā tirgus cena ir zem atbilstošās *TCMB* likmes un par to jāsniedz iepriekšējs paziņojums saskaņā ar 44. pantu.

([11]) To prēmiju likmēm, kuras iekasē par darījumiem ar trešās personas garantiju, ko sniedz kredītņēmējs 0. kategorijas valstī, ESAO valstī ar augstu ienākumu līmeni, eurozonas dalībvalstī ar augstu ienākumu līmeni vai daudzpusēja vai reģionāla iestāde, kuru uzskata par atbilstošu VIII pielikumā noteiktajiem kritērijiem, piemēro 21. panta c) apakšpunktā noteiktās prasības.

([12]) Ja garantētājs ir trešā persona, piemērojamajai valsts riska klasifikācijai un pircēja riska kategorijai ir jāattiecas uz vienu un to pašu subjektu, t. i., kredītņēmēju vai garantētāju.

f) Kritēriji un nosacījumi attiecībā uz trešās personas garantijas piemērošanu situācijās, kas aprakstītas iepriekš minētajā e) punktā, ir noteikti VIII pielikumā.

g) *HOR*, ko izmanto *MPR* aprēķināšanā, atbilst pusei no izmaksu perioda, pieskaitot visu atmaksas periodu, un atbilst regulāras eksporta kredīta atmaksas profilam, t. i., atmaksa vienādās pusgada pamatsummas plus uzkrāto procentu maksājumos, sākot sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Eksporta kredītiem ar nestandarta atmaksas profiliem ekvivalentais atmaksas periods (izteikts vienādos pusgada maksājumos) tiek aprēķināts, izmantojot šādu formulu: ekvivalents atmaksas periods = (vidējais svērtais atmaksas periods –0,25) / 0,5.

h) Dalībnieks, kas izvēlas piemērot *MPR*, kura ir saistīta ar garantētāju (trešo personu), kas neatrodas kredītņēmēja valstī, sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar 43. pantu.

22. **Valsts riska klasifikācija**

Izņemot ESAO valstis ar augstu ienākumu līmeni un eurozonas valstis ar augstu ienākumu līmeni, valstis klasificē saskaņā ar iespējamību, ka tās apkalpos savus ārējos parādus (t. i., valsts kredītrisku).

a) Pieci valsts kredītriska elementi ir šādi:

— vispārējs moratorijs attiecībā uz atmaksām, kuru noteikusi kredītņēmēja/garantētāja valdība vai kāda tās valsts aģentūra, ar kuras starpniecību tiek īstenota atmaksa,

— politiski notikumi un/vai saimnieciskas grūtības, kas rodas ārpus paziņojumu sniedzošā dalībnieka valsts, vai tiesību akti/administratīvi pasākumi, kuri pieņemti ārpus paziņojumu sniedzošā dalībnieka valsts un kuri neļauj vai atliek to līdzekļu pārsūtīšanu, kas nomaksāti saistībā ar kredītu,

— kredītņēmēja/garantētāja valstī pieņemtas tiesību normas, kas nosaka, ka vietējā valūtā veiktā atmaksa ir likumīga samaksa par parādu, neraugoties uz to, ka valūtu maiņas kursu svārstību rezultātā līdzekļu pārsūtīšanas dienā šāda atmaksa, konvertējot kredīta valūtā, vairs nenosedz parāda summu,

— jebkāds cits ārvalsts valdības pasākums vai lēmums, kas neļauj veikt atmaksu saistībā ar kredītu, un

— *force majeure* gadījumi, kas rodas ārpus paziņojumu sniedzošā dalībnieka valsts, t. i., karš (ieskaitot pilsoņu karu), ekspropriācija, revolūcija, sacelšanās, nemieri, cikloni, plūdi, zemestrīces, izvirdumi, paisuma viļņi un kodolnegadījumi.

b) Valstis tiek klasificētas kādā no astoņām valsts riska kategorijām (0.–7.). *MPR* ir noteiktas no 1. līdz 7. kategorijai, bet 0. kategorijai tās nenosaka, jo šai kategorijai valsts riska līmenis tiek uzskatīts par nenozīmīgu. Ar darījumiem 0. kategorijas valstīs saistītais kredītrisks galvenokārt ir saistīts ar kredītņēmēja/garantētāja risku.

c) Valstu klasificēšanu ([13]) veic, izmantojot valsts riska klasifikācijas metodi, kura ietver:

— valsts riska novērtējuma modeli (turpmāk – "modelis"), kas sniedz valsts kredītriska kvantitatīvu novērtējumu, attiecībā uz katru valsti balstoties uz trim riska rādītāju grupām: dalībnieku pieredzi attiecībā uz maksāšanu, finanšu stāvokli un ekonomisko stāvokli. Modeļa metode ietver dažādus soļus, tostarp trīs riska rādītāju grupu novērtēšanu, kā arī riska rādītāju grupu kombinēšanu un elastīgu to nozīmīguma noteikšanu (svēršanu),

— modeļa rezultātu kvalitatīvu izvērtējumu attiecībā uz katru valsti, lai ietvertu politisko risku un/vai citus riska faktorus, kas daļēji vai vispār nav ņemti vērā modelī. Vajadzības gadījumā modeļa kvantitatīvajā vērtējumā var būt jāveic korekcijas, lai atspoguļotu valsts kredītriska galīgo novērtējumu.

d) Valstu riska klasifikāciju pastāvīgi uzrauga un pārskata vismaz reizi gadā, un sekretariāts nekavējoties ziņo par izmaiņām, kas notikušas pēc valsts riska klasifikācijas metodes piemērošanas. Ja valsts tiek pārkvalificēta zemākā vai augstākā valsts riska kategorijā, dalībnieki ne vēlāk kā piecas darbdienas pēc tam, kad sekretariāts paziņojis par pārklasifikāciju, nosaka prēmiju likmes, kas ir vienādas ar vai augstākas nekā *MPR*, kuras atbilst jaunajai valsts riska kategorijai.

e) Valstu riska klasifikāciju publisko sekretariāts.

23. **Suverēna riska novērtējums**

a) Visām valstīm, kuras klasificē ar valsts riska klasifikācijas metodi saskaņā ar 22. panta d) punktu, novērtē suverēna risku, lai izņēmuma kārtā noteiktu tos suverēnus,

— kuri nav viszemākā riska kredītņēmēji valstī un

— kuru kredītrisks ir ievērojami augstāks nekā valsts risks.

b) Tos suverēnus, kas atbilst a) punktam, nosaka saskaņā ar suverēna riska novērtēšanas metodi, kuru ir izstrādājuši un par kuru ir vienojušies dalībnieki.

c) Sarakstu ar suverēniem, par kuriem ir noteikts, ka tie atbilst a) punkta kritērijiem, pastāvīgi uzrauga un pārskata vismaz reizi gadā, un sekretariāts nekavējoties ziņo par izmaiņām, kas notikušas pēc suverēna riska novērtēšanas metodes piemērošanas.

d) Sarakstu ar suverēniem, kuri ir noteikti saskaņā ar b) punktu, publisko sekretariāts.

([13]) Administratīvos nolūkos dažas valstis, kuras var klasificēt vienā no astoņām riska kategorijām, var nebūt klasificētas, ja tās parasti nesaņem oficiāli atbalstītus eksporta kredītus. Šādām neklasificētām valstīm dalībnieki var piemērot tādu riska klasifikāciju, kādu tie uzskata par piemērotu.

24. **Pircēja riska klasifikācija**

Kredītņēmējus un, ja vajadzīgs, garantētājus tajās valstīs, kuras klasificētas 1.–7. valsts riska kategorijā, klasificē vienā no pircēja riska kategorijām, kas ir izveidotas attiecībā uz kredītņēmēja/garantētāja valsti ([14]). VI pielikumā sniegta matrica ar pircēja riska kategorijām, kurās klasificē kredītņēmējus un garantētājus. Pircēja riska kategoriju kvalitatīvi apraksti sniegti IX pielikumā.

a) Pircēja riska klasifikācijas ir balstītas uz kredītņēmēja/garantētāja nesubordinēto nenodrošināto kredītsaistību reitingu, kā noteicis dalībnieks.

b) Neatkarīgi no a) punkta projekta finanšu darījumus (kā definēts 7. zemsvītras piezīmē) un darījumus, kuru kredītvērtība ir 5 miljoni *SDR* vai mazāka, var klasificēt katrā darījumā atsevišķi, t. i., pēc tam, kad ir piemēroti pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi; tomēr par šādiem darījumiem, neatkarīgi no tā, kā tie ir klasificēti, nevar saņemt atlaides par pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumiem.

c) Suverēna kredītņēmējus un garantētājus klasificē pircēja riska kategorijā *SOV*/*CC0*.

d) Izņēmuma kārtā nesuverēna kredītņēmējus un garantētājus var klasificēt pircēja riska kategorijā "Labāks nekā suverēns" (SOV+) ([15]), ja

— kredītņēmēja/garantētāja ārvalstu valūtas reitings, ko sniegusi akreditēta *CRA*, ir labāks nekā ārvalstu valūtas reitings, ko tā pati *CRA* sniegusi tā attiecīgajam suverēnam, vai

— kredītņēmējs/garantētājs atrodas valstī, kurā suverēna risks tiek vērtēts kā ievērojami augstāks nekā valsts risks.

e) Dalībnieks saskaņā ar šā pielikuma 44. pantu iepriekš paziņo par darījumiem

— ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja noteiktā prēmija ir zemāka, nekā noteikts pircēja riska kategorijai CC1, t. i., CC0 vai SOV+,

— ar suverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja dalībnieks novērtē pircēja riska reitingu nesuverēna kredītņēmējam/garantētājam, kura reitingu sniedz akreditēta *CRA*, un novērtētais pircēja riska reitings ir labāks nekā akreditētas *CRA* reitings ([16]).

f) Ja uz konkrētu darījumu ir vairāki pretendenti un konkurējošie dalībnieki kredītņēmēju/garantētāju ir klasificējuši dažādās pircēja riska kategorijās, konkurējošie dalībnieki cenšas nonākt pie kopējas pircēja riska kategorijas. Ja vienošanās par kopēju klasifikāciju netiek panākta, dalībniekiem, kas kredītņēmēju/garantētāju ir klasificējuši augstākā pircēja riska klasifikācijā, nav aizliegts piemērot zemāko pircēja riska klasifikāciju.

25. **Oficiālā eksporta kredītu seguma procentuālā daļa un kvalitāte**

MPR tiek diferencētas, lai ņemtu vērā atšķirīgo eksporta kredītu produktu kvalitāti un dalībnieku nodrošinātā seguma procentuālo daļu, kā noteikts VI pielikumā. Diferencēšana tiek veikta no eksportētāja viedokļa (t.i., lai neitralizētu eksportētājam/finanšu iestādei piedāvāto produktu atšķirīgās kvalitātes ietekmi uz konkurenci).

a) Eksporta kredīta produkta kvalitāte ir atkarīga no tā, vai produkts ir apdrošināšana, garantija vai tiešs kredīts/finansējums, un apdrošināšanas produktiem – vai procentu segums prasību nogaidīšanas periodā (t. i., periodā starp kredītņēmēja pienācīgo maksājuma datumu un to datumu, kad apdrošinātājam ir jāatlīdzina eksportētājam/finanšu iestādei) tiek sniegts bez piemaksas.

([14]) Noteikumi par pircēju klasifikāciju būtu jāsaprot tā, ka tie nosaka vislabvēlīgāko piemērojamo klasifikāciju, piemēram, suverēna pircēju var klasificēt mazāk labvēlīgā pircēja riska klasifikācijā.

([15]) *MPR*, kas saistītas ar "Labāks nekā suverēns" (SOV+) pircēja riska kategoriju, ir par 10 % zemākas nekā *MPR*, kas saistītas ar suverēna (CC0) pircēja riska kategoriju.

([16]) Ja nesuverēna aizņēmēju novērtē vairāk nekā viena akreditēta *CRA*, ir jāziņo tikai tad, ja pircēja riska reitings ir labvēlīgāks nekā vislabvēlīgākais no *CRA* reitingiem.

b) Visus dalībnieku piedāvātos eksporta kredīta produktus klasificē kādā no trim šādām produkta kategorijām:

— standartam neatbilstošs produkts, t. i., apdrošināšana bez procentu seguma prasību nogaidīšanas periodā un apdrošināšana ar procentu segumu prasījumu nogaidīšanas periodā ar atbilstošu prēmijas piemaksu,

— standarta produkts, t. i., apdrošināšana ar procentu segumu prasību nogaidīšanas periodā bez atbilstošas prēmijas piemaksas un tiešs kredīts/finansējums; un

— produkts virs standarta līmeņa, t. i., garantijas.

26. **Valsts riska mazināšanas metodes**

a) Dalībnieki var izmantot šādas valsts riska mazināšanas metodes, kuru konkrētā piemērošana ir izklāstīta X pielikumā:

— Ārzonas nākotnes plūsmas struktūra kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu

— Finansējums vietējā valūtā

b) Izmantojot *MPR*, kas atspoguļo valsts riska mazināšanu, dalībnieks par to iepriekš paziņo saskaņā ar 43. pantu.

c) Tirgus standarta darījumiem valsts riska mazināšanu nepiemēro.

27. **Pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi**

a) Dalībnieki var piemērot šādus pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumus (*BRCE*), kas ļauj piemērot kredītkvalitātes uzlabojuma faktoru (*CEF*), kurš augstāks par 0:

— Prasījuma tiesības uz nākotnes ieņēmumiem vai debitoru parādiem

— Aktīvu nodrošinājums

— Pamatlīdzekļu nodrošinājums

— Darījuma konts

b) *BRCE* definīcijas un maksimālās *CEF* vērtības gan 1.–7. kategorijas kredītņēmējiem, gan arī tirgus standarta kredītņēmējiem ir noteiktas X pielikumā.

c) *BRCE* var izmantot atsevišķi vai kombinācijā, ievērojot šādus ierobežojumus:

— maksimālais *CEF*, ko var iegūt, izmantojot *BRCE*, ir 0,35 1.–7. kategorijas darījumiem. Tirgus standarta darījumiem tirgus standarta *MPR* var piemērot maksimālo atlaidi 25 % apmērā, tomēr iekasētā prēmija nedrīkst būt zemāka par piemērojamo minimālo aktuāro prēmiju likmi,

— vienā darījumā nedrīkst izmantot gan aktīvu nodrošinājumu, gan pamatlīdzekļu nodrošinājumu,

— 1.–7. kategorijas darījumā, ja piemērojamā valsts riska klasifikācija ir uzlabota, izmantojot ārzonas nākotnes plūsmas struktūru kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu, *BRCE* nevar piemērot.

d) Dalībnieki saskaņā ar 44. pantu iepriekš paziņo par darījumiem ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja *BRCE* rezultātā tiek piemērots CEF, kas ir lielāks par 0, vai ja tirgus standarta darījumā izmanto *BRCE* un rezultātā iegūst cenu zem atbilstošās *TCMB MPR*.

28. **Kredītriska minimālo prēmiju likmju darbības periods**

a) Lai novērtētu *MPR* atbilstību un nepieciešamības gadījumā pieļautu korekcijas uz augšu vai uz leju, paralēli izmanto prēmiju atgriezeniskās saites instrumentus (*PFT*), lai regulāri pārraudzītu un pielāgotu *MPR*.

b) Ar *PFT* novērtē *MPR* atbilstību, ņemot vērā gan oficiālu eksporta kredītu sniedzošās iestādes faktisko pieredzi, gan privātā tirgus informāciju par kredītriska cenu.

III NODAĻA

NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PIESAISTĪTU ATBALSTU

29. **Vispārīgi principi**

a) Dalībnieki ir vienojušies, ka tiem ir jābūt papildinošiem noteikumiem attiecībā uz eksporta kredītiem un piesaistītu atbalstu. Eksporta kredītu noteikumi būtu jābalsta uz atklātu konkurenci un tirgus spēku netraucētu darbību. Ar piesaistīta atbalsta stratēģijām valstīm, nozarēm un projektiem, kam ir grūti vai nav iespējams piekļūt tirgus finansējumam, būtu jāsniedz vajadzīgie ārēji resursi. Ar piesaistīta atbalsta stratēģijām būtu jānodrošina vislabākā cenas un vērtības attiecība, jāmazina tirdzniecības izkropļojumi un jāsekmē no attīstības viedokļa efektīva šo resursu izmantošana.

b) Vienošanās noteikumi par piesaistītu atbalstu neattiecas uz daudzpusēju vai reģionālu iestāžu palīdzības programmām.

c) Šie principi neskar Attīstības veicināšanas komitejas (*DAC*) viedokļus attiecībā uz piesaistīta un atsaistīta atbalsta kvalitāti.

d) Dalībnieks var lūgt papildu informāciju, kas attiecas uz jebkura atbalsta veida saistījuma statusu. Ja pastāv neskaidrība par to, vai konkrēts finansējums ietilpst piesaistīta atbalsta definīcijā, kā noteikts XIII pielikumā, devēja valsts iesniedz pierādījumus jebkuras tādas prasības atbalstam, kurā tiek apgalvots, ka atbalsts patiesībā ir atsaistīts saskaņā ar XIII pielikumā sniegto definīciju.

30. **Piesaistīta atbalsta veidi**

Piesaistītu atbalstu var piešķirt turpmāk minētajos veidos:

a) C aizdevumi, kā definēts "Attīstības veicināšanas komitejas pamatprincipos attiecībā uz asociētu finansēšanu un piesaistītu vai daļēji atsaistītu oficiālu attīstības palīdzību (1987)";

b) *OAP* dotācijas, kas definētas "Attīstības veicināšanas komitejas pamatprincipos attiecībā uz asociētu finansēšanu un piesaistītu vai daļēji atsaistītu oficiālu attīstības palīdzību (1987)"; un

c) citas oficiālās finanšu plūsmas (*OOF*), kas ietver dotācijas un aizdevumus, bet neietver oficiāli atbalstītus eksporta kredītus, kuri atbilst Vienošanās noteikumiem; vai

d) jebkāda likumos paredzēta vai faktiska kombinācija, ko kontrolē devējs, aizdevējs vai aizņēmējs, un kas ietver vismaz divus iepriekšminētos un/vai šādus finansējuma elementus:

1) eksporta kredītu, kurš tiek oficiāli atbalstīts, nodrošinot tiešu kredītu/finansējumu, refinansējumu, procentu likmju atbalstu, garantiju vai apdrošināšanu, uz ko attiecas Vienošanās; un

2) citus līdzekļus ar tirgus nosacījumiem vai tiem tuviem nosacījumiem, vai pircēja iemaksu.

31. **Asociēta finansēšana**

a) Asociēta finansēšana var būt dažādos veidos, tostarp, kā jaukti kredīti, jaukta finansēšana, kopfinansēšana, paralēla finansēšana vai atsevišķi integrēti darījumi. Asociētas finansēšanas raksturīgākās iezīmes ir šādas:

— tajā kāds koncesijas komponents ar likumu vai faktiski ir saistīts ar kādu nekoncesijas komponentu,

— atsevišķa tās daļa vai visi finansēšanas pasākumi būtībā ir piesaistīts atbalsts, un

— koncesijas līdzekļi ir pieejami tikai tad, ja saņēmējs ir pieņēmis ar tiem saistīto nekoncesijas komponentu.

b) Faktisku asociāciju jeb saikni nosaka šādi faktori:

— neoficiālas vienošanās esība starp saņēmēju un devējām iestādēm,

— devēja nodoms atvieglināt finansēšanas pasākumu pieņemamību, izmantojot *OAP*,

— efektīva visu finansēšanas pasākumu piesaiste iepirkumam devējā valstī,

— *OAP* piesaistošais statuss un katra finansēšanas darījuma konkursa vai līguma slēgšanas līdzekļi, vai

— jebkāda cita prakse, kuru noteikusi Attīstības veicināšanas komiteja vai dalībnieki un kurā pastāv faktiska saistība vismaz starp diviem finansēšanas komponentiem.

c) Faktiskas asociācijas noteikšanu nekavē šādas darbības:

— līguma sadalīšana, izmantojot atsevišķu viena līguma sastāvdaļu paziņošanu,

— tādu līgumu sadalīšana, kurus finansē vairākos posmos,

— savstarpēji atkarīgu līguma daļu nepaziņošana, un/vai

— nepaziņošana tādēļ, ka daļa finansēšanas pasākumu ir atsaistīta.

32. **Valstu atbilstības kritēriji piesaistīta atbalsta saņemšanai**

a) Piesaistītu atbalstu nesniedz valstīm, kuru NKI uz vienu iedzīvotāju saskaņā ar Pasaules Bankas datiem pārsniedz valstīm ar vidēju ienākumu līmeni noteikto augšējo robežu. Pasaules Banka šo robežvērtību pārrēķina reizi gadā. Pasaules Banka šo robežvērtību pārrēķina reizi gadā ([17]). Valsti pārklasificē tikai pēc tam, kad tās Pasaules Bankas kategorija nav mainījusies divus gadus pēc kārtas.

b) Klasificējot valstis, piemēro šādus darbības kritērijus un procedūras.

1) Klasifikāciju Vienošanās mērķiem nosaka pēc NKI uz vienu iedzīvotāju, ko aprēķina Pasaules Banka aizņēmēju valstu Pasaules Bankas klasifikācijas nolūkā. Šo informāciju publisko sekretariāts.

2) Ja Pasaules Bankai nav pietiekamas informācijas, lai publicētu NKI uz vienu iedzīvotāju, Pasaules Banku lūdz novērtēt, vai attiecīgās valsts NKI uz vienu iedzīvotāju ir augstāks vai zemāks par pašreizējo robežvērtību. Valsti klasificē atbilstoši šim novērtējumam, ja vien dalībnieki nelemj rīkoties citādi.

3) Ja valsts atbilstība piesaistīta atbalsta saņemšanai mainās saskaņā ar a) punktu iepriekš, pārklasifikācija stājas spēkā divas nedēļas pēc tam, kad sekretariāts visiem dalībniekiem paziņojis secinājumus, kas izriet no minētajiem Pasaules Bankas datiem. Pirms pārklasifikācijas spēkā stāšanās dienas nevar paziņot piesaistīta atbalsta finansējumu valstij, kas tikko kvalificēta kā atbilstīga atbalsta saņemšanai; pēc šīs dienas nevar paziņot piesaistīta atbalsta finansējumu jaunai izvirzītai valstij, izņemot atsevišķus darījumus, ko sedz saskaņā ar iepriekšēji piešķirtu kredītlīniju un ko var izziņot līdz kredītlīnijas termiņa beigām (kas nav ilgāks par vienu gadu pēc piemērošanas dienas).

([17]) Balstoties uz Pasaules Bankas valstu klasifikācijas gada pārskatu, lai noteiktu atbilstību piesaistīta atbalsta saņemšanai, tiks izmantota nacionālā kopienākuma (NKI) uz vienu iedzīvotāju robežvērtība; šīs robežvērtības pieejamas ESAO tīmekļa vietnē (https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/arrangement-and-sector-understandings/financing-terms-and-conditions/).

4) Ja Pasaules Banka pārskata skaitliskos datus, šādas pārskatīšanas netiek ņemtas vērā attiecībā uz Vienošanos. Tomēr valsts klasifikāciju var mainīt ar vienotu nostāju saskaņā ar attiecīgajām procedūrām, kas noteiktas 54.–59. pantā, un dalībnieki ar labvēlīgu attieksmi izskata izmaiņas, kas būtu veicamas sakarā ar skaitlisko datu kļūdām un izlaidumiem, kuri pēc tam pamanīti tajā pašā kalendārajā gadā, kad sekretariāts pirmo reizi izplatījis šos skaitliskos datus.

33. **Projekta atbilstība**

a) Piesaistītu atbalstu nesniedz valsts vai privātiem projektiem, kas parastos apstākļos būtu komerciāli dzīvotspējīgi, ja tos finansētu ar tirgus vai Vienošanās noteikumiem.

b) Galvenie atbilstības kritēriji, lai saņemtu šo atbalstu, ir šādi:

— projekts nav finansiāli dzīvotspējīgs, t. i., projektam ar attiecīgu izcenojumu, kas noteikts atbilstoši tirgus principiem, nav iespējas ģenerēt pietiekamu naudas plūsmu, lai segtu projekta darbības izmaksas un lai apkalpotu izmantoto kapitālu, t. i. pirmais galvenais kritērijs, vai

— pamatojoties uz saziņu ar citiem dalībniekiem, ir pamats secināt, ka iespēja projektu finansēt ar tirgus vai Vienošanās noteikumiem ir maz ticama, t. i. otrais galvenais kritērijs. Attiecībā uz projektiem, kas pārsniedz 50 miljonus *SDR*, izsverot šāda atbalsta piemērotību, īpašu uzmanību pievērš paredzamajai finansējuma pieejamībai ar tirgus vai Vienošanās noteikumiem.

c) Šā panta b) punktā norādītie galvenie kritēriji ir paredzēti, lai aprakstītu, kā jāvērtē projekts, lai noteiktu, vai tas jāfinansē ar šādu atbalstu vai ar eksporta kredītiem atbilstoši tirgus vai vienošanās nosacījumiem. Ir sagaidāms, ka laika gaitā, izmantojot 47.–49. pantā minēto apspriešanās procedūru, tiks uzkrāta pieredze, precīzāk definējot *ex ante* vadlīnijas eksporta kredītu un atbalsta aģentūrām abu šo projektu kategoriju nošķiršanai.

d) Ikvienam dalībniekam, kas vēlas sniegt atbalstu saistībā ar precēm un/vai pakalpojumiem, uz kuriem attiecas Nozares vienošanās par eksporta kredītiem kuģiem, papildus Vienošanās noteikumiem ir jāapstiprina, ka atmaksas periodā ar kuģi neveic darbības atbilstīgi atvērtajam reģistram un ka ir saņemts pienācīgs apliecinājums tam, ka gala īpašnieks dzīvo saņēmējvalstī, tas nav ārzemju meitasuzņēmums, kas neveic faktisku darbību, un ir apņēmies nepārdot kuģi bez savas valdības piekrišanas.

34. **Minimālais koncesijas līmenis**

Dalībnieki nepiešķir piesaistītu atbalstu, kurā koncesijas līmenis ir mazāks nekā 35 % vai 50 %, ja saņēmējvalsts ir vismazāk attīstīta valsts (LDC), izņemot turpmāk minētos gadījumus, uz kuriem arī neattiecas 45. panta a) punktā un 46. panta a) punktā noteiktās paziņošanas procedūras:

a) tehniskā palīdzība: piesaistīts atbalsts, kurā oficiālās attīstības palīdzības komponents ietver tikai tehnisko sadarbību, kas ir vai nu mazāk nekā 3 % no kopējās darījuma vērtības, vai 1 miljons *SDR*, ņemot vērā mazāko; un

b) nelieli projekti: kapitāla projekti, kuru vērtība ir mazāka nekā 1 miljons *SDR* un kurus pilnībā finansē no attīstības palīdzības dotācijām.

35. **Izņēmumi no valstu un projektu atbilstības kritērijiem piesaistīta atbalsta saņemšanai**

a) Šīs Vienošanās 32. un 33. panta noteikumi neattiecas uz piesaistītu atbalstu, ja koncesijas līmenis ir 80 % vai vairāk, izņemot piesaistītu atbalstu, kas ir daļa no 31. pantā aprakstītās asociētās finansēšanas pasākumiem.

b) Šīs Vienošanās 33. panta noteikumi neattiecas uz piesaistītu atbalstu, kā vērtība ir mazāka par 2 miljoniem *SDR*, izņemot piesaistītu atbalstu, kas ir daļa no 31. pantā aprakstītās asociētās finansēšanas.

c) Šīs Vienošanās 32. un 33. panta noteikumi neattiecas uz piesaistītu atbalstu LDC, kuras definējusi Apvienoto Nāciju Organizācija.

d) Dalībnieki ar labvēlīgu attieksmi izskata piesaistīta atbalsta procedūru paātrināšanu šādos apstākļos:

— kodolkatastrofa vai liela rūpnieciska katastrofa, kas izraisa nopietnu pārrobežu piesārņojumu, kad kāds tās skartais dalībnieks vēlas sniegt piesaistītu atbalstu, lai likvidētu vai mazinātu tās sekas, vai

— ievērojams šādas katastrofas iespējamības risks, kad kāds tās skartais dalībnieks vēlas sniegt piesaistītu atbalstu, lai to novērstu.

e) Neskarot 32. un 33. pantu, dalībnieks izņēmuma kārtā var sniegt atbalstu ar vienu no šiem līdzekļiem:

— vienotās nostājas procedūru, kas definēta XIII pielikumā un aprakstīta 54.–59. pantā, vai

— kā pamatojumu atbalsta piešķiršanai izmantojot ievērojamas dalībnieku daļas atbalstu, kā aprakstīts 47. un 48. pantā, vai

— vēstuli ESAO ģenerālsekretāram saskaņā ar 49. panta procedūrām, kas, kā uzskata dalībnieki, notiks izņēmuma gadījumos un neregulāri.

36. **Piesaistīta atbalsta koncesijas līmeņa aprēķins**

Piesaistīta atbalsta koncesijas līmeni aprēķina, izmantojot to pašu metodi, ko Attīstības palīdzības padome izmanto attiecībā uz dotācijas elementu, izņemot turpmāk izklāstīto.

a) Diskonta likmi, ko izmanto, lai aprēķinātu aizdevuma koncesijas līmeni attiecīgajā valūtā, t. i. diferencēto diskonta likmi (*DDR*), ik gadu maina 15. janvārī un aprēķina šādi ([18]):

— *CIRR* vidējā vērtība, kur izmantota septiņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme, + uzcenojums

Uzcenojums (R) ir atkarīgs no atmaksas termiņiem (A) šādi:

R	M
mazāk nekā 15 gadi	0,75
no 15 līdz 20 gadiem neieskaitot	1,00
no 20 līdz 30 gadiem neieskaitot	1,15
30 gadi un vairāk	1,25

— Visām valūtām *CIRR* vidējo vērtību, kur izmantota septiņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme, aprēķina, ņemot vidējo no ikmēneša likmēm, kuru darbības periods ir sešu mēnešu laika posmā no iepriekšējā gada 15. augusta līdz konkrētā gada 14. februārim, kā noteikts saskaņā ar XII pielikuma noteikumiem. Aprēķināto likmi, ieskaitot uzcenojumu, noapaļo līdz tuvākajiem desmit bāzes punktiem.

b) Bāzes datums koncesijas līmeņa aprēķināšanai ir kredīta sākuma termiņš, kas norādīts XIII pielikumā.

c) Vispārējā asociētās finansēšanas pasākumu koncesijas līmeņa aprēķināšanas nolūkā šādiem kredītiem, līdzekļiem un maksājumiem koncesijas līmeni uzskata par nulli:

— eksporta kredītiem, kas atbilst Vienošanās noteikumiem,

— citam finansējumam ar tirgus likmēm vai tādām likmēm, kas ir tuvu tirgus likmēm,

([18]) Tā kā ir panākta vienošanās par jauniem *CIRR* noteikumiem, *DDR* aprēķins, ko veic saskaņā ar 36.a pantā paredzēto pieeju, ir pagaidu aprēķins, kamēr dalībnieki vēl nav apspriedušies.

— citam oficiālam finansējumam ar koncesijas līmeni, kas ir mazāks nekā 34. panta mazākais atļautais līmenis, izņemot saskaņošanas gadījumus, un

— pircēja pirmajai iemaksai.

Maksājumus kreditēšanas termiņa sākumā vai pirms tā, kurus neuzskata par pirmo iemaksu, iekļauj koncesijas līmeņa aprēķinā.

d) Diskonta likme saskaņošanas gadījumā: saskaņojot atbalstu, identiska saskaņošana ir tāda, kad iegūst identisku koncesijas līmeni tam, kāds bijis sākotnējā piedāvājumā, pārrēķinot ar attiecīgo diskonta likmi, kura ir spēkā saskaņošanas laikā.

e) Vietējās izmaksas un trešās valsts iepirkumu iekļauj koncesijas līmeņa aprēķinā tikai tad, ja tos finansē devēja valsts.

f) Pasākumu vispārējo koncesijas līmeni nosaka, reizinot katra pasākumu komponenta nominālvērtību ar attiecīgo katra komponenta koncesijas līmeni, saskaitot rezultātus un izdalot šo kopējo vērtību ar komponentu kopējo nominālvērtību.

g) Diskonta likme konkrētajam atbalsta aizdevumam ir likme, kas ir spēkā paziņošanas laikā. Tomēr ātras paziņošanas gadījumos diskonta likme ir tā, kas bija spēkā laikā, kad tika noteikti atbalsta aizdevuma noteikumi. Diskonta likmes izmaiņas aizdevuma darbības laikā nemaina tā koncesijas līmeni.

h) Ja pirms līguma noslēgšanas notiek valūtas nomaiņa, paziņošanu pārskata. Diskonta likme, ko izmanto koncesijas līmeņa aprēķināšanai, ir tā, ko piemēro pārskatīšanas dienā. Pārskatīšana nav vajadzīga, ja alternatīvā valūta un visa koncesijas līmeņa aprēķināšanai vajadzīgā informācija ir norādīta sākotnējā paziņojumā.

i) Neraugoties uz g) punktu iepriekš, diskonta likme, ko izmanto, lai aprēķinātu to atsevišķo darījumu koncesijas līmeni, kuri iesākti saskaņā ar atbalsta kredītlīniju, ir likme, ko sākotnēji paziņoja attiecībā uz kredītlīniju.

37. **Piesaistītā atbalsta darbības periods**

a) Dalībnieki nenosaka noteikumus piesaistītam atbalstam ilgāk par diviem gadiem, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistīts ar atsevišķu darījumu finansēšanu vai atbalsta protokolu, atbalsta kredītlīniju vai līdzīgu vienošanos. Atbalsta protokola, atbalsta kredītlīnijas vai līdzīgas vienošanās gadījumā spēkā darbības periods sākas parakstīšanas dienā, par ko jāpaziņo atbilstoši 46. pantam; kredītlīnijas pagarināšanu paziņo tā, it kā tas būtu jauns darījums, ar piezīmi, kas izskaidro, ka tā ir pagarināšana un ka to atjauno ar noteikumiem, kas pagarināšanas paziņošanas brīdī atļauti. Atsevišķiem darījumiem, tajā skaitā tiem, kas paziņoti saskaņā ar atbalsta protokolu, atbalsta kredītlīniju vai līdzīgu nolīgumu, darbības periods sākas dienā, kad tiek paziņots par saistībām saskaņā ar attiecīgi 45. vai 46. pantu.

b) Kad valsts pirmo reizi kļūst neatbilstīga 17 gadu Pasaules Bankas aizdevumu saņemšanas kritērijiem, pašreizējo un jauno piesaistīta atbalsta protokolu un kredītlīniju darbību ierobežo līdz vienam gadam pēc iespējamās pārklasifikācijas dienas atbilstoši 32. panta b) punkta procedūrām.

c) Šādu protokolu un kredītlīniju atjaunošana ir iespējama tikai ar noteikumiem, kas ir saskaņā ar Vienošanās 32. un 33. pantu, pēc

— valstu pārklasifikācijas un

— Vienošanās noteikumu izmaiņām.

Tādā gadījumā esošos noteikumus var saglabāt neatkarīgi no diskonta likmes izmaiņām, kā norādīts 36. pantā.

38. **Saskaņošana**

Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības un saskaņā ar šīs vienošanās mērķi, dalībvalsts drīkst saskaņot, ievērojot 41. pantā noteiktās procedūras, finansiālos noteikumus, kurus piedāvā dalībvalsts vai valsts, kas nav vienošanās dalībniece.

IV NODAĻA

PROCEDŪRAS

1. IEDAĻA

Kopīgas procedūras eksporta kredītiem un atbalstam tirdzniecības jomā

39. **Paziņojumi**

Paziņojumus, kas paredzēti šajā Vienošanās dokumentā izstrādātajās procedūrās, veic saskaņā ar V pielikumu, un tajos ietver minētajā pielikumā paredzēto informāciju; tos nosūta arī sekretariātam.

40. **Informācija par oficiālu atbalstu**

a) Tiklīdz dalībnieks uzņemas saistības par oficiālu atbalstu, ko tas ir paziņojis saskaņā ar 43.–46. panta procedūrām, tas attiecīgi informē pārējos dalībniekus, attiecīgajā ex-post paziņošanas veidlapā norādot paziņojuma atsauces numuru.

b) Apmainoties ar informāciju saskaņā ar 51.–53. pantu, dalībnieks informē pārējos dalībniekus par tā kredīta noteikumiem, kuru tas paredz atbalstīt konkrētajā darījumā, un var lūgt līdzīgu informāciju no pārējiem dalībniekiem.

c) Papildus informācijai, kas V pielikumā ir noteikta attiecībā uz darījumiem, par kuriem iepriekš ir paziņots saskaņā ar 43. vai 44. pantu, dalībnieki attiecīgajā *ex post* paziņošanas veidlapā norāda:

1) attiecībā uz visiem atbalstītajiem darījumiem – uz *ex post* pamata sniegtu informāciju par faktisko atmaksas termiņu un atmaksas profilu, *inter alia* šādus posteņus: 1) atmaksas termiņa ilgums, 2) atmaksas profils, 3) pamatsummas atmaksas biežums, 4) procentu maksājumu biežums, 5) laikposms no kreditēšanas termiņa sākuma līdz pirmajai pamatsummas atmaksai un attiecīgā gadījumā 6) vidējais svērtais atmaksas perioda ilgums, 7) procenti no pamatsummas, kas atmaksāta līdz kredīta viduspunktam, 8) maksimālais vienreizējais maksājums, 9) skaidrojums par neatbilstību starp pieejamā finansējuma laiku un izmantoto parāda apkalpošanas profilu un 10) detalizēts un pienācīgs atbalstītā atmaksas profila pamatojums, ja atmaksas profils neatbilst brīvai naudas plūsmai;

2) turklāt attiecībā uz darījumiem, kurus atbalsta saskaņā ar 13. panta e) punktu un par kuriem nav iepriekš paziņots, dalībnieki iesniedz arī:

— paskaidrojumu par iemesliem, kāpēc pastāv neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas atļauts saskaņā ar 13. panta a) un b) punktu, un

— attiecībā uz darījumiem ar atmaksas profilu, kurš nesaskan ar brīvu naudas plūsmu, – detalizētu un atbilstošu pamatojumu par atbalstīto atmaksas profilu.

41. **Saskaņošanas procedūras**

a) Pirms finanšu noteikumu saskaņošanas, kurus paredz piedāvāt dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, atbilstīgi 17. un 38. pantam, dalībnieks dara visu iespējamo, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot 53. pantā aprakstīto apspriešanos klātienē, lai pārliecinātos, ka šie noteikumi tiek oficiāli atbalstīti, un ievēro turpmāko:

1) dalībnieks informē pārējos dalībniekus par noteikumiem, kurus tas plāno atbalstīt, ievērojot tādas pašas paziņošanas procedūras, kas tiek prasītas noteikumiem, kurus saskaņo. Ja notiek saskaņošana ar valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks saskaņotājs ievēro tādas pašas paziņošanas procedūras, kādas tiktu prasītas, ja noteikumus, ko saskaņo, būtu piedāvājis kāds dalībnieks;

2) neskarot 1. apakšpunktu iepriekš, ja piemērojamā paziņošanas procedūra prasītu dalībniekam saskaņotājam apturēt saistību uzņemšanos pēc piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa, tad dalībnieks saskaņotājs par savu saskaņošanas nodomu informē pēc iespējas ātrāk;

3) ja ierosinātājs maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt paziņotos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

b) Dalībnieks, kurš gatavojas piedāvāt identiskus finanšu noteikumus tiem, kas paziņoti saskaņā ar 43. un 44. pantu, var to darīt, kad ir beidzies tur noteiktais gaidīšanas laiks. Šis dalībnieks par savu nodomu paziņo iespējami savlaicīgi.

42. **Īpašas apspriešanās**

a) Dalībnieks, kam ir pamatots iemesls uzskatīt, ka finanšu noteikumi, kurus piedāvā cits dalībnieks (ierosinātājs) ir labvēlīgāki nekā tie, ko paredz Vienošanās, informē sekretariātu; sekretariāts nekavējoties dara šo informāciju pieejamu.

b) Ierosinātājs divu darba dienu laikā pēc tam, kad sekretariāts informāciju paziņojis, paskaidro šā sava piedāvājuma finanšu noteikumus.

c) Pēc ierosinātāja paskaidrojuma jebkurš dalībnieks var pieprasīt sekretariātam piecu darbdienu laikā sasaukt dalībnieku īpašu sanāksmi, lai apspriestu šo jautājumu.

d) Kamēr nav zināmi šajā dalībnieku īpašajā sanāksmē pieņemtie lēmumi, finanšu noteikumi, kas tiek oficiāli atbalstīti, nestājas spēkā.

2. IEDAĻA

Eksporta kredītu procedūras

43. **Iepriekšēja paziņošana ar apspriešanos**

a) Dalībnieks saskaņā ar V pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, kuru kredīta vērtība ir lielāka par desmit miljoniem *SDR*, ja:

— *MPR* aprēķināšanā izmantojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija ir klasifikācija vai kategorija tādai trešai personai – garantētājam, kas atrodas ārpus kredītņēmēja valsts [t. i., tiek noteikta saskaņā ar 21. panta e) punktu], vai

— piemērojamā *MPR* ir samazināta, piemērojot kādu no 26. pantā uzskaitītajām valsts riska mazināšanas metodēm;

b) Dalībnieks saskaņā ar V pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, kuru kredīta vērtība ir lielāka par desmit miljoniem *SDR*, ja atbalsts tiek pagarināts saskaņā ar I pielikuma 6. panta a) punkta 2. apakšpunktu.

c) Ja kāds cits dalībnieks lūdz apspriešanos šajā laika posmā, ierosinātājs uzgaida vēl desmit kalendārās dienas.

d) Dalībnieks informē pārējos dalībniekus par galīgo lēmumu, ko tas pieņēmis pēc apspriešanās, lai atvieglinātu uzkrātās pieredzes pārskatīšanu saskaņā ar 62. pantu. Dalībnieki saglabā datus par savu pieredzi attiecībā uz prēmiju likmēm, kas paziņotas saskaņā ar šā panta a) punktu.

44. **Iepriekšēja paziņošana**

a) Dalībnieks saskaņā ar V pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu tādu saistību uzņemšanās, kuru atmaksas termiņš ir ilgāks par desmit gadiem un kuru kredīta vērtība ir lielāka par 10 miljoniem *SDR*.

b) Dalībnieks saskaņā ar V pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, kuru kredīta vērtība ir lielāka par 10 miljoniem *SDR*, ja atbalstu sniedz saskaņā ar:

1) 13. panta f) punktu;

2) II pielikuma 6. panta a) punktu vai

3) I pielikuma 6. panta a) punkta 1. apakšpunktu.

c) Dalībnieks saskaņā ar V pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, kuru kredīta vērtība ir lielāka par 10 miljoniem *SDR*, ja atbalstu sniedz saistībā ar:

1) 11. panta d) punkta 3. apakšpunktu.

2) Prēmijas likmes piemērošana tirgus etalondarījumam saskaņā ar noteikumiem, kas ir:

— 21. panta c) punkta 1. apakšpunkta trešajā ievilkumā, ja tā ir dalība sindicēta aizdevuma paketē,

— 21. panta c) punkta 2. apakšpunkta otrajā ievilkumā, ja tādējādi piemērotā prēmijas likme ir zemāka par atbilstošo prēmiju, kas noteikta ar *TCMB* modeli,

— 21. panta c) punkta 2. apakšpunkta trešajā ievilkumā, ja tādējādi dalībnieks klasificē kredītņēmēju/garantētāju labākā pozīcijā nekā labākais reitings, ko sniegusi akreditēta *CRA*; vai gadījumā, kad nav reitinga no akreditētas *CRA*, ja dalībnieks klasificē darījumu kā CC2 vai labākā pozīcijā vai ar kredītreitinga burtiem, kas līdzvērtīgi AAA līdz A-, vai kā līdzvērtīgu vai labvēlīgāku nekā labākais akreditētas *CRA* suverēna reitings kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī.

3) Prēmijas likmes piemērošana darījumam, kam piemēro 1.–7. valsts riska kategorijas *MPR* saskaņā ar 24. panta e) punktu, ja tādējādi izvēlētā pircēja riska kategorija, ko izmanto, lai aprēķinātu *MPR* darījumam ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ir:

— mazāka par CC1 (t.i. CC0 vai *SOV+*) vai

— labāka par akreditētas *CRA* reitingu.

4) Prēmijas likmes piemērošana saskaņā ar 27. panta a) punktu darījumiem ar nesuverēna kredītņēmēju/garantētāju, ja tādējādi pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojuma izmantošanas rezultātā piemērojamais *CEF* ir lielāks par 0 vai ja tirgus standarta darījumā izmanto *BRCE* un rezultātā iegūst cenu zem atbilstošās *TCMB MPR*.

5) Darījums, uz kuru attiecas kopēja nostāja, kā noteikts 59. panta c) punktā.

3. IEDAĻA

Procedūras atbalstam tirdzniecības jomā

45. **Iepriekšēja paziņošana**

a) Dalībnieks sniedz iepriekšēju paziņojumu saskaņā ar V pielikumu, ja tas plāno piešķirt oficiālu atbalstu attiecībā uz:

— atsaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību 2 miljoni *SDR* vai vairāk un ar koncesijas līmeni zem 80 %,

— atsaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību zem 2 miljoniem *SDR* un ar dotācijas elementu (ko definējusi Attīstības veicināšanas komiteja) zem 50 %,

— piesaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību 2 miljoni *SDR* vai vairāk un ar koncesijas līmeni zem 80 %, vai

— piesaistītu atbalstu tirdzniecības jomā ar vērtību zem 2 miljoniem *SDR* un ar koncesijas līmeni zem 50 %, izņemot 35. panta a) un b) punktā noteiktos gadījumus,

— piesaistītu atbalstu saskaņā ar 35. panta d) punktu.

b) Iepriekšēju paziņošanu veic vēlākais 30 darba dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa vai saistību uzņemšanās dienas, ņemot vērā agrāko no tiem.

c) ja ierosinātājs maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt paziņotos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

d) Šā panta noteikumi attiecas uz piesaistītu atbalstu, kas ir daļa no 31. pantā aprakstītajiem asociētās finansēšanas pasākumiem.

46. **Ātra paziņošana**

a) Dalībnieks ātri, proti, divu darba dienu laikā no saistību uzņemšanās dienas, saskaņā ar V pielikumu paziņo pārējiem dalībniekiem, ja tas sniedz oficiālu atbalstu attiecībā uz piesaistītu atbalstu, kura vērtība ir vai nu:

— 2 miljoni *SDR* un vairāk un koncesijas līmenis ir 80 % vai vairāk, vai

— mazāka nekā 2 miljoni *SDR* un koncesijas līmenis ir 50 % vai vairāk, izņemot 34. panta a) un b) punktā minētos gadījumus.

b) Dalībnieks arī nekavējoties paziņo pārējiem dalībniekiem, ja tiek parakstīts atbalsta protokols, kredītlīnija vai līdzīga vienošanās.

c) Iepriekš nav jāziņo, ja dalībnieks plāno saskaņot finanšu noteikumus, par kuriem bija jāveic ātra paziņošana.

4. IEDAĻA

Piesaistītā atbalsta apspriešanas procedūras

47. **Apspriešanās mērķis**

a) Dalībnieks, kas cenšas noskaidrot iespējamo tirdzniecības pamatojumu piesaistītam atbalstam, var lūgt sniegt visaptverošu atbalsta kvalitātes novērtējumu (sīki izklāstīts XI pielikumā).

b) Turklāt dalībnieks var lūgt apspriešanos ar citiem dalībniekiem saskaņā ar 48. pantu. Tā ietver 53. pantā minēto apspriešanos klātienē, lai runātu par to, vai

— pirmkārt, vai atbalsta piedāvājums atbilst 32. un 33. panta prasībām, un

— vajadzības gadījumā, vai atbalsta piedāvājums ir pamatots, pat ja tas neatbilst 32. un 33. panta prasībām.

48. **Apspriešanās joma un grafiks**

a) Apspriešanās laikā dalībnieks cita starpā var lūgt šādu informāciju:

— sīki izstrādāta tehniski ekonomiskā pamatojuma/projekta aplēses novērtējumu,

— vai ir piedāvājums, kas konkurē ar atbalsta finansējumu vai finansēšanu bez koncesijas,

— par sagaidāmiem ārvalstu valūtas ienākumiem vai uzkrājumiem no projekta,

— vai ir sadarbība ar daudzpusējām organizācijām, piemēram, Pasaules Banku,

— vai ir starptautisks konkurējošs piedāvājums (*ICB*), jo īpaši ja devējas valsts piegādātājam ir zemākais novērtētais piedāvājums,

— par ietekmi uz vidi,

— par privātā sektora līdzdalību un

— koncesijas vai atbalsta kredītu paziņojumu grafiku (piemēram, seši mēneši līdz piedāvājumu iesniegšanas gala termiņam vai saistību uzņemšanās dienai).

b) Apspriešanos pabeidz un rezultātus attiecībā uz abiem 46. pantā minētajiem jautājumiem sekretariāts paziņo visiem dalībniekiem vismaz 10 darba dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa vai saistību uzņemšanās dienas, ņemot vērā agrāko termiņu. Ja starp pusēm, kas apspriežas, ir domstarpības, sekretariāts aicina citus dalībniekus paust savus viedokļus piecu darba dienu laikā. Tas ziņo šos viedokļus paziņojošajam dalībniekam, kuram būtu jāpārskata turpmākā rīcība, ja izrādās, ka atbalsta piedāvājumam īpaši nepiekrīt.

49. **Apspriešanās rezultāts**

a) Donors, kas vēlas turpināt projektu, neraugoties uz to, ka nav būtiska atbalsta, sniedz iepriekšēju paziņojumu par saviem nodomiem pārējiem dalībniekiem ne vēlāk kā 60 kalendārās dienas pēc apspriedes pabeigšanas, t. i., priekšsēdētāja lēmuma pieņemšanas. Devējs arī uzraksta vēstuli ESAO ģenerālsekretāram, kurā izklāsta apspriešanās rezultātus un paskaidro tās primārās valsts intereses, kas nav saistītas ar tirdzniecību un kas nosaka šādu rīcību. Dalībnieki sagaida, ka tas notiks izņēmuma gadījumos un neregulāri.

b) Devējs nekavējoties paziņo dalībniekiem, ka tas ir nosūtījis vēstuli ESAO ģenerālsekretāram, un tās kopiju pievieno paziņojumam. Ne devējs, ne arī kāds cits dalībnieks neuzņemas nekādas piesaistītā atbalsta saistības desmit darba dienu laikā pēc tam, kad dalībniekiem sniegts šis paziņojums. Projektiem, attiecībā uz kuriem apspriešanās procesā ir noteikti konkurējoši komerciāli piedāvājumi, minēto 10 darba dienu laikposmu pagarina līdz 15 dienām.

c) Sekretariāts pārrauga apspriešanās noriti un rezultātus.

5. IEDAĻA

Informācijas apmaiņa par eksporta kredītiem un atbalstu tirdzniecības jomā

50. **Kontaktpunkti**

Visa saziņa notiek starp katrā valstī izraudzītiem kontaktpunktiem, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, piemēram, elektronisko pastu, un ar to uzskata par konfidenciālu.

51. **Informācijas pieprasījumu saturs**

a) Dalībnieks var pieprasīt informāciju citam dalībniekam par nostāju, kāda tam ir attiecībā uz kādu trešo valsti, iestādi trešā valstī vai konkrētu uzņēmējdarbības veikšanas veidu.

b) Dalībnieks, kas saņēmis oficiāla atbalsta pieprasījumu, var pieprasīt informāciju citam dalībniekam, norādot visizdevīgākos kredīta noteikumus, ko šis informācijas pieprasītājs varētu atbalstīt.

c) Ja informācijas pieprasījums ir iesniegts vairāk nekā vienam dalībniekam, tajā ietver adresātu sarakstu.

d) Visu informācijas pieprasījumu kopijas nosūta sekretariātam.

52. **Atbilžu saturs**

a) Dalībnieks, kuram ir adresēts informācijas pieprasījums, atbild septiņu kalendāro dienu laikā un sniedz pēc iespējas vairāk informācijas. Atbildē iekļauj visprecīzākās norādes, ko dalībnieks var sniegt par lēmumu, kuru tas varētu pieņemt. Ja nepieciešams, pilnīga atbilde seko iespējami drīz. Kopijas nosūta citiem informācijas pieprasījuma adresātiem un sekretariātam.

b) Ja atbilde uz informācijas lūgumu kāda iemesla dēļ vēlāk kļūst nederīga, piemēram,

— ja ir iesniegts, mainīts vai atsaukts pieprasījums vai

— ja tiek apsvērti citi noteikumi,

atbildi sniedz nevilcinoties un kopijas nosūta visiem pārējiem informācijas pieprasījuma adresātiem un sekretariātam.

53. **Apspriešanās klātienē**

a) Dalībnieks desmit darba dienu laikā piekrīt pieprasījumam apspriesties klātienē.

b) Par pieprasījumu pēc apspriešanās klātienē paziņo gan dalībniekiem, gan valstīm, kas nav dalībnieces. Apspriešanās notiek iespējami drīz pēc minētā desmit darba dienu perioda beigām.

c) Dalībnieku priekšsēdētājs ar sekretariātu saskaņo iespējamu turpmāku rīcību, piemēram, vienotas nostājas. Sekretariāts nekavējoties paziņo apspriešanās rezultātus.

54. **Vienotās nostājas procedūras un formāts**

a) Vienotās nostājas priekšlikumus adresē vienīgi sekretariātam. Vienotās nostājas priekšlikumu sekretariāts nosūta visiem dalībniekiem un, ja tā ir saistīta ar piesaistītu atbalstu, visiem Attīstības veicināšanas komitejas kontaktpunktiem. Ierosinātāja identitāti vienoto nostāju reģistrā elektroniskajā ziņojumdēlī, ko ESAO sekretariāts uztur ESAO tīkla vidē, neatklāj. Sekretariāts tomēr pēc pieprasījuma var mutiski atklāt ierosinātāja identitāti dalībniekam vai Attīstības veicināšanas komitejas loceklim. Sekretariāts saglabā informāciju par šādiem pieprasījumiem.

b) Vienotās nostājas priekšlikumu datē, un tas ir šādā formātā:

— reģistrācijas numurs, kam seko "Vienota nostāja",

— importētājvalsts un pircēja nosaukums,

— iespējami precīzs projekta nosaukums vai apraksts, lai skaidri identificētu projektu,

— noteikumi, ko paredz ierosinātāja valsts,

— vienotās nostājas priekšlikums,

— zināmo konkurējošo piedāvājumu iesniedzēju pilsonība un nosaukumi,

— komerciālo un finansiālo piedāvājumu iesniegšanas gala termiņš un konkursa numurs, ja tas ir zināms,

— cita svarīga informācija, ieskaitot vienotās nostājas ierosināšanas iemeslus, projekta pētījumu pieejamību un/vai īpašus apstākļus.

c) Vienotās nostājas priekšlikumu, kas ierosināts saskaņā ar 32. panta b) punkta 4. apakšpunktu, adresē sekretariātam un kopijas nosūta pārējiem dalībniekiem. Dalībnieks, kas iesniedz vienotās nostājas priekšlikumu, sniedz pilnu paskaidrojumu par iemesliem, kādēļ tas uzskata, ka valsts klasificēšanai nav jānotiek pēc 32. panta b) punktā izklāstītās procedūras.

d) Sekretariāts publisko pieņemtās vienotās nostājas.

55. **Atbildes uz vienoto nostāju priekšlikumiem**

a) Atbildes sniedz 20 kalendāro dienu laikā, lai gan dalībnieki tiek mudināti atbildēt uz vienotās nostājas priekšlikumu pēc iespējas ātrāk.

b) Atbilde var būt lūgums pēc papildu informācijas, akcepts, noraidījums, vienotās nostājas grozījuma priekšlikums vai alternatīvas vienotās nostājas priekšlikums.

c) Ja dalībnieks paziņo, ka tam nav nekādas nostājas, jo pie tā nav vērsies neviens eksportētājs vai, ja atbalsts domāts kādam projektam, saņēmējas valsts iestādes, tiek uzskatīts, ka tas ir akceptējis vienotās nostājas priekšlikumu.

56. **Vienoto nostāju pieņemšana**

a) Pēc 20 kalendārajām dienām sekretariāts informē visus dalībniekus par vienotās nostājas priekšlikuma statusu. Ja vienoto nostāju nav akceptējuši visi dalībnieki, bet neviens to nav noraidījis, priekšlikumu atstāj atvērtu papildus astoņas kalendārās dienas.

b) Pēc šā papildu laikposma uzskata, ka dalībnieks, kas nav skaidri noraidījis vienotās nostājas priekšlikumu, ir akceptējis vienoto nostāju. Tomēr dalībnieks, arī dalībnieks ierosinātājs, savam vienotās nostājas akceptam var izvirzīt nosacījumu, ka skaidru akceptu sniedz viens vai vairāki dalībnieki.

c) Ja dalībnieks neakceptē vienu vai vairākus vienotās nostājas elementus, tas netieši akceptē visus pārējos vienotās nostājas elementus. Saprotams, ka šāda daļēja akceptēšana var izraisīt to, ka citi dalībnieki maina savu attieksmi pret piedāvāto vienoto nostāju. Visi dalībnieki var brīvi piedāvāt vai saskaņot noteikumus, uz ko vienotā nostāja neattiecas.

d) Kopīgo nostāju, kas netika akceptēta, var izskatīt no jauna, izmantojot 54. un 55. panta procedūras. Šādos apstākļos dalībniekiem to sākotnējais lēmums nav saistošs.

57. **Domstarpības par vienotām nostājām**

Ja dalībnieks ierosinātājs un dalībnieks, kas ir piedāvājis grozījumus vai alternatīvu, nevar vienoties par vienoto nostāju papildu astoņu kalendāro dienu laikposmā, šo laikposmu ar abpusēju piekrišanu var pagarināt. Sekretariāts par šādu pagarināšanu informē visus dalībniekus.

58. **Vienotās nostājas spēkā stāšanās diena**

Sekretariāts informē visus dalībniekus par to, ka vienotā nostāja stāsies spēkā vai ka tā ir noraidīta. Vienotā nostāja stājas spēkā 3 kalendārās dienas pēc šā paziņojuma. Sekretariāts elektroniskajā ziņojumdēlī dara pieejamus pastāvīgi atjauninātus datus par visām vienotajām nostājām, attiecībā uz kurām ir panākta vienošanās vai par kurām nav nolemts.

59. **Vienoto nostāju darbības periods**

a) Tiklīdz ir panākta vienošanās par vienoto nostāju, tā darbojas divus gadus no tās spēkā stāšanās dienas, ja vien sekretariāts netiek informēts par to, ka tā vairs nav saistoša un ka šo faktu ir akceptējuši visi dalībnieki. Vienota nostāja attiecībā uz konkrētu darījumu paliek spēkā papildu divus gadus, ja kāds dalībnieks lūdz pagarinājumu 14 kalendāro dienu laikā no sākotnējā beigu termiņa. Par turpmākiem pagarinājumiem vienotai nostājai attiecībā uz konkrētu darījumu vai par tādas vienotas nostājas pagarinājumiem, kas nav saistīta ar konkrētu darījumu, var vienoties, izmantojot 54.–58. pantā izklāstītās procedūras. Vienota nostāja, par kuru panākta vienošanās atbilstoši 32. panta b) punkta 4. apakšpunktam, darbojas līdz brīdim, kad Pasaules Bankas dati par nākamo gadu ir pieejami.

b) Sekretariāts pārrauga vienoto nostāju statusu un atbilstīgi informē dalībniekus, uzturot elektroniskajā ziņojumdēlī spēkā esošo vienoto nostāju statusa sarakstu. Sekretariāts cita starpā veic šādas darbības:

— pievieno jaunās vienotās nostājas, kad tās ir akceptējuši dalībnieki,

— atjaunina beigu datumu, ja dalībnieks lūdz pagarinājumu,

— dzēš vienotās nostājas, kuru darbības termiņš ir beidzies,

— katru ceturksni izdod kopīgo nostāju sarakstu, kuru termiņš beidzas nākamajā ceturksnī.

c) Dalībnieks, kas sniedz oficiālu atbalstu saskaņā ar vienotu nostāju, kura ir saistīta ar eksporta kredītu noteikumiem (t. i., kura nav saistīta ar noteikumiem par atbalstu tirdzniecības jomā), saskaņā ar 44. pantu sniedz iepriekšēju paziņojumu par katru atbalstīto darījumu.

6. IEDAĻA

Pārskatīšana

60. **Vienošanās regulāra pārskatīšana**

a) Dalībnieki regulāri pārskata Vienošanās darbību. Pārskatīšanā dalībnieki cita starpā izskata paziņošanas procedūras, *DDR* sistēmas īstenošanu un darbību, noteikumus un procedūras attiecībā uz piesaistītu atbalstu, saskaņošanas jautājumus, iepriekšējās saistības un iespējas attiecībā uz Vienošanās dalībnieku skaita palielināšanu.

b) Šī pārskatīšana balstās uz informāciju par dalībnieku pieredzi un to priekšlikumiem, lai uzlabotu Vienošanās darbību un efektivitāti. Dalībnieki ņem vērā Vienošanās mērķus un konkrēto ekonomisko un monetāro stāvokli. Informācija un priekšlikumi, ko dalībnieki vēlas iesniegt šai pārskatīšanai, nonāk sekretariātā ne vēlāk kā 45 kalendārās dienas pirms pārskatīšanas dienas.

61. **Minimālo procentu likmju pārskatīšana**

Dalībnieki ne vēlāk kā 2027. gada 15. jūlijā veic XII pielikumā izklāstīto *CIRR* noteikumu visaptverošu pārskatīšanu.

62. **Minimālo prēmiju likmju un ar to saistītu jautājumu pārskatīšana**

Dalībnieki regulāri pārrauga un pārskata visus noteikumus un kārtību attiecībā uz prēmijām. Tajā ietilpst informācija par:

a) valsts riska klasifikācijas un suverēna riska novērtēšanas metodēm, pārskatot to derīgumu, ņemot vērā gūto pieredzi;

b) *MPR* līmeni, lai nodrošinātu, ka tās joprojām ir precīzs kredītriska līmeņa rādītājs, ņemot vērā gan oficiālu eksporta kredītu sniedzošo iestāžu faktisko pieredzi, gan privātā tirgus informāciju attiecībā uz kredītriska noteikšanu;

c) *MPR* diferencēšanu, kur tiek ņemta vērā eksporta kredītu produktu atšķirīgā kvalitāte un nodrošinātā seguma procentuālā daļa; un

d) gūto pieredzi saistībā ar valsts riska mazināšanas un pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumu izmantošanu, kā arī to noderīgumu un to īpašās ietekmes uz *MPR* piemērotību.

e) Visus aspektus, kas šīs vienošanās ietvaros attiecas uz noteikumiem par prēmijām, īpaši uzsverot tirgus standarta cenu noteikšanas noteikumus, visaptveroši pārskata ne vēlāk kā 2024. gada 31. decembrī.

63. **Oficiāla atbalsta vietējām izmaksām pārskatīšana**

Dalībnieki ne vēlāk kā 2024. gada 20. aprīlī pārskata noteikumus par vietējo izmaksu atbalstu.

64. **Atmaksas profilu un termiņu pārskatīšana**

Sekretariāts reizi divos gados sagatavo visaptverošu ziņojumu par atmaksas profiliem un atmaksas termiņiem attiecībā uz eksporta kredītiem, ko dalībnieki atbalsta saskaņā ar II nodaļu, I pielikumu un II pielikumu, pamatojoties uz iepriekšējiem paziņojumiem un *ex post* ziņojumiem. Ziņojumā ietver statistisku un kvalitatīvu analīzi par atmaksas profila elastības iespēju izmantošanu un atbalstīto atmaksas termiņu ilgumu. Ja ziņojumā ir norādīts, ka vairāk nekā 30 % no Vienošanās darījumiem, kas atbalstīti saskaņā ar II nodaļu, I pielikumu un II pielikumu, izmanto pienācīgi pamatotas elastības iespējas, dalībnieki veiks atmaksas struktūras parametru obligātu pārskatīšanu.

I PIELIKUMS

NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM KLIMATA PĀRMAIŅU JOMĀ

Šīs nozares vienošanās nolūks ir nodrošināt piemērotus finanšu noteikumus tādiem projektiem izvēlētās nozarēs, kuri arī starptautisku iniciatīvu ietvaros ievērojami veicina klimata pārmaiņu mazināšanu, ieskaitot projektus, kas saistīti ar vidiski ilgtspējīgu enerģiju, siltumnīcefekta gāzu (*SEG*) emisijas samazināšanu un lielu energoefektivitāti, pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī ūdenssaimniecību. Šīs nozares vienošanās dalībnieki vienojas, ka nozares vienošanās, kas papildina Vienošanos, finanšu noteikumus īsteno tā, ka tas ir saskaņā ar Vienošanās mērķi.

I NODAĻA

Nozares vienošanās darbības joma

1. **Piemērošanas joma attiecībā uz tādiem projektiem klimata pārmaiņu mazināšanas nozarēs, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu saskaņā ar I papildinājumu**

a) Šī nozares vienošanās izklāsta finanšu noteikumus, ko piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, kuri saistīti ar līgumiem, kas noslēgti šīs nozares vienošanās I papildinājumā uzskaitītajās un definētajās atbilstīgajās nozarēs, ar noteikumu, ka jautājums par to ietekmi, tāpat kā attiecībā uz visiem oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, tiek risināts saskaņā ar Padomes 2012. gada Ieteikumu par kopēju pieeju oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem un vides un sociālo jautājumu pienācīgu pārbaudi. Šo nozaru sarakstu un attiecīgā gadījumā atbilstošos tehnoloģiski neitrālus darbības kritērijus, kurus izmanto projekta atbilstīguma definēšanai, laika gaitā var grozīt saskaņā ar pārskatīšanas noteikumiem, kas izklāstīti šīs nozares vienošanās 8. pantā.

b) Šie līgumi attiecas uz projekta vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šā projekta būvei un ekspluatācijas uzsākšanai, ja

1) projekts rada nelielas vai nulles oglekļa emisijas (vai CO_2 ekvivalentu), un/vai tam ir augsta energoefektivitāte;

2) projekts ir izstrādāts tā, ka tas atbilst vismaz I papildinājumā noteiktajiem darbības standartiem; un

3) izstrādātos noteikumus paplašina tikai tādēļ, lai novērstu īpašas šā projekta finansiālas grūtības, un tie balstās uz katra projekta individuālajām finanšu vajadzībām un konkrētajiem tirgus apstākļiem.

c) Noteikumi, kurus piemēro nozarēm, kas uzskaitītas I papildinājuma projekta klasē A, attiecas tikai uz:

1) veselu vidiski ilgtspējīgas enerģijas elektrostaciju vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus (kā arī darbinieku apmācību), kas tieši vajadzīgi šādu staciju būvniecībai un ekspluatācijas uzsākšanai;

2) esošu vidiski ilgtspējīgas enerģijas elektrostaciju modernizāciju, ja stacijas saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz par tik ilgu periodu, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja šis kritērijs netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās II nodaļas noteikumi.

d) Noteikumus, kurus piemēro nozarēm, kas uzskaitītas I papildinājuma projekta klasē A, nepiemēro lietām, kas atrodas ārpus elektrostaciju teritorijas un par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz ūdens piegādi, kas nav tieši saistīta ar elektrostacijām, uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām un kontrolcentru, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (*piemēram,* teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām), izņemot:

1) tiktāl, ciktāl uz minētajām lietām attiecas I vai II papildinājums;

2) gadījumos, kad kontrolcentra pircējs ir arī elektrostacijas pircējs un līgums ir noslēgts par sākotnējo minētās stacijas kontrolcentru, noteikumi attiecībā uz sākotnējo kontrolcentru nepārsniedz to, kas paredzēts noteikumos attiecībā uz konkrēto staciju; un

3) noteikumi attiecībā uz tām apakšstacijām, transformatoriem un pārvades līnijām ar minimālo sprieguma robežlīmeni 60 kV, kas atrodas ārpus elektrostacijas teritorijas, nav labvēlīgāki kā noteikumi attiecībā uz konkrēto elektrostaciju.

e) Dalībnieki var ierosināt nodrošināt finanšu noteikumus, kas izklāstīti šīs nozares vienošanās dokumentā par klimata pārmaiņu mazināšanas projektiem, kuri pašlaik nav iekļauti I papildinājumā vai kā citādi neatbilst I papildinājumā noteiktajiem atbilstības kritērijiem. Minētie projekti tiks izskatīti katrā gadījumā atsevišķi saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Vienošanās 54.–59. pantā. Dalībnieki labvēlīgi izskatīs priekšlikumus, kas ir saskaņoti ar kopīgiem klimata mērķiem un šīs nozares vienošanās mērķi.

2. **Piemērošanas joma attiecībā uz klimata pārmaiņu pielāgošanās projektiem, kuri ir tiesīgi saņemt atbalstu saskaņā ar II papildinājumu**

a) Šī nozares vienošanās izklāsta finanšu noteikumus, ko piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, kuri saistīti ar līgumiem vai projektiem, kas atbilst šīs nozares vienošanās II papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

b) Šie līgumi attiecas uz projekta vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šā projekta izpildei un ekspluatācijas uzsākšanai, ja

1) ir izpildīti II papildinājumā izklāstītie nosacījumi; un

2) izstrādātos noteikumus paplašina tikai tādēļ, lai novērstu īpašas šā projekta finansiālas grūtības, un tie balstās uz katra projekta individuālajām finanšu vajadzībām un konkrētajiem tirgus apstākļiem.

c) Šī nozares vienošanās attiecas arī uz esošu projektu modernizāciju, lai ņemtu vērā pielāgošanās vajadzības, ja projekta saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz par tik ilgu periodu, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja šis kritērijs netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās noteikumi.

3. **Darbības joma attiecībā uz ūdenssaimniecības projektiem**

Šajā nozares vienošanās izklāstīti finanšu noteikumi, ko piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, lai eksportētu projektus vai to daļas, kas attiecas uz ūdens piegādi cilvēku lietošanai un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām:

a) infrastruktūra dzeramā ūdens piegādei pašvaldību teritorijā, tostarp mājsaimniecībām un mazajiem uzņēmumiem, *t. i.,* ūdens attīrīšana, lai iegūtu dzeramo ūdeni, un piegādes tīklu izveide (ieskaitot noplūdes kontroli);

b) notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas iekārtas, *t. i.,* mājsaimniecību un rūpniecisko notekūdeņu un kanalizācijas savākšana un attīrīšana, ietverot procesus ūdens atkārtotai izmantošanai vai attīrīšanai un ar šīm darbībām saistīto nosēdumu apstrādi;

c) šādu iekārtu modernizācija, ja iekārtas saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz tik ilgi, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Ja šis kritērijs netiek izpildīts, piemērojami Vienošanās noteikumi.

II NODAĻA

Eksporta kredītu noteikumi

4. **Maksimālie atmaksas termiņi**

a) Maksimālais atmaksas termiņš darījumiem klimata pārmaiņu mazināšanas jomā, par kuriem ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šīs nozares vienošanās 1. pantu, ir noteikts I papildinājumā.

b) Maksimālais atmaksas termiņš darījumiem, kuri saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un par kuriem ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šīs vienošanās 2. pantu un saskaņā ar II papildinājumā noteiktajiem atbilstības kritērijiem, ir 22 gadi.

c) Maksimālais atmaksas termiņš ūdenssaimniecības darījumiem, par kuriem ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šīs vienošanās 3. pantu, ir 22 gadi.

5. **Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana**

a) Eksporta kredīta pamatsummu parasti atmaksā vienādās maksājumu daļās un regulāri vai attiecīgā gadījumā (*piemēram*, ja atbalstu sniedz nomas darījumiem vai atsevišķu mašīnu vai iekārtu eksportam) kombinētus pamatsummas atmaksājumus un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos.

b) Pamatsummu maksā ne retāk kā reizi gadā, un pirmo pamatsummas maksājumu veic ne vēlāk kā gadu pēc kreditēšanas termiņa sākuma.

c) Procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Ikgadēju pamatsummas atmaksājumu gadījumā procentus maksā ne retāk kā reizi divpadsmit mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā divpadsmit mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma.

d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.

e) Ja to pienācīgi pamato neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas iespējams saskaņā ar a) un b) punktā izklāstītajiem parametriem, eksporta kredītus, kurus atbalsta saskaņā ar šo vienošanos, var piešķirt, ievērojot šādus ierobežojumus:

1) attiecībā uz darījumiem, par kuriem ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šo vienošanos un kuriem paredzētais maksimālais atmaksas termiņš ir 15 gadi, un attiecībā uz darījumiem, kurus atbalsta projekta klases B 1. tipa ietvaros:

— neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 30 % no kredīta pamatsummas,

— pirmo pamatsummas atmaksājumu veic ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,

— vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods pārsniedz 65 % no darījuma atmaksas termiņa vai sešus gadus.

2) attiecībā uz visiem citiem darījumiem, par kuriem ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šo vienošanos:

— neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 35 % no kredīta pamatsummas,

— pirmo pamatsummas atmaksājumu veic ne vēlāk kā 36 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,

— vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods pārsniedz 70 % no darījuma atmaksas termiņa vai sešus gadus.

III NODAĻA

Procedūras

6. **Iepriekšēja paziņošana**

a) Dalībnieks, kas plāno sniegt atbalstu saskaņā ar šīs nozares vienošanās noteikumiem, to iepriekš paziņo vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu tādu saistību uzņemšanās, kuru kredītvērtība ir lielāka par desmit miljoniem *SDR*, saskaņā ar:

1) Vienošanās 44. pantu, ja atbalstu sniedz saskaņā ar šīs nozares vienošanās 1., vai 3. pantu;

2) Vienošanās 43. pantu, ja atbalstu sniedz, ievērojot šīs nozares vienošanās 2. pantu.

b) Šādi paziņojumi ietver detalizētu projekta aprakstu, parādot, kā projekts atbilst šīs nozares vienošanās 1. vai 2. pantā izklāstītajiem atbalsta kritērijiem.

c) Projektiem, kurus atbalsta saskaņā ar šīs nozares vienošanās I papildinājumu, šādā paziņojumā ietver informāciju par piemērotajiem tehniskajiem vai veiktspējas standartiem un – attiecīgā gadījumā – par paredzamajiem emisijas samazinājumiem.

d) Projektiem, kurus atbalsta saskaņā ar šīs nozares vienošanās II papildinājumu, šādā paziņojumā attiecīgā gadījumā ietver neatkarīgas trešās personas veiktas pārskatīšanas rezultātus.

e) Attiecībā uz darījumiem, kas atbalstīti saskaņā ar iepriekš minētā 5. panta e) punktu, dalībnieki *inter alia* sniedz:

1) detalizētu informāciju par atbalstīto atmaksas profilu un paskaidrojumu par iemesliem, kāpēc ir neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas pieejams, ja to atbalsta saskaņā ar 5. panta a) un b) punktu, un

2) attiecībā uz darījumiem ar atmaksas profilu, kurš nesaskan ar brīvu naudas plūsmu, – detalizētu un atbilstošu pamatojumu par atbalstīto atmaksas profilu.

f) Dalībnieks informē pārējos dalībniekus par galīgo lēmumu, ko tas pieņēmis pēc apspriešanās, lai atvieglinātu uzkrātās pieredzes pārskatīšanu.

IV NODAĻA

Uzraudzība un pārskatīšana

7. **Turpmākais darbs**

Dalībnieki vienojas izskatīt šādus jautājumus:

a) neto nulles enerģijas patēriņa ēkas,

b) kurināmā elementu projekti.

c) tīri gāzveida un šķidrie kurināmie;

d) turpmāko starptautisko standartu mazemisiju ražošanai (piemēram, *IEA*) pārskatīšana un iekļaušana.

8. **Uzraudzība un pārskatīšana**

a) Sekretariāts ik gadu ziņo par šīs nozares vienošanās īstenošanu. Šajā ziņojumā tiks dokumentēti saskaņā ar Vienošanās 43. pantu veiktas apspriešanas procedūras rezultāti. Tas ietvers publiskojamu kopsavilkumu.

b) Dalībnieki regulāri pārskata šīs nozares vienošanās piemērošanas jomu un citus noteikumus. Lielākai noteiktībai pārskatīšana tiks veikta līdz 2028. gada beigām vai kad pēc 2023. gada 15. jūlija būs notikuši 150 *CCSU* darījumi, atkarībā no tā, kas notiek agrāk. Šī pārskatīšana balstīsies uz paziņošanas procesā uzkrāto pieredzi (tostarp informāciju par piemērotajiem tehniskajiem vai veiktspējas standartiem un vajadzības gadījumā par panāktajiem emisijas samazinājumiem), jaunākajiem ziņojumiem par klimata zinātni un ar klimatu saistītu tehnoloģiju tirgus apstākļu novērtējumu.

c) Ja dalībniekam ir bažas, ka šīs nozares vienošanās noteikums vai noteikumi vairs nedarbojas saskaņā ar Vienošanās mērķi, kā noteikts Vienošanās 1. pantā (Mērķis), šis dalībnieks var pieprasīt, lai šo jautājumu izskata nākamajā plānotajā dalībnieku sanāksmē, un iesniedz pierādījumus savām bažām.

d) Šīs vienošanās nozares I papildinājumu pārskata regulāri, tostarp pēc dalībnieka pieprasījuma, lai novērtētu, vai minētajā papildinājumā būtu jāpievieno vai jāsvītro kāda projekta klase un/vai tips un vai būtu jāmaina kādas robežvērtības. Jaunu projekta klašu un/vai tipu priekšlikumiem pievieno informāciju par to, kā šīs klases/tipa projekti atbildīs šīs nozares vienošanās 1. pantā izklāstītajiem kritērijiem.

I papildinājums

Klimata pārmaiņu mazināšanas projektiem izvirzītie atbilstības kritēriji

Turpmāk minētās definīcijas vai standarti ir paredzēti, lai veicinātu dalībnieku kopīgu izpratni par šīs nozares vienošanās īstenošanu attiecībā uz atbilstošajiem projektu tipiem. Tās neskar citas ar klimatu saistītas definīcijas vai standartus, kas jau ir ieviesti vai tiek izstrādāti, vai tiks izstrādāti.

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE A. Vidiski ilgtspējīgas enerģijas ražošana				
1. TIPS. Atjaunojamie energoresursi	Veselas stacijas vai to daļas un esošo staciju modernizācija šādās nozarēs: a) vēja enerģija; b) ģeotermālā enerģija; c) plūdmaiņu enerģija un plūdmaiņu straumes enerģija; d) viļņu enerģija; e) osmozes enerģija; f) fotoelementu enerģija; g) saules siltumenerģija; h) okeāna siltumenerģija; i) bioenerģija: jebkāda ilgtspējīga atkritumu gāzu, notekūdeņu attīrīšanas gāzu un biogāzes enerģija vai kurināmais, ko iegūst no biomasas enerģijas iekārtām. "Biomasa" ir bioloģiski noārdāmā frakcija lauksaimniecības, mežsaimniecības un ar to saistīto nozaru produktos, atkritumos un atliekās (tostarp augu un dzīvnieku izcelsmes vielas), kā arī bioloģiski noārdāmā frakcija rūpniecības un sadzīves atkritumos, j) hidroenerģija; k) energoefektivitāte atjaunojamo energoresursu projektos.			22 gadi
2. TIPS. Elektroenerģijas ražošana no tīrā ūdeņraža	Tādu elektrostaciju būvniecība, kas ražo elektroenerģiju, izmantojot tikai tīro ūdeņradi.		Attiecībā uz tīrā ūdeņraža standartiem sk. PROJEKTA KLASI F, 1. TIPS.	Sk. atmaksas termiņus saistībā ar projekta klasi F, 1. tips

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE B. Sanācijas projekti fosilā kurināmā elektrostacijās, fosilā kurināmā aizstāšana				
1. TIPS. Fosilā kurināmā elektrostacijas ar funkcionējošu oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu (*CCS*) (*)	Process, kurā CO_2 plūsmu nodala no emisijām, kuras rada fosilā kurināmā avoti, un nogādā to uz uzglabāšanas vietu ar nolūku uzglabāt CO_2 videi drošā un pastāvīgā ģeoloģiskā krātuvē vai izmantot par izejresursu vai ievadmateriālu produktu vai pakalpojumu izstrādei.	Sasniegt zemu oglekļa emisiju līmeni fosilā kurināmā enerģijas avotiem.	Sasniegtais oglekļa intensitātes līmenis ir vienāds ar vai mazāks par 350 tonnām CO_2 uz GWh, novadot atmosfērā ([1]), vai visos projektos uztveršanas un uzglabāšanas apjoms, kas samazinātu iekārtas oglekļa emisijas par 65 % vai vairāk, vai uztveršanas apjomam jābūt vismaz 85 % no oficiāli atbalstītu eksporta kredītu pieteikumā iekļautā aprīkojuma emitētā CO_2. Šo 85 % likmi piemēro parastam darbības režīmam.	18 gadi
2. TIPS. Atkritumu pārvēršana enerģijā (*)	Iekārta, kas ražo enerģiju, termiski apstrādājot (arī gazificējot) dažādus cietos atkritumus.	Kompensēt siltumnīcefekta gāzu emisijas no konvencionālajām elektrostacijām un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas nākotnē, piemēram, metānu, kas parasti izplūst no atkritumiem.	Tvaika cikla gadījumā – katla (vai tvaika ģeneratora) enerģijas pārveidošanas efektivitāte ir vismaz 75 %, balstoties uz zemāko siltumspēju (*LHV*) ([2]). Gazifikācijas gadījumā – gazifikatora efektivitāte ir vismaz 65 % LHV ([3]).	15 gadi
3. TIPS. Hibrīdelektrostacijas (*)	Elektrostacija, kas ražo elektroenerģiju gan no atjaunojamiem energoresursiem, gan no fosilā kurināmā.	Lai nodrošinātu prasību par iekārtu darbību, fosilais kurināmais ir nepieciešams periodiem, kad atjaunojamo energoresursu enerģija nav pieejama vai nav pietiekama. Fosilais kurināmais hibrīdelektrostacijā ļauj izmantot atjaunojamos energoresursus, tādējādi panākot ievērojamu oglekļa samazinājumu salīdzinājumā ar parastu fosilā kurināmā elektrostaciju.	1. modelis: divi dažādi enerģijas ražošanas avoti: atjaunojamie energoresursi un fosilais kurināmais. Projekts ir izstrādāts tā, lai vismaz 50 % no tā plānotā gadā saražotā enerģijas apjoma būtu no atjaunojamiem energoresursiem. 2. modelis: viens enerģijas ražošanas avots, kurā izmanto atjaunojamo energoresursu un fosilā kurināmā kombināciju. Projekts ir izstrādāts tā, lai vismaz 75 % no saražotās lietderīgās enerģijas apjoma būtu no atjaunojamiem energoresursiem.	15 gadi

(*) Nolūkā risināt neatliekamos klimata jautājumus, dalībnieki ir koncentrējuši savus centienus uz CCSU darbības jomas paplašināšanu, lai tajā iekļautu jaunas projekta klases. Dalībnieki apņemas pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā 2024. gada martā pārskatīt šīs projekta klases, kuras nav izskatītas kopš 2012. gada.

([1]) Ja stacijas kurināmais ir dabasgāze, paredzams sasniegt daudz zemāku oglekļa intensitāti.

([2]) Katla (vai tvaika ģeneratora) enerģijas pārveidošanas efektivitāte = (tvaika) lietderīgā siltumenerģija/kurināmā patēriņš (kurināmā zemākā siltumspēja [*LHV*]) (× 100 %).

([3]) Gazifikatora efektivitāte = (gāzes siltumspēja uz izmantotā kurināmā kg / viena kg kurināmā vidējā zemākā siltumspēja (*LHV*)) (× 100 %).

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE C. Energoefektivitāte				
1. TIPS. Kombinētas siltuma un enerģijas ražošanas projekti (*)	Dažādu enerģijas veidu (elektroenerģija, mehāniskā enerģija, siltumenerģija) vienlaicīga ražošana vienotā integrētā sistēmā. Šāda elektrostacija ražo elektroenerģiju vai mehānisko enerģiju un siltumu komerciālai un rūpnieciskai lietošanai un/vai mājsaimniecībām.	Līdz pat divām trešdaļām primārās enerģijas, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai konvencionālās termoelektrostacijās, tiek zaudēta siltuma veidā. Kombinēta siltuma un enerģijas ražošana (*CHP*) tādēļ var būt efektīva siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas iespēja. Tā ir iespējama ar visām siltuma ražošanas ierīcēm un kurināmā veidiem (arī biomasu un saules enerģiju) tvaika kondensācijas elektrostacijās ar jaudu no dažiem kW līdz 1 000 MW ([1]).	Kopējā efektivitāte ir vismaz 75 %, balstoties uz zemāko siltumspēju (LHV) ([2]).	15 gadi
2. TIPS. Centralizēta siltumapgāde un/vai dzesēšana (*)	Tīklu sistēmas, kas pārvada/sadala siltumenerģiju no enerģiju ražojošajām iekārtām līdz gala lietotājam.	Uzlabot centralizētās siltumapgādes efektivitāti, būvējot augsti siltumefektīvus cauruļu tīklus tvaikam un/vai karstajam ūdenim, gan samazinot zudumus caurulēs un siltummaiņos, gan palielinot nelietderīgā siltuma izmantošanas apjomu. Centralizēta dzesēšana ir integrējoša tehnoloģija, kas var ievērojami veicināt oglekļa dioksīda emisiju un gaisa piesārņojuma samazināšanu un energoapgādes drošības palielināšanu, *piemēram*, aizstājot individuālos gaisa kondicionētājus.	Centralizētās siltumapgādes cauruļvadu īpatnējā siltumvadītspēja mazāka nekā 80 % no attiecīgās īpatnējās siltumvadītspējas, kas noteikta Eiropas standartā EN253:2009 (jāpārskata, standartu atjauninot).	15 gadi

(*) Nolūkā risināt neatliekamos klimata jautājumus, dalībnieki ir koncentrējuši savus centienus uz CCSU darbības jomas paplašināšanu, lai tajā iekļautu jaunas projekta klases. Dalībnieki apņemas pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā 2024. gada martā pārskatīt šīs projekta klases, kuras nav izskatītas kopš 2012. gada.

([1]) *IPCC*, Ceturtais novērtējuma ziņojums. Klimata pārmaiņas, 2007. gads, http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

([2]) *CHP* sistēmas kopējā efektivitāte (η_o) ir tīrās saražotās lietderīgās elektroenerģijas (W_E) un tīrā saražotā lietderīgā siltuma (ΣQ_{TH}) summa dalīta ar kopējo patērēto kurināmo Q_{FUEL}); vienādojums ir šāds:

$$\eta_o = \frac{W_E + \Sigma Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE C. Energoefektivitāte (turpinājums)				
3. TIPS. Viedtīkli (*)	Integrēti, tehnoloģiski moderni elektroenerģijas tīkli ar uzlabotām dinamiskām spējām uzraudzīt un kontrolēt visu tos veidojošo tehnisko komponentu (piemēram, elektroenerģijas ražošanas, tīkla pārvaldības risinājumu, augstsprieguma līdzstrāvas (*HVDC*) pārveidotāju un sistēmu, elastīgu maiņstrāvas pārvades sistēmu (*FACTS*), īpašu elektroenerģijas sistēmu (*SPS*), pārvades, sadales, uzglabāšanas, viedtīklu energoelektronikas risinājumu, patēriņa samazināšanas, patēriņa mērierīču, decentralizētu energoresursu) ievades un izvades datus. IKT saskaņā ar starptautiski pieņemtiem nozares standartiem, piemēram, NIST-SGIP un ETSI-CEN-CENELEC.	Lai ļautu tīkla operatoriem, pārvades un sadales sistēmu operatoriem, tīkla lietotājiem, krātuvju īpašniekiem, mērierīču operatoriem, lietotņu un pakalpojumu nodrošinātājiem vai elektroenerģijas biržu operatoriem izveidot ekonomiskas, videi nekaitīgas, līdzsvarotas un ilgtspējīgas elektroenerģijas sistēmas ar mazākiem pārvades zudumiem un lielāku piegādes kvalitāti, drošību, tīkla stabilitāti, uzticamību, atjaunojamās enerģijas iegūšanas apmēru un izmaksu efektivitāti, ko panāk, atbalstot piegādes līgumus, kuri galvenokārt attiecas uz mūsdienīgu, inovatīvu tehnoloģiju un pakalpojumu eksportu.	Atbilst 1., 2. (a vai b) un 3. standartam. 1. Projekta kopējās izmaksās iekļauj vismaz 20 % par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) atbilstīgo modernizāciju. 2.a Īstenojot projektu vai lietotni, fosilā kurināmā sadedzināšanas rezultātā radušos CO_2 emisiju daudzums samazināsies par vismaz 10 %, vai 2.b pierādāmus ievērojamus CO_2 emisiju daudzuma samazinājumus nodrošinās šādi: — enerģijas zudumu samazinājums par vismaz 5 % tajā elektrotīklā, kuram piemēro viedtīkla lietotni vai viedtīkla projektu, vai — kopējā elektroenerģijas patēriņa samazinājums par vismaz 5 %, ko panāk viedtīkla lietotnes vai viedtīkla projekta apkalpotie elektroenerģijas patērētāji, vai — atjaunojamās enerģijas (tostarp no pakārtotiem sprieguma līmeņiem) periodiska ievade, kas atbilst vismaz papildu 10 % no kopējās tajā tīklā ievadītās enerģijas, kurā izmanto viedtīklu tehnoloģijas. 3. Pirms atļaujas piešķiršanas, neatkarīga, kvalificēta trešā persona pārskata projektu un sagatavo ziņojumu, kurā apraksta ierosinātā	15 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
			viedtīkla vai projekta īpašības un pārbauda, vai projekts vai lietotne atbilst 1. un 2. (a vai b) standartam. Projektiem, kuriem izmantots 2.b standarts, aplēstos CO_2 emisiju samazinājumus, ko nodrošina projekts, iekļauj ziņojumā. Šo ziņojumu iesniegs dalībniekiem pirms finansiālā atbalsta atļaujas saņemšanas, un atļaujas izsniegšana būs atkarīga no tā, vai ziņojumā būs sniegts pozitīvs atzinums par to, ka ierosinātais viedtīkla projekts vai lietotne atbildīs 1. un 2. (a vai b) standartam. Standarti tiks piemēroti, salīdzinot aprēķinātās emisijas vai izmantoto enerģiju teritorijā, kurā izmanto tīklu, ja tiek piemērotas ierosinātās viedtīkla tehnoloģijas, ar emisijām vai izmantoto enerģiju tajā pašā teritorijā, ja ierosinātās viedtīkla tehnoloģijas netiek piemērotas.	

(*) Nolūkā risināt neatliekamos klimata jautājumus, dalībnieki ir koncentrējuši savus centienus uz CCSU darbības jomas paplašināšanu, lai tajā iekļautu jaunas projekta klases. Dalībnieki apņemas pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā 2024. gada martā pārskatīt šīs projekta klases, kuras nav izskatītas kopš 2012. gada.

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE D. Oglekļa uztveršanas, izmantošanas un uzglabāšanas (*CCUS*) projekti				
	Tādu iekārtu būvniecība un ekspluatācija, kas paredzētas vai nu: — CO_2 uztveršanai no tādu emisiju avotiem, kas pretējā gadījumā nonāktu atmosfērā, vai CO_2 uztveršanai no apkārtējā gaisa,	Ievērojami samazināt oglekļa emisijas no esošajiem avotiem.	Iekārtām CO_2 uztveršanai no apkārtējā gaisa, kā minimums, ir jāuztver savu ekspluatācijas emisiju CO_2 ekvivalents. Tam paredzētā ģeoloģiskā uzglabāšana atbilst standartam ISO 27914:2017. Uztvertā un/vai transportētā CO_2 atbilstīga	22 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
	— uztvertā CO_2 sagatavošanai transportēšanai (pa cauruļvadiem, dzelzceļu, autoceļiem vai ar kuģi), kas ietver uztvertā CO_2 sagatavošanu atbilstoši transportēšanas specifikai (piemēram, kompresiju), — uztvertā CO_2 transportēšanai uz galapatēriņa punktu, vai arī — uztvertā CO_2 pastāvīgai uzglabāšanai.		izmantošana ir aptverta saistībā ar tīriem šķidrajiem un gāzveida kurināmiem (PROJEKTA KLASE K) un mazemisiju ražošanu (PROJEKTA KLASE G). CO_2 izmantošana ar fosilo kurināmo saistītām darbībām, piemēram, efektīvākai naftas ieguvei, nav atbilstīga. Ir uzstādītas atbilstošas noplūžu atklāšanas sistēmas un ieviesti monitoringa plāni CO_2 transportēšanai un uzglabāšanai, un regulāri sniegti pārskati, kurus verificē valsts iestādes vai neatkarīga trešā persona.	

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE E. Enerģijas pārvade, sadale un uzglabāšana				
1. TIPS. Energovadība, enerģijas pārvade un sadale	Tīkla mēroga enerģijas uzkrāšanas iekārtu (*piemēram*, ķīmisko, termisko, mehānisko un elektroķīmisko) būvniecība un/vai paplašināšana. Tādas infrastruktūras būvniecība un paplašināšana, kas transportē mazoglekļa elektroenerģiju, tostarp tieši savienojumi ar mazoglekļa avotiem un tīklu posmiem, kuru elektroenerģijas struktūra atbilst standartiem. Viedo skaitītāju un citu tehnoloģiju, kuras uzlabo tīkla efektivitāti, uzstādīšana.	Veicināt energosistēmu ilgtermiņa un izmaksu ziņā efektīvu dekarbonizāciju.	Projekti, kas saistīti ar mazoglekļa elektroenerģiju, ir atbilstīgi, ja mazoglekļa elektroenerģija veido vairāk nekā 60 % no jaunuzstādītās ražošanas jaudas pēdējo piecu gadu laikposmā. Mazoglekļa elektroenerģija ir jebkurš enerģijas avots, kas uzskaitīts šā papildinājuma projekta klasē A, vai tāda, kurai *SEG* emisijas, ko rada saražotā elektroenerģija, nepārsniedz sliekšņvērtību, kas ir 133 g CO_2e/kWh. Ņemot vērā to, ka valstīs ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem elektrifikācijai ir ļoti svarīga nozīme dekarbonizācijā, iepriekš minēto standartu projektiem šajās valstīs nepiemēro piecus gadus pēc šīs Vienošanās spēkā stāšanās dienas, ja vien dalībnieki nevienojas citādi. Uz šādiem projektiem attiecas 43. pants.	22 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
			Tādas infrastruktūras projektu būvniecība un paplašināšana, kas transportē elektroenerģiju, ir atbilstīga, ja vien tā nenodrošina fosilā kurināmā spēkstaciju tiešu savienošanu ar tīklu. Tīkla efektivitātes projekta dokumentos ir pārliecinoši jāpierāda, ka energoefektivitāte ir projekta galvenais mērķis.	
2. TIPS. Bateriju ražošana un reciklēšana	Tādu objektu būvniecība, kuros ražo atkārtoti uzlādējamas baterijas, bateriju paketes un baterijas elementus ar klimata pārmaiņas mazinošu galīgo izmantojumu (*piemēram*, komunālajiem pakalpojumiem, transportam un rūpnieciskiem lietojumiem). Nolietoto bateriju reciklēšana.	Palielināt klimata pārmaiņas mazinošu bateriju izlaidi un sekmēt to, ka izmaksu ziņā efektīvā veidā tiek dekarbonizētas darbības, kurās ir augsts emisiju līmenis.	Paziņojumā iekļaujamajā projekta aprakstā ir jāietver apraksts par baterijas galīgo izmantojumu.	22 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE F. Tīrais ūdeņradis un amonjaks				
1. TIPS. Tīrā ūdeņraža ražošana	Tīrā ūdeņraža ražošanai paredzētu iekārtu būvniecība.	Veicināt to nozaru dekarbonizāciju, kurās ir augsts emisiju līmenis.	Tīrā ūdeņraža projekti ir atbilstīgi, ja: i. ūdeņraža no "urbuma līdz vārtiem" emisijas (no ievadresursu ražošanas līdz ūdeņraža pārvadāšanai) nepārsniedz 3 kg CO_2e uz 1 kg H_2 (1. posms); ii. ūdeņraža "no urbuma līdz vārtiem" emisijas (no ievadresursu ražošanas līdz ūdeņraža pārvadāšanai) nepārsniedz 4 kg CO_2e uz 1 kg H_2 (2. posms).	1. posms: 22 gadi 2. posms: 18 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
2. TIPS. Tīrā amonjaka ražošana	Tīrā amonjaka ražošanai paredzētu iekārtu būvniecība.	Veicināt to nozaru dekarbonizāciju, kurās ir augsts emisiju līmenis.	Tīrais amonjaks ir amonjaks, ko ražo no tīrā ūdeņraža saskaņā ar šajā papildinājumā noteiktajiem standartiem vai atgūst no notekūdeņiem. Tīrā amonjaka robežvērtības atbilst tā ražošanā izmantotā tīrā ūdeņraža robežvērtībām. Robežvērtības nav noteiktas tīram amonjakam, ko atgūst no notekūdeņiem.	1. posms un tīrais amonjaks, ko atgūst no notekūdeņiem: 22 gadi 2. posms: 18 gadi
3. TIPS. Ūdeņraža pārvade, sadale un uzglabāšana	Tādu uzglabāšanas, pārvades un sadales iekārtu būvniecība, kuras ir savienotas ar tīrā ūdeņraža ražotnēm vai, paredzams, tiks savienotas ar šādām ražotnēm piecu gadu laikā. Esošo gāzes iekārtu pārveidošana par 100 % ūdeņraža iekārtām. Gāzes tīklu pārprofilēšana, kas ļauj integrēt ūdeņradi.	Attīstīt tīrā ūdeņraža pārvadei, sadalei un uzglabāšanai vajadzīgo infrastruktūru, apzinoties, ka tīrajam ūdeņradim tiks izmantotas tās pašas pārvades, sadales un uzglabāšanas iekārtas, kuras izmanto citam ūdeņradim, kā arī apzinoties, ka tīrā ūdeņraža apgūšana rada nepieciešamību attīstīt infrastruktūru, ko var izmantot visu veidu ūdeņradim.	Attiecīgā gadījumā tīrā ūdeņraža standartus sk. PROJEKTA KLASĒ F, 1. TIPS.	22 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE G. Mazemisiju ražošana ([1])				
	Mazemisiju ražošana, ieskaitot veselu ražotņu un to daļu būvniecību, paplašināšanu vai modernizēšanu, iekārtu piegādi un ar to tieši saistītu infrastruktūru un pakalpojumus. Paskaidrojošs saraksts: a) melnie un krāsainie metāli; b) cements; c) ķimikālijas (tostarp mēslošanas līdzekļi, amonjaks); d) celuloze un papīrs.	Stimulēt ražotājus grūti dekarbonizējamās nozarēs pāriet uz ilgtspējīgu praksi, lai, jo īpaši ražošanas nozarēs, kurās ir pārmērīgs piedāvājums visā pasaulē, atbalstītu augstas *SEG* emisiju intensitātes tehnoloģiju aizstāšanu ar tehnoloģijām, kas būtiski veicina klimata pārmaiņu mazināšanu.	Pirms dalībnieki turpmākajā pārskatīšanā panāk konsensu par attiecīgajiem standartiem, dalībniekiem jāizmanto vienotās nostājas procedūras, kas izklāstītas Vienošanās 54.–59. pantā, lai iesniegtu priekšlikumu par mazemisiju ražošanas projektu. Priekšlikumā iekļauj izstrādājuma ražošanas *SEG* emisiju intensitāti, kas aprēķināta saskaņā ar	22 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
			Protokolu par *SEG* emisiju ziņošanu, ņemot vērā 1. un 2. pakāpes emisijas. Priekšlikumā sniedz pamatojumu tam, kāpēc šis līmenis ir uzskatāms par mazemisiju līmeni. Šai informācijai jābūt pamatotai ar dokumentiem, kas tiks iesniegti kopā ar priekšlikumu. Attiecībā uz projektiem, kas saistīti ar līgumiem, kuru vērtība ir vismaz 20 miljoni *SDR*, par projektu ir izstrādāts neatkarīgs trešās puses veikts pārskats – vai nu atsevišķi vai projekta dokumentu sagatavošanas ietvaros. Minēto dokumentāciju standarta formā publicē ESAO tīmekļa vietnē kredīta pirmās izmaksas dienā (par paraugu izmantojot *ECG* projekta klases A projekta pārredzamību).	

([1]) Ne vēlāk kā 2026. gada 30. jūnijā dalībnieki pārskatīs līdz minētajam termiņam izstrādātos starptautiskos standartus un lems, vai tie tiks iekļauti šajā pozīcijā.

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE H. Bezemisiju un mazemisiju transports				
1. TIPS. Bezemisiju transports un pamatinfrastruktūra ([1])	Flotes, kas nerada nekādas tiešās emisijas, ieskaitot sauszemes, sliežu transporta sistēmu ([2]) un ūdens transportlīdzekļus, un ar to saistītā infrastruktūra, kas ir būtiska šādu transportlīdzekļu ekspluatācijai ([3]).	Klimata pārmaiņu mazināšanā galvenais ir pāreja uz tādām flotēm, kas nerada nekādas tiešās izpūtēja emisijas.	Kustamā īpašuma tiešās izpūtēja CO_2 emisijas ir nulle. Bezemisiju transportlīdzekļi ietver elektrotransportlīdzekļus un degvielas elementa transportlīdzekļus. Kravas transports, ieskaitot transportlīdzekļus, vilcienus, vagonus vai kuģus un infrastruktūru, kas ir būtiska šādu transportlīdzekļu ekspluatācijai, nevar būt paredzēts fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai vai uzglabāšanai. Ar to saistītajai infrastruktūrai projekta paziņojumā iekļauj aprakstu par bezemisiju transportlīdzekļu saikni ar infrastruktūru, tostarp par to, cik tā ir būtiska šādu transportlīdzekļu ekspluatācijai.	22 gadi visam transportam un pamatinfrastruktūrai, izņemot kuģus 18 gadi kuģiem

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
			Lai attiecībā uz kuģiem iegūtu atmaksas termiņus, kas pārsniedz 18 gadus, dalībniekiem jāizmanto Vienošanās 54.–59. pantā izklāstītās vienotās nostājas procedūras. Priekšlikumā jāsniedz pamatojums, kāpēc ir vajadzīgi ilgāki atmaksas termiņi. Maksimālais atmaksas termiņš nepārsniedz 22 gadus.	
2. TIPS. Mazemisiju dzelzceļš un pamatinfrastruktūra	Mazemisiju dzelzceļa transports, tostarp bimodāli elektrodīzeļvilcieni un hibrīdlokomotīves, un ar to saistītā infrastruktūra, kas ir būtiska šādu transportlīdzekļu ekspluatācijai.	Stimulēt hibrīdu un mazemisiju dzelzceļa transportu, ja tā izmantošana ievērojami samazinās emisijas un veicinās klimata pārmaiņu mazināšanu.	Bimodālu vilcienu gadījumā vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni nerada nekādas tiešās izpūtēja CO_2 emisijas, ja tos ekspluatē uz sliežu ceļa ar vajadzīgo infrastruktūru un izmanto parasto dzinēju, ja šāda infrastruktūra nav pieejama (bimodāli vilcieni).	20 gadi
3. TIPS. Mazemisiju lielas noslodzes transports un pamatinfrastruktūra	No elektrotīkla uzlādējami hibrīdelektriskie transportlīdzekļi (*PHEV*) rūpnieciskai izmantošanai vai kravu pārvadāšanai un ar to saistītā infrastruktūra, kas ir būtiska šādu transportlīdzekļu ekspluatācijai. Hibrīdelektriskie transportlīdzekļi (*HEV*) rūpnieciskai izmantošanai vai kravu pārvadāšanai.	Stimulēt hibrīdu un mazemisiju transportlīdzekļu izmantošanu, ja šādu transportlīdzekļu izmantošana ievērojami samazinās emisijas un veicinās klimata pārmaiņu mazināšanu.	No elektrotīkla uzlādējamiem hibrīdelektriskajiem transportlīdzekļiem (*PHEV*) – transportlīdzekļa tiešās izpūtēja CO_2 emisijas ir nulle, ja to darbina ar elektromotoru un citādi izmanto parasto dzinēju. Hibrīdelektriskajiem transportlīdzekļiem (*HEV*) – transportlīdzekļa izmantošana samazina tiešās izpūtēja CO_2 emisijas par 35 % vai palielina energoefektivitāti par 35 % salīdzinājumā ar atbilstošiem parastajiem transportlīdzekļiem jaunākā modeļa izstrādes gadā.	20 gadi *PHEV* 18 gadi *HEV*
4. TIPS. Mazemisiju ūdenstransports	Uz darījumiem, kas ietilpst šajā projekta klasē, joprojām attiecas II nodaļas noteikumi, kamēr tiek gaidīts iznākums turpmākajām dalībnieku diskusijām par konkrētiem kritērijiem, standartiem un definīcijām, kas jāpiemēro.			

([1]) Kuģus izslēdz no šā projekta tipa trīs gadus pēc tā stāšanās spēkā, ja vien dalībnieki nevienojas citādi.

([2]) Konkrētie sliežu transporta sistēmu veidi, par kuriem ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar šā papildinājuma noteikumiem, ir šādi: 1) jebkāda veida dzelzceļa transporta sistēmas; 2) trolejbusu transporta sistēmas; 3) trošu ceļu iekārtu transporta sistēmas. Trošu ceļu iekārtu transporta sistēmas, kas saistītas ar atpūtas pasākumiem, piemēram, slēpošanu, nav tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar šo papildinājumu.

([3]) Ar to saistītās infrastruktūras paskaidrojošs saraksts: vadības iekārtas (piemēram, signalizācijas un cita veida IT) sistēmas, elektrifikācija, sliežu ceļi, virszemes vadi un kabeļi, balsti, bateriju uzlādes infrastruktūra, ūdeņraža uzpildes infrastruktūra un ar to saistītie būvdarbi.

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE I. Tīras enerģijas minerālizejvielas un rūdas ([1])				
	Iekārtu būvniecība stacionārai rūdu vai minerālizejvielu ieguves atkritumu reciklēšanai, pārstrādei un/vai attīrīšanai (tostarp metalizēšanai), ja šajos procesos iegūtais produkts veido daļu no piegādes ķēdes atbilstīgajiem projektiem (vai to atbilstīgajām daļām), kas ietverti I papildinājumā – projekta klase A – 1. tips: Atjaunojamie energoresursi; projekta klase E – 2. tips: Bateriju ražošana un reciklēšana. Paskaidrojošs saraksts: — Varš — Kobalts — Niķelis — Litijs — Retzemju elements (*REE*) — Hroms — Cinks — Platīna grupas metāli (*PGM*) — Alumīnijs	Nodrošināt materiālu stabilu un cenas ziņā pieejamu piegādi piegādes ķēdē saskaņā ar šo papildinājumu atbilstīgajiem projektiem (vai to daļām), kas ir būtiski klimata pārmaiņu mazināšanai.	Pirms tiek izstrādāti atbilstoši standarti, ko dalībnieki pārskatīs turpmākajā darbā, dalībnieki izmantos vienotās nostājas procedūras, kas izklāstītas Vienošanās 54.–59. pantā, lai iesniegtu priekšlikumu par tīras enerģijas minerālizejvielu un rūdu projektu. Šī informācija būs pamatota ar dokumentiem, kas tiks iesniegti kopā ar priekšlikumu. Attiecībā uz rūdu vai minerālizejvielu ieguves, pārstrādes un attīrīšanas projektiem priekšlikumā iekļauj galaprodukta *SEG* emisiju intensitāti, kas aprēķināta saskaņā ar Protokolu par *SEG* emisiju ziņošanu, ņemot vērā 1. un 2. pakāpes emisijas. Tajā iekļauj arī informāciju par pasākumiem, kas veikti, lai samazinātu emisijas. Attiecībā uz ieguves projektiem priekšlikumā tiks iekļauta informācija par minerālizejvielu rezerves saimnieciskās izmantošanas laiku, ko aprēķina saskaņā ar ieguves nozarē starptautiski atzītām un pieņemtām vadlīnijām, un attiecīgs piemērotā perioda līdz beigu termiņam pamatojums. Priekšlikumā tiks iekļauts arī apraksts, kas apliecina, ka: — būtiska iekārtas produkcijas daļa veidos daļu no piegādes ķēdes atbilstīgajiem projektiem (vai to atbilstīgajām daļām), kas ietverti I papildinājumā – projekta klase A – 1. tips: Atjaunojamie energoresursi; projekta klase E – 2. tips: Bateriju ražošana un reciklēšana, vai	22 gadi

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
			— ir ieviestas juridiski izpildāmas saistības, ka būtiska produkcijas daļa tiks izmantota kā daļa no piegādes ķēdes atbilstīgajiem projektiem (vai to atbilstīgajām daļām), kas ietverti I papildinājumā – projekta klase A – 1. tips: Atjaunojamie energoresursi; projekta klase E – 2. tips: Bateriju ražošana un reciklēšana, vai — projekts nepārprotami palīdz palielināt tādu minerālizejvielu vai rūdu piegādi, kas ir starptautiski atzītas kā būtiska atjaunojamo energoresursu daļa, tostarp atbilstīgajiem projektiem (vai to atbilstīgajām daļām), kas ietverti I papildinājumā – projekta klase A – 1. tips: Atjaunojamie energoresursi; projekta klase E – 2. tips: Bateriju ražošana un reciklēšana, un ja tiek prognozēts, ka kopējais pieprasījums pēc šādām minerālizejvielām vai rūdām nākamo divdesmit gadu laikā ievērojami pieaugs saskaņā ar scenāriju, kas atbilst Parīzes nolīguma mērķiem. — Ja dalībnieki priekšlikumu pieņem, projekts standarta formā tiks publicēts ESAO tīmekļa vietnē kredīta pirmās izmaksas dienā.	

([1]) Ne vēlāk kā 2026. gada 30. jūnijā dalībnieki pārskatīs līdz minētajam termiņam izstrādātos starptautiskos standartus un lems, vai tie tiks iekļauti šajā pozīcijā.

Projekta klase	Definīcija	Pamatojums	Izmantotie standarti vai turpināmības grafiks	Maksimālais atmaksas termiņš
PROJEKTA KLASE J. Tīru šķidro un gāzveida kurināmo ražošana				
	Uz darījumiem, kas ietilpst šajā projekta klasē, joprojām attiecas II nodaļas noteikumi, kamēr tiek gaidīts iznākums turpmākajām dalībnieku diskusijām par konkrētiem kritērijiem, standartiem un definīcijām, kas jāpiemēro.			

II papildinājums

Klimata pārmaiņu pielāgošanās projektiem izvirzītie atbilstības kritēriji

Projekts atbilst šajā nozares vienošanās izklāstītajiem maksimālajiem finanšu noteikumiem, ja:

a) projekts samazina konkrētajai vietai raksturīgo klimatisko neaizsargātību. Šis samazinājums ir skaidri norādīts un izskaidrots projekta dokumentos, ietverot skaidru paziņojumu par nodomu novērst konstatēto klimatisko neaizsargātību, kā arī analīzi, kurā ir formulēta skaidra un tieša saikne starp klimatiskās neaizsargātības kontekstu un konkrētām projekta pielāgošanās darbībām, ar kurām risina klimatiskās neaizsargātības problēmu. Minētās konkrētās projekta darbības nosaka to projekta daļu, ar kuru tieši risina klimatiskās neaizsargātības problēmu. Ja pielāgošanās klimata pārmaiņām ir viens no konkrēto projekta darbību mērķiem, atbilstīgas ir tikai minētās darbības. Ja pielāgošanās klimata pārmaiņām ir viens no visa projekta mērķiem vai ja tehniski nav iespējams nodalīt projektā paredzētās pielāgošanās darbības un darbības, kas nav pielāgošanās darbības, uzskata, ka klimatiskās neaizsargātības problēma tiek tieši risināta ar visa projekta palīdzību, un projekts ir atbilstīgs;

b) attiecībā uz projektiem, kas saistīti ar līgumiem, kuru vērtība ir vismaz 20 miljoni *SDR*, par projektu ir izstrādāts neatkarīgs trešās puses veikts pārskats – vai nu atsevišķi vai projekta dokumentu sagatavošanas ietvaros. Pārskats ir publiski pieejams, piemēram, publicēts projekta tīmekļa vietnē vai attiecīgās publiskās struktūras tīmekļa vietnē. Pārskatā verificē a. punktā noteikto pamatojumu. Turklāt attiecībā uz projektiem, kas saistīti ar līgumiem, kuros tehniski nav iespējams nodalīt tās projekta darbības, kas vērstas uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, un darbības, kuras nav pielāgošanās darbības, pārskatā verificē to, ka projekta komponentu nodalīšana ir tehniski neiespējama;

c) projekta lietderīgais izmantošanas laiks pārsniedz atmaksas termiņu.

II PIELIKUMS

Nozares vienošanās par eksporta kredītiem atomelektrostacijām

I NODAĻA

Nozares vienošanās darbības joma

1. **Piemērošanas joma**

a) Šajā nozares vienošanās izklāstīti noteikumi, kurus piemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem saistībā ar līgumiem, kas attiecas uz:

1) atomelektrostaciju vai to daļu eksportu, iekļaujot visas detaļas, aprīkojumu, materiālus un pakalpojumus, tostarp darbinieku apmācību, kas tieši vajadzīgi šo iekārtu būvniecībai un ekspluatācijas uzsākšanai;

2) esošo atomelektrostaciju modernizāciju;

3) kodoldegvielas piegādi un bagātināšanu;

4) lietotās kodoldegvielas apsaimniekošanas nodrošināšanu.

b) Šo nozares vienošanos nepiemēro:

1) lietām ārpus atomelektrostacijas teritorijas, par ko parasti ir atbildīgs pircējs, sevišķi uz izmaksām saistībā ar zemes apbūvi, ceļiem, būvniecības ciematiņiem, elektrolīnijām, sadales apakšstaciju ([1]) un ūdens piegādes instalācijām, kā arī izmaksām, kuras pircēja valstī rodas sakarā ar oficiālām apstiprināšanas procedūrām (piemēram, teritoriālām atļaujām, būvniecības atļaujām, degvielas iepildes atļaujām);

2) apakšstacijām, transformatoriem un pārvades līnijām, kas atrodas ārpus atomelektrostacijas teritorijas;

3) oficiālam atbalstam, ko sniedz atomelektrostacijas ekspluatācijas pārtraukšanai.

II NODAĻA

Eksporta kredītu noteikumi

2. **Maksimālie atmaksas termiņi**

a) Maksimālais atmaksas termiņš par precēm un pakalpojumiem, ko reglamentē šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 1) apakšpunkts, ir 22 gadi.

b) Maksimālais atmaksas termiņš ir 22 gadi par precēm un pakalpojumiem, ko reglamentē šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 2) apakšpunkts, ja ir spēkā abi turpmākie kritēriji, proti, modernizācijas kopējā vērtība ir 80 miljoni *SDR* vai vairāk un elektrostacijas saimnieciskās izmantošanas laiks, iespējams, tiks pagarināts vismaz tik ilgi, cik ilgs būs piešķirtais atmaksas periods. Maksimālais atmaksas termiņš par visiem citiem darījumiem, ko reglamentē šīs nozares vienošanās 1. panta a) punkta 2) apakšpunkts, ir 15 gadi.

c) Maksimālais atmaksas termiņš sākotnējai degvielas uzpildei ir četri gadi pēc piegādes. Maksimālais atmaksas termiņš turpmākām atkārtotām kodoldegvielas uzpildēm ir divi gadi pēc piegādes.

d) Maksimālais atmaksas termiņš saistībā ar lietotās kodoldegvielas apglabāšanu ir divi gadi.

e) Maksimālais atmaksas termiņš saistībā ar bagātināšanu un lietotās kodoldegvielas apsaimniekošanu ir pieci gadi.

([1]) Tomēr, ja sadales apakšstacijas pircējs ir tas pats, kas elektrostacijas pircējs un līgums ir slēgts par sākotnējo šīs elektrostacijas sadales apakšstaciju, noteikumi attiecībā uz sākotnējo sadales apakšstaciju nav labvēlīgāki, nekā noteikumi attiecībā uz atomelektrostaciju.

3. **Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana**

a) Eksporta kredīta pamatsummu parasti atmaksā vienādās maksājumu daļās un regulāri vai attiecīgā gadījumā (*piemēram*, ja atbalstu sniedz nomas darījumiem vai atsevišķu mašīnu vai iekārtu eksportam) kombinētus pamatsummas atmaksājumus un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos.

b) Pamatsummu atmaksā ne retāk kā reizi gadā, un pirmo pamatsummas maksājumu veic ne vēlāk kā gadu pēc kreditēšanas termiņa sākuma.

c) Procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Ikgadēju pamatsummas atmaksājumu gadījumā procentus maksā ne retāk kā reizi divpadsmit mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā divpadsmit mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma.

d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.

e) Ja to pienācīgi pamato neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas atļauts saskaņā ar iepriekš a) un b) punktā izklāstītajiem parametriem, saskaņā ar šo vienošanos atbalstītos eksporta kredītus var nodrošināt, ievērojot šādus ierobežojumus:

1) neviens pamatsummas atmaksājums vai pamatsummas atmaksājumu sērija sešu mēnešu periodā nepārsniedz 35 % no kredīta pamatsummas;

2) pirmo pamatsummas atmaksājumu veic ne vēlāk kā 36 mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma;

3) vidējais svērtais maksimālais atmaksas periods pārsniedz 70 % no darījuma atmaksas termiņa vai sešus gadus.

4. **Oficiāls atbalsts kodoldegvielai un ar kodoldegvielu saistītiem pakalpojumiem**

Neskarot šīs nozares vienošanās 5. panta noteikumus, dalībnieki nenodrošina bezmaksas kodoldegvielu vai pakalpojumus.

5. **Atbalsts**

Dalībnieki nesniedz palīdzības atbalstu.

III NODAĻA

Procedūras

6. **Iepriekšēja paziņošana**

a) Ja dalībnieks gatavojas sniegt atbalstu saskaņā ar šīs nozares vienošanās noteikumiem, tas saskaņā ar Vienošanās 44. pantu par to iepriekš paziņo vismaz 10 kalendārās dienas pirms tādu saistību uzņemšanās, kuru kredīta vērtība pārsniedz 10 miljonus *SDR*. Attiecībā uz darījumiem, kas atbalstīti saskaņā ar iepriekš minētā 3. panta e) punktu, dalībnieki *inter alia* sniedz:

1) detalizētu informāciju par atbalstīto atmaksas profilu un paskaidrojumu par iemesliem, kāpēc ir neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas pieejams, ja to atbalsta saskaņā ar 3. panta a) un b) punktu, un

2) attiecībā uz darījumiem ar atmaksas profilu, kurš nesaskan ar brīvu naudas plūsmu, – detalizētu un atbilstošu pamatojumu par atbalstīto atmaksas profilu.

b) Dalībnieks informē pārējos dalībniekus par galīgo lēmumu, ko tas pieņēmis pēc apspriešanās, lai atvieglinātu uzkrātās pieredzes pārskatīšanu.

IV NODAĻA

Pārskatīšana

7. **Pārskatīšana un uzraudzība**

Dalībnieki regulāri un ne vēlāk kā līdz 2023. gada beigām pārskata šīs nozares vienošanās noteikumus.

III PIELIKUMS

Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem

1. DAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. **Nolūks**

a) Šīs nozares vienošanās nolūks ir nodrošināt sistēmu paredzamai, konsekventai un pārredzamai oficiāli atbalstītu eksporta kredītu izmantošanai, pārdodot vai nomājot gaisa kuģus un citas turpmāk 4. panta a) punktā minētās preces un pakalpojumus. Šī nozares vienošanās ir vērsta uz līdzvērtīgu apstākļu nodrošināšanu šādu eksporta kredītu jomā, lai eksportētāju starpā veicinātu konkurenci, kas balstās uz eksportējamo preču un pakalpojumu kvalitāti un cenu, nevis visizdevīgākajiem oficiāli atbalstītajiem finanšu noteikumiem.

b) Šajā nozares vienošanās izklāstīti vislabvēlīgākie noteikumi, saskaņā ar kuriem var sniegt oficiāli atbalstītus eksporta kredītus.

c) Šim nolūkam šī nozares vienošanās cenšas nodrošināt sabalansētu līdzsvaru, kas visos tirgos

1) izlīdzina konkurences nosacījumus starp dalībniekiem attiecībā uz finansējumu,

2) neitralizē dalībnieku sniegto oficiālo atbalstu kā faktoru, izvēloties turpmāk 4. panta a) punktā minētās konkurējošas preces un pakalpojumus, un

3) novērš konkurences izkropļojumu starp šīs nozares vienošanās dalībniekiem un citiem finansējuma avotiem.

d) Šīs nozares vienošanās dalībnieki (turpmāk – "dalībnieki") apliecina, ka šajā nozares vienošanās iekļautie noteikumi ir izstrādāti vienīgi šīs nozares vienošanās nolūkiem un ka tie neskar citas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem (turpmāk – "Vienošanās") daļas un to attīstību.

2. **Statuss**

Šī nozares vienošanās ir tās dalībnieku džentlmeņu vienošanās, un tā ir iekļauta Vienošanās III pielikumā; tā ir Vienošanās neatņemama sastāvdaļa un aizstāj nozares vienošanos, kura stājās spēkā 2007. gada jūlijā.

3. **Dalība**

Šobrīd dalībnieki ir šādi: Amerikas Savienotās Valstis, Apvienotā Karaliste, Austrālija, Brazīlija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija un Šveice. Jebkura valsts, kas nav dalībniece, var kļūt par dalībnieku saskaņā ar I papildinājumā izklāstītajām procedūrām.

4. **Piemērošanas joma**

a) Šī nozares vienošanās attiecas uz jebkādu oficiālu atbalstu, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā un kā atmaksas termiņš ir divi gadi vai vairāk, eksportējot turpmāk uzskaitīto:

1) jauni civilās aviācijas gaisa kuģi un tiem uzstādīti dzinēji, ieskaitot pircēja piegādātu aprīkojumu,

2) lietoti, pārveidoti un atjaunoti civilās aviācijas gaisa kuģi un tiem uzstādīti dzinēji, katrā atsevišķā gadījumā ieskaitot arī pircēja piegādātu aprīkojumu,

3) rezerves dzinēji,

4) civilās aviācijas gaisa kuģu un dzinēju rezerves daļas,

5) apkopes un apkalpošanas līgumi attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģiem un dzinējiem,

6) civilās aviācijas gaisa kuģu pārbūve, ievērojamas izmaiņas un atjaunošana,

7) dzinēju komplekti.

b) Iespējamie oficiāla atbalsta veidi:

1) eksporta kredīta garantija vai apdrošināšana (riska segums);

2) oficiāls finansiālais atbalsts:

— tiešais kredīts/finansēšana un refinansēšana vai

— procentu likmju atbalsts;

3) jebkāda iepriekš minēto atbalsta veidu kombinācija.

c) Šī nozares vienošanās neattiecas uz oficiālu atbalstu, ko sniedz

1) jaunu vai lietotu militāro gaisa kuģu un a) punktā iepriekš uzskaitīto saistīto preču un pakalpojumu eksportam, arī izmantošanai militāros nolūkos,

2) jauniem vai lietotiem lidojumu simulatoriem.

5. **Informācija, kas pieejama valstīm, kuras nav dalībnieces**

Dalībnieks, pamatojoties uz savstarpīguma principu, atbild uz valsts, kas nav dalībniece un ir konkurences apstākļos, lūgumu par piedāvātajiem oficiāla atbalsta finanšu noteikumiem tāpat, kā tas būtu atbildējis uz kāda dalībnieka lūgumu.

6. **Palīdzības atbalsts**

Dalībnieki nesniedz palīdzības atbalstu, izņemot humānās palīdzības nolūkiem ar vienotās nostājas procedūru.

7. **Rīcība, lai novērstu vai mazinātu zaudējumus**

Šī nozares vienošanās neliedz tās dalībniekiem vienoties par mazāk ierobežojošiem finanšu noteikumiem, nekā paredzēti šajā nozares vienošanās, ja šāda rīcība tiek veikta pēc tam, kad eksporta kredītu nolīgums un papildu dokumenti ir jau stājušies spēkā, un ja nodoms ir vienīgi novērst vai mazināt zaudējumus no notikumiem, kas varētu izraisīt nemaksāšanu vai prasījumus. Dalībnieks 20 darba dienu laikā pēc savas vienošanās ar pircēju/aizņēmēju paziņo pārējiem dalībniekiem un ESAO sekretariātam (turpmāk – "sekretariāts") grozītos finanšu noteikumus. Paziņojumā ir pamatojums un informācija par jaunajiem finanšu noteikumiem, izmantojot IV papildinājumā sniegto paziņošanas veidlapu.

2. DAĻA

Jauni gaisa kuģi

I NODAĻA

Tvērums

8. **Jauni gaisa kuģi**

a) Šīs nozares vienošanās nolūkos jauns gaisa kuģis ir:

1) gaisa kuģis, ieskaitot pircēja piegādātu aprīkojumu, un tam uzstādīti dzinēji, kas pieder ražotājam un kas nav ne piegādāts, ne iepriekš izmantots paredzētajam nolūkam, t. i., pasažieru un/vai kravas pārvadāšanai, un

2) rezerves dzinēji un rezerves daļas, kas paredzētas kā sākotnējā gaisa kuģa pasūtījuma daļa saskaņā ar šīs nozares vienošanās 20. panta a) punkta un 22. panta b) punkta noteikumiem.

b) Neskarot šā panta a) punktu, dalībnieks var sniegt atbalstu saskaņā ar noteikumiem, ko piemēro jauniem gaisa kuģiem, darījumos, kad, dalībniekam iepriekš par to zinot, ir noslēgtas pagaidu finansēšanas vienošanās, jo oficiālā atbalsta piešķiršana tiek aizkavēta; šāda kavēšanās nepārsniedz 18 mēnešus. Šādos gadījumos atmaksas termiņš un galīgās atmaksas datums ir tāds pats, kā tas būtu, ja gaisa kuģa pārdošana vai noma būtu bijusi oficiāli atbalstīta no gaisa kuģa sākotnējās piegādes dienas.

II NODAĻA

Finanšu noteikumi

Finanšu noteikumi eksporta kredītiem ietver visus šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, kas lasāmi saistībā cits ar citu.

9. **Atbilstīgās valūtas**

Oficiālam finansiālajam atbalstam atbilstīgās valūtas ir euro, Japānas jena, Apvienotās Karalistes sterliņu mārciņa, ASV dolārs un citas pilnīgi konvertējamas valūtas, par kurām ir pieejami dati, lai aprēķinātu minimālās procentu likmes, kā minēts III papildinājumā.

10. **Pirmā iemaksa un maksimālais oficiālais atbalsts**

a) Darījumos ar pircējiem/aizņēmējiem, kas klasificēti 1. riska kategorijā (saskaņā ar II papildinājuma 1. tabulu), dalībnieki:

1) pieprasa pirmo iemaksu vismaz 20 % apmērā no gaisa kuģa neto cenas pirms kreditēšanas termiņa vai tā sākumā;

2) nesniedz oficiālu atbalstu virs 80 % no gaisa kuģa neto cenas.

b) Darījumos ar pircējiem/aizņēmējiem, kas klasificēti 2.–8. riska kategorijā (saskaņā ar II papildinājuma 1. tabulu), dalībnieki:

1) pieprasa pirmo iemaksu vismaz 15 % apmērā no gaisa kuģa neto cenas pirms kreditēšanas termiņa vai tā sākumā;

2) nesniedz oficiālu atbalstu virs 85 % no gaisa kuģa neto cenas.

c) Dalībnieks, kas piemēro šīs nozares vienošanās 8. panta b) punktu, samazina oficiāla atbalsta maksimālo summu par tām pamatsummas maksājuma daļām, kas būtu atmaksājamas kopš kreditēšanas termiņa sākuma, lai nodrošinātu, ka piešķiršanas brīdī atmaksājamā summa ir tāda pati, kāda tā būtu, ja oficiāli atbalstītais eksporta kredīts būtu ticis piešķirts piegādes brīdī. Šādā gadījumā pirms piegādes dalībniekam jābūt saņēmušam oficiāla atbalsta pieprasījumu.

11. **Minimālās prēmiju likmes**

a) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu atbalstu, par oficiāli atbalstītā kredīta summu nosaka prēmijas likmi, kas nav mazāka kā saskaņā ar II papildinājumu noteiktā minimālā prēmijas likme.

b) Ja vajadzīgs, dalībnieki izmanto saskaņoto prēmiju likmju konversijas modeli, lai veiktu pāreju starp gada intervāliem (*spreads*), ko aprēķina atmaksājamā oficiālā atbalsta summai, un vienreizēju priekšapmaksu prēmiju likmēm, kuras aprēķinātas sākotnējai oficiālā atbalsta summai.

12. **Maksimālais atmaksas termiņš**

a) Visiem jauniem gaisa kuģiem maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi.

b) Izņēmuma kārtā un iepriekš paziņojot, ir pieļaujams maksimālais atmaksas termiņš līdz 15 gadiem. Tādā gadījumā minimālajām prēmiju likmēm, kuras aprēķina saskaņā ar II papildinājumu, piemēro 35 % piemaksu;

c) Oficiāli atbalstīta eksporta kredīta atmaksas termiņu nepagarina, tiesības uz garantiju oficiāli atbalstītajam eksporta kredītam sadalot atbilstoši *pari passu* principam ar komercaizdevējiem.

13. **Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana**

a) Dalībnieki pamatsummas atmaksai un procentu maksāšanai piemēro turpmāk 1) un 2) apakšpunktā norādīto profilu ([1]):

1) Kombinētus pamatsummas un procentu maksājumus veic vienādos maksājumos:

— maksājumus veic ne retāk kā reizi trīs mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,

— pretējā gadījumā un iepriekš paziņojot (ja vien tas nav *de minimis* darījums), maksājumus veic reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Tādā gadījumā minimālajām prēmiju likmēm, kuras aprēķina saskaņā ar II papildinājumu, piemēro 15 % piemaksu,

— ja darījums ir ar mainīgu likmi, pamatsummas amortizācijas grafiku nosaka ne vairāk kā piecas darba dienas pirms kredīta izmaksas dienas visam termiņam, balstoties uz tābrīža mainīgo vai mijmaiņas likmi.

2) Pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos, procentus maksājot no pamatsummas atlikuma:

— maksājumus veic ne retāk kā reizi trīs mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma,

— pretējā gadījumā un iepriekš paziņojot (ja vien tas nav *de minimis* darījums), maksājumus veic reizi sešos mēnešos, un pirmo maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma. Tādā gadījumā minimālajām prēmiju likmēm, kuras aprēķina saskaņā ar II papildinājumu, piemēro 15 % piemaksu.

b) Neskarot šā panta a) punktu un iepriekš paziņojot, pamatsummas atmaksu var strukturēt tā, lai konkrētā datumā iekļautu visu nesamaksāto summu galīgo maksājumu. Šādā gadījumā pamatsummas atmaksu pirms galīgā maksājuma strukturē saskaņā ar a) punktu, izmantojot amortizācijas periodu, kas nepārsniedz atbalstītajām precēm un pakalpojumiem pieļaujamo maksimālo atmaksas termiņu.

c) Neskarot a) punktu, pamatsummas atmaksu var strukturēt ar noteikumiem, kas ir kredītņēmējam mazāk izdevīgi.

d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma maksājamos procentus nekapitalizē.

14. **Minimālās procentu likmes**

a) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu, piemēro vai nu minimālo mainīgo procentu likmi, vai minimālo fiksēto procentu likmi saskaņā ar III papildinājuma noteikumiem.

b) Reaktīvajām lidmašīnām, kuru neto cena ir vismaz 35 miljoni USD, oficiālu finansiālo atbalstu uz *CIRR* pamata sniedz tikai izņēmuma gadījumos. Dalībnieks, kas gatavojas sniegt šādu atbalstu, par to paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz 20 kalendārās dienas pirms saistību galīgās uzņemšanās, norādot aizņēmēju.

c) Procentu likme neietver maksājumus prēmiju veidā, kā minēts šīs nozares vienošanās 11. pantā, un turpmāk 16. pantā minētās maksas.

([1]) *Ex ante* pusgada atmaksas ziņošanas prasība neattiecas uz mazo gaisa kuģu darījumiem, kuru kopējā finansētā summa ir mazāka par 5 miljoniem USD (t.i., *de minimis* darījumiem).

15. **Procentu likmju atbalsts**

Dalībnieki, kas sniedz procentu likmju atbalstu, ievēro šīs nozares vienošanās finanšu noteikumus un pieprasa bankām vai citām finanšu iestādēm, kuras ir puses darījumos ar procentu likmju atbalstu, piedalīties šajos darījumos tikai ar tādiem noteikumiem, kas visos aspektos atbilst šīs nozares vienošanās finanšu noteikumiem.

16. **Maksas**

a) Ievērojot prēmijas turēšanas perioda robežas, dalībnieki, kas sniedz oficiālu atbalstu riska seguma veidā, nosaka prēmijas turēšanas perioda maksu, kuru piemēro oficiālā atbalsta neizmaksātajai daļai prēmijas turēšanas perioda laikā, un tā ir šāda:

1) turēšanas perioda pirmos sešus mēnešus: 0 bāzes punkti gadā;

2) turēšanas perioda otros sešus mēnešus: 12,5 bāzes punkti gadā;

3) turēšanas perioda trešos un pēdējos sešus mēnešus: 25 bāzes punkti gadā.

b) Dalībnieki, kas sniedz oficiālu atbalstu tieša kredīta/finansējuma veidā, nosaka šādas maksas:

1) dosjē/strukturēšanas maksa: 25 bāzes punkti par izmaksāto summu, kas jāmaksā pie katras izmaksas;

2) saistību un prēmijas turēšanas maksa: 20 bāzes punkti gadā no neizmaksātā oficiāli atbalstītā eksporta kredīta neizmantotās daļas visā prēmijas turēšanas perioda laikā, kas jāmaksā atlikto maksājumu veidā;

3) administrācijas maksa: 5 bāzes punkti gadā no neizmaksātā oficiālā atbalsta, kas jāmaksā atlikto maksājumu veidā. Dalībnieki citādi var arī izvēlēties noteikt, ka šī maksa ir maksājama kā priekšapmaksa no izmaksātās summas katras izmaksas laikā saskaņā ar 11. panta b) punktu iepriekš.

17. **Līdzfinansēšana**

Neskarot 14. un 16. pantu iepriekš, līdzfinansēšanā, kur oficiālu atbalstu sniedz tieša kredīta un riska seguma veidā, ja riska segums ir vismaz 35 % no oficiāli atbalstītās summas, dalībnieks, kurš sniedz tiešu kredītu, piemēro tādus pašus finanšu noteikumus, tostarp maksas, kā tos, kurus riska seguma gadījumā piedāvā finanšu iestāde, panākot vispārēju izmaksu līdzvērtību starp riska seguma nodrošinātāju un tiešo aizdevēju. Šādā gadījumā šādu atbalstu sniedzošais dalībnieks paziņo atbalstītos finanšu noteikumus, tostarp maksas, saskaņā ar IV papildinājumā sniegto paziņošanas veidlapu.

3. DAĻA

Lietoti gaisa kuģi, rezerves dzinēji, rezerves daļas, apkopes un pakalpojumu līgumi

I NODAĻA

Tvērums

18. **Lietoti gaisa kuģi un citas preces un pakalpojumi**

Šī nozares vienošanās daļa attiecas uz lietotiem gaisa kuģiem un rezerves dzinējiem ([2]), rezerves daļām, pārbūvi, ievērojamām izmaiņām, atjaunošanu un apkopes un pakalpojumu līgumiem saistībā gan ar jauniem, gan ar lietotiem gaisa kuģiem un dzinēju komplektiem.

([2]) Uzskata, ka šajā I nodaļā atsaucē uz rezerves dzinējiem ietilpst atsauces uz rezerves piedziņas vienībām.

II NODAĻA

Finanšu noteikumi

Lietotiem gaisa kuģiem un rezerves dzinējiem ([3]) piemērojamie finanšu noteikumi, izņemot maksimālo atmaksas termiņu, atbilst šīs nozares vienošanās 2. daļas noteikumiem.

Parasti preces un pakalpojumus, kas nav jauni gaisa kuģi, lietoti gaisa kuģi un jauni dzinēji, finansē ar aizdevumiem uz līgumsaistību izpildes periodu, kas ir ilgāks. Tādējādi citām precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šī nozares vienošanās, piemērojamie finanšu noteikumi ir saskaņā ar šīs nozares vienošanās 2. daļas noteikumiem, izņemot zemāk 22. pantā izklāstīto.

19. **Lietotu gaisa kuģu pārdošana**

a) Ievērojot b) punktu turpmāk, maksimālo atmaksas termiņu lietotiem gaisa kuģiem nosaka atbilstīgi gaisa kuģa vecumam saskaņā ar šādu tabulu.

Gaisa kuģa vecums (gadi kopš sākotnējās izgatavošanas dienas)	Maksimālie atmaksas termiņi ar aktīviem nodrošinātiem vai suverēna darījumiem (gados)	Maksimālie atmaksas termiņi darījumiem, kas nav ar aktīviem nodrošināti vai suverēna darījumi (gadi)
1	10	8,5
2	9	7,5
3	8	6,5
4	7	6
5 – 8	6	5,5
Vairāk nekā 8	5	5

b) Maksimālo atmaksas termiņu gaisa kuģiem, kuri ir pārbūvēti, ja darījums atbilst visām II papildinājuma 19. pantā noteiktajām prasībām un ja minētais oficiālais atbalsts (ja tāds ir), kas sniegts attiecībā uz šādu pārbūvi, netika sniegts saskaņā ar turpmāk minēto 21. panta a) punktu, nosaka saskaņā ar laikposmu kopš gaisa kuģa pārbūves dienas un gaisa kuģa vecuma, kā izklāstīts turpmāk tabulā.

Maksimālie atmaksas termiņi ar aktīviem nodrošinātiem pārveidotiem gaisa kuģiem (gados)

Laikposms kopš pārbūves datuma (gados)	Gaisa kuģa vecums (gadi kopš sākotnējās izgatavošanas dienas)					
	1	2	3	4	5–8	Vairāk nekā 8
0 (nesen pārveidots)	10	9	8	8	8	8
1	10	9	8	7	7	7
2	-----	9	8	7	6	6
3 vai vairāk	-----	-----	8	7	6	5

20. **Rezerves dzinēji**

a) Pērkot vai pasūtot rezerves dzinējus saistībā ar dzinējiem, kas uzstādāmi jaunam gaisa kuģim, oficiālu atbalstu tiem var sniegt ar tādiem pašiem noteikumiem kā gaisa kuģim.

([3]) Uzskata, ka šajā II nodaļā atsaucē uz rezerves dzinējiem ietilpst atsauces uz rezerves piedziņas vienībām.

b) Ja rezerves dzinējus nepērk kopā ar jaunu gaisa kuģi, maksimālais atmaksas termiņš ir astoņi gadi. Rezerves dzinējiem, kuru vienas vienības vērtība ir 10 miljoni USD vai vairāk, darījumam atbilstot visām II papildinājuma 19. panta prasībām, atmaksas termiņš ir 10 gadi.

21. **Līgumi pārbūvei par kravas gaisa kuģiem/ievērojamu izmaiņu veikšanai/atjaunošanai**

a) Ja pārbūves darījums:

1) tiek novērtēts 5 miljonu USD vērtībā vai vairāk un

— tas atbilst visām II papildinājuma 19. panta prasībām, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz astoņiem gadiem,

— tas neatbilst visām II papildinājuma 19. panta prasībām, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz pieciem gadiem.

2) tiek novērtēts mazāk nekā 5 miljonu USD vērtībā, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz diviem gadiem.

b) ja darījums ir ievērojamas izmaiņas vai atjaunošana, dalībnieks var piedāvāt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu līdz

1) pieciem gadiem, ja līguma vērtība ir 5 miljoni USD vai vairāk, un

2) diviem gadiem, ja līguma vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD.

22. **Apkopes un pakalpojumu līgumi** ([4])**, rezerves daļas (izņemot dzinējus) un dzinēju komplekti**

a) Izņemot 22. panta b) punkta gadījumā, dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu ar atmaksas termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus no kreditēšanas termiņa sākuma, ja līguma vērtība ir 5 miljoni USD vai vairāk, vai kas nepārsniedz divus gadus, ja līguma vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD.

b) Pērkot rezerves daļas kopā ar jaunu gaisa kuģi, tām oficiālu atbalstu var sniegt ar tādiem pašiem noteikumiem kā gaisa kuģim līdz maksimums 5 % no jaunā gaisa kuģa un uzstādīto dzinēju neto cenas; oficiālam rezerves daļu atbalstam virs maksimālās 5 % robežas piemēro 22. panta a) punktu.

c) Dalībnieki:

1) pirms kreditēšanas termiņa sākuma vai tā sākumā pieprasa minimālo pirmo iemaksu 15 % apmērā no rezerves daļu, dzinēju komplektu vai apkopes un pakalpojumu līgumu, kas saņem atbalstu, neto cenas;

2) nesniedz oficiālu atbalstu, kas pārsniedz 85 % no rezerves daļu, dzinēju komplektu vai apkopes un pakalpojumu līgumu neto cenas, kas saņem atbalstu.

d) *ASU MPR* noteikumus piemēro, kā izklāstīts II PAPILDINĀJUMA 3. IEDAĻĀ: Minimālās prēmiju likmes precēm un pakalpojumiem, kas nav lietoti gaisa kuģi, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa.

4. DAĻA

Pārredzamības procedūras

Visa saziņa notiek starp katrā valstī, kas ir dalībniece, izraudzītiem kontaktpunktiem, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, piemēram, elektroniskā pasta sistēmu, ko sekretariāts uztur, lai atvieglotu saziņu starp dalībniekiem un sekretariātu. Ja nav citas vienošanās, visi dalībnieki uzskata informāciju, ar kuru apmainās saskaņā ar šo nozares vienošanās daļu, par konfidenciālu.

([4]) Skaidrības labad: apkopes un pakalpojumu līgumos ietilpst apkopes, remonta un kapitālā remonta līgumi.

1. IEDAĻA

Informācijas sniegšanas prasības

23. **Informācija par oficiālu atbalstu**

a) Dalībnieks viena mēneša laikā pēc saistību galīgās uzņemšanās sniedz pārējiem dalībniekiem IV papildinājumā prasīto informāciju, nosūtot kopiju arī sekretariātam.

b) Lai noteiktu uzcenojuma standartu saskaņā ar III papildinājuma 8. panta b) punktu, informāciju par riska seguma uzcenojumiem, kā noteikts III papildinājuma 8. panta c) un d) punktā, iesniedz sekretariātam ne vēlāk kā piecas dienas pēc katra mēneša beigām.

2. IEDAĻA

Apmaiņa ar informāciju

24. **Informācijas pieprasījumi**

a) Dalībnieks var pieprasīt citam dalībniekam informāciju par to, kā tiek izmantoti tā oficiāli atbalstītie eksporta kredīti, kas piešķirti šīs nozares vienošanās aptvertu gaisa kuģu pārdošanai vai nomai.

b) Dalībnieks, kas saņēmis oficiāla atbalsta pieprasījumu, var pieprasīt informāciju citam dalībniekam, norādot visizdevīgākos kredīta noteikumus, ko šis informācijas pieprasītājs varētu atbalstīt.

c) Dalībnieks, kuram ir adresēts šāds informācijas pieprasījums, atbild septiņu kalendāro dienu laikā un uz savstarpīguma principa sniedz pēc iespējas pilnīgāku informāciju. Atbildē iekļauj visprecīzākās norādes, ko dalībnieks var sniegt par lēmumu, kuru tas varētu pieņemt. Ja nepieciešams, pilnīga atbilde seko iespējami drīz.

d) Visu informācijas lūgumu un atbilžu kopijas nosūta sekretariātam.

25. **Apspriešanās klātienē**

a) Konkurences apstākļos dalībnieks var pieprasīt apspriešanos klātienē ar vienu vai vairākiem dalībniekiem.

b) Dalībnieki šādiem pieprasījumiem piekrīt desmit darba dienu laikā.

c) Apspriešanās notiek iespējami drīz pēc minētā desmit darba dienu perioda beigām.

d) Dalībnieku priekšsēdētājs ar sekretariātu saskaņo iespējamu turpmāko rīcību. Sekretariāts nekavējoties paziņo visiem dalībniekiem apspriešanās rezultātus.

26. **Īpašas apspriešanās**

a) Dalībnieks (ierosinātājs), kam ir pamatots iemesls uzskatīt, ka finanšu noteikumi, kurus piedāvā cits dalībnieks (atbildētājs) ir labvēlīgāki nekā tie, ko paredz šī nozares vienošanās, informē sekretariātu; sekretariāts nekavējoties dara šo informāciju pieejamu atbildētājam.

b) Atbildētājs piecu darba dienu laikā pēc tam, kad sekretariāts informāciju paziņojis, paskaidro apskatāmā oficiālā atbalsta finanšu noteikumus.

c) Pēc atbildētāja paskaidrojuma ierosinātājs var pieprasīt sekretariātam piecu darbdienu laikā sarīkot īpašu apspriedi ar atbildētāju, lai apspriestu šo jautājumu.

d) Pirms atbildētājs turpina darījumu, tas sagaida apspriedes rezultātus, kurus pieņem šīs apspriedes dienā.

3. IEDAĻA

Vienotas nostājas

27. **Vienotās nostājas procedūras un formāts**

a) Vienoto nostāju priekšlikumus adresē vienīgi sekretariātam. Ierosinātāja identitāti vienoto nostāju reģistrā elektroniskajā ziņojumdēlī, ko ESAO sekretariāts uztur ESAO tīkla vidē, neatklāj. Sekretariāts tomēr pēc pieprasījuma var mutiski atklāt ierosinātāja identitāti dalībniekam. Sekretariāts saglabā informāciju par šādiem pieprasījumiem.

b) Vienotās nostājas priekšlikumu datē, un tas ir šādā formātā:

1) reģistrācijas numurs, kam seko "Vienota nostāja";

2) importētājas valsts un pircēja/aizņēmēja nosaukums;

3) iespējami precīzs darījuma nosaukums vai apraksts, lai skaidri identificētu darījumu;

4) vienotās nostājas priekšlikums ar vislabvēlīgākajiem noteikumiem, ko tiek ierosināts atbalstīt;

5) zināmo konkurējošo piedāvājumu iesniedzēju pilsonība un nosaukumi;

6) piedāvājumu iesniegšanas gala termiņš un konkursa numurs, ja tas ir zināms;

7) cita svarīga informācija, ieskaitot vienotās nostājas ierosināšanas iemeslus un, attiecīgā gadījumā, īpašus apstākļus.

28. **Atbildes uz vienoto nostāju priekšlikumiem**

a) Atbildes sniedz 20 kalendāro dienu laikā, lai gan dalībnieki tiek mudināti atbildēt uz vienotās nostājas priekšlikumu pēc iespējas ātrāk.

b) Atbilde var būt akcepts, noraidījums, papildu informācijas pieprasījums, vienotās nostājas grozījuma priekšlikums vai alternatīvas vienotās nostājas priekšlikums.

c) Tiek uzskatīts, ka dalībnieks, kas nereaģē vai informē, ka tam nav nostājas, akceptē konkrēto vienotās nostājas priekšlikumu.

29. **Vienoto nostāju pieņemšana**

a) Pēc 20 kalendārajām dienām sekretariāts informē visus dalībniekus par vienotās nostājas priekšlikuma statusu. Ja vienoto nostāju nav akceptējuši visi dalībnieki, bet neviens to nav noraidījis, priekšlikumu atstāj atvērtu papildus astoņas kalendārās dienas.

b) Pēc šā papildu laikposma uzskata, ka dalībnieks, kas nav skaidri noraidījis vienotās nostājas priekšlikumu, ir akceptējis vienoto nostāju. Tomēr dalībnieks, arī dalībnieks ierosinātājs, savam vienotās nostājas akceptam var izvirzīt nosacījumu, ka skaidru akceptu sniedz viens vai vairāki dalībnieki.

c) Ja dalībnieks neakceptē vienu vai vairākus vienotās nostājas elementus, tas netieši akceptē visus pārējos vienotās nostājas elementus.

30. **Domstarpības par vienotām nostājām**

a) Ja ierosinātājs dalībnieks un dalībnieks, kas ir piedāvājis grozījumus vai alternatīvu, nevar vienoties par vienotu nostāju iepriekš 29. pantā minētajā papildu astoņu kalendāro dienu laikposmā, šo laikposmu ar abpusēju piekrišanu var pagarināt. Sekretariāts par šādu pagarināšanu informē visus dalībniekus.

b) Vienotu nostāju, kas nav pieņemta, var izskatīt no jauna, izmantojot 27.–29. panta procedūras. Šādos apstākļos dalībniekiem to sākotnējais lēmums nav saistošs.

31. **Vienotās nostājas spēkā stāšanās diena**

Sekretariāts informē visus dalībniekus par to, ka vienotā nostāja stāsies spēkā vai ka tā ir noraidīta. Vienotā nostāja stājas spēkā 3 kalendārās dienas pēc šā paziņojuma.

32. **Vienoto nostāju darbības periods**

a) Ja nav citas vienošanās, tiklīdz ir panākta vienošanās par vienoto nostāju, tā darbojas divus gadus no tās spēkā stāšanās dienas, ja vien sekretariāts netiek informēts par to, ka tā vairs nav saistoša un ka šo faktu ir akceptējuši visi dalībnieki.

b) Vienotā nostāja turpina darboties vēl divus gadus, ja kāds dalībnieks lūdz pagarinājumu 14 kalendāro dienu laikā no sākotnējā beigu termiņa un neviens pret to neiebilst. Par turpmākiem pagarinājumiem var vienoties, izmantojot to pašu procedūru.

c) Sekretariāts pārrauga vienoto nostāju statusu un atbilstīgi informē dalībniekus, uzturot elektroniskajā ziņojumdēlī spēkā esošo vienoto nostāju statusa sarakstu. Sekretariāts cita starpā katru ceturksni izdod vienoto nostāju sarakstu, kuru termiņš beidzas nākamajā ceturksnī.

d) Pēc kādas valsts, kas nav dalībniece un kas ražo konkurējošus gaisa kuģus, lūguma sekretariāts dara šai valstij pieejamas spēkā esošās kopējās nostājas.

4. IEDAĻA

Saskaņošana

33. **Saskaņošana**

a) Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības, dalībnieks var veikt saskaņošanu par oficiāla atbalsta finanšu noteikumiem, ko piedāvā valsts, kas nav dalībniece.

b) Ja tiek saskaņoti neatbilstoši noteikumi, kurus piedāvā valsts, kas nav dalībniece:

1) saskaņojošais dalībnieks dara visu iespējamo, lai šos noteikumus pārbaudītu,

2) saskaņojošais dalībnieks vismaz 10 kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās informē sekretariātu un pārējos dalībniekus par iepriekš minēto darbību rezultātiem, kā arī par noteikumiem, kurus tas gatavojas atbalstīt,

3) ja kāds konkurējošs dalībnieks lūdz apspriešanos šajā desmit kalendāro dienu laika posmā, tad saskaņojošais dalībnieks uzgaida vēl desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās ar šādiem noteikumiem.

c) Ja saskaņojošais dalībnieks maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt paziņotos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

5. DAĻA

Uzraudzība un pārskatīšana

34. **Uzraudzība**

Sekretariāts uzrauga šīs nozares vienošanās īstenošanu un ik gadu sniedz ziņojumu dalībniekiem.

35. **Pārskatīšana**

Dalībnieki pārskata šīs nozares vienošanās procedūras un noteikumus, īpaši saskaņā ar a) un b) punktā turpmāk noteiktajiem kritērijiem un termiņiem.

a) Dalībnieki šo nozares vienošanos pārskata šādi:

1) 2019. kalendārajā gadā un katrā ceturtajā kalendārajā gadā pēc tam, par ko sekretariāts ik reizi paziņo trīs mēnešus iepriekš,

2) saskaņā ar kāda dalībnieka lūgumu pēc pienācīgas apspriešanās, ja sekretariāts ir par to paziņojis trīs mēnešus iepriekš un ja šis dalībnieks sniedz rakstisku paskaidrojumu attiecībā uz pārskatīšanas iemeslu un mērķiem, kā arī pirms šā lūguma notikušās apspriešanās kopsavilkumu,

3) minimālo prēmiju likmju un minimālo procentu likmju atjaunināšanas kārtība ir izklāstīta attiecīgi II un III papildinājumā,

4) pārskatīšana attiecas arī uz 16. pantā noteiktajām maksām.

b) Iepriekš a) punkta 1) apakšpunktā minētajā pārskatīšanā tiek izskatīts turpmākais:

1) tas, ciktāl ir sasniegti 1. pantā noteiktie šīs nozares vienošanās mērķi, kā arī citi jautājumi, ko kāds dalībnieks vēlas apspriest,

2) ņemot vērā b) punkta 1) apakšpunktu, vai ir pamats veikt šīs nozares vienošanās grozījumus.

c) Atzīstot šā pārskatīšanas procesa svarīgumu un lai nodrošinātu, ka šīs nozares vienošanās noteikumi joprojām atbilst dalībnieku vajadzībām, katrs dalībnieks patur tiesības izstāties no šīs nozares vienošanās saskaņā ar tās 38. panta noteikumiem.

36. **Turpmākais darbs**

Tiks izskatīts turpmākais:

a) pārskatīta dalībnieku prakse oficiāla atbalsta sniegšanā pirms kreditēšanas termiņa sākuma,

b) noteikumi, ko piemēro netiešiem aizdevumiem,

c) maksimālā atmaksas termiņa (atbilstīgi 19. pantam) pagarināšana attiecībā uz lietotiem gaisa kuģiem, kas pirms pārdošanas ievērojami atjaunoti,

d) maksimālā atmaksas termiņa (atbilstīgi 21. pantam) pagarināšana saistībā ar lielākām līgumu vērtībām,

e) noteikumi, ko piemēro "atjaunošanai" (21. pants) un "pakalpojumiem" (22. pants),

f) Keiptaunas atbilstīguma process,

g) "ieinteresēta dalībnieka" definīcija.

6. DAĻA

Nobeiguma noteikumi

37. **Stāšanās spēkā**

Šī nozares vienošanās stājas spēkā 2011. gada 1. februārī.

38. **Izstāšanās**

Dalībnieks var izstāties no šīs nozares vienošanās, rakstiski informējot sekretariātu ar tūlītējas saziņas līdzekļa palīdzību, piemēram, elektronisko pastu. Izstāšanās stājas spēkā sešus mēnešus pēc tam, kad sekretariāts saņēmis paziņojumu. Izstāšanās neskar tādas vienošanās, kas panāktas par atsevišķiem darījumiem, kuri slēgti pirms tam, kad izstāšanās stājusies spēkā.

I papildinājums

Dalība gaisa kuģu nozares vienošanās

1. Dalībnieki mudina valstis, kas nav dalībnieces un kas attīsta civilās aviācijas gaisa kuģu ražošanas iespējas, piemērot šīs nozares vienošanās noteikumus. Šim nolūkam dalībnieki aicina valstis, kas nav dalībnieces, uzsākt ar tiem sarunas par nosacījumiem, lai pievienotos šai nozares vienošanās.

2. Sekretariātam būtu jānodrošina, ka valstij, kas nav dalībniece un kas ir ieinteresēta piedalīties šajā nozares vienošanās, tiek sniegta pilnīga informācija par noteikumiem, lai kļūtu par šīs nozares vienošanās dalībnieku.

3. Tad dalībnieki uzaicina valsti, kas nav dalībniece, piedalīties pasākumos saistībā ar šo nozares vienošanos un novērotājas statusā apmeklēt attiecīgās sanāksmes. Šāds uzaicinājums ir derīgs ne vairāk kā divus gadus, un to var atjaunot vienu reizi uz vēl diviem gadiem. Šajā laikā valsti, kas nav dalībniece, aicina sniegt pārskatu par tās eksporta kredītu sistēmu, īpaši attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģu eksportu.

4. Šā laikposma beigās valsts, kas nav dalībniece, norāda, vai tā vēlas kļūt par šīs nozares vienošanās dalībnieku un ievērot tās noteikumus; ja šāds apstiprinājums tiek sniegts, valsts, kas nav dalībniece, ik gadu piedalās to izmaksu segšanā, kuras ir saistītas ar šīs nozares vienošanās īstenošanu.

5. Ieinteresēto valsti, kas nav dalībniece, uzskata par dalībnieku pēc 30 dienām no šā papildinājuma 4. pantā minētā apstiprinājuma.

II papildinājums

Minimālās prēmiju likmes

Šajā papildinājumā procedūras, kuras jāizmanto, nosakot oficiāla atbalsta vērtējumu darījumam, uz ko attiecas šī nozares vienošanās. Riska klasificēšanas procedūras izklāstītas 1. iedaļā, par jauniem un lietotiem gaisa kuģiem iekasējamās minimālās prēmiju likmes noteiktas 2. iedaļā, bet 3. iedaļā noteiktas minimālās prēmiju likmes, kas iekasējamas par rezerves dzinējiem, rezerves daļām, civilās aviācijas gaisa kuģu pārbūvi par kravas gaisa kuģiem/ievērojamām izmaiņām/atjaunošanu, apkopes un apkalpošanas līgumiem un dzinēju komplektiem.

1. IEDAĻA

Riska klasificēšanas procedūras

1. Dalībnieki ir vienojušies par pircēju/aizņēmēju riska klasifikāciju sarakstu (turpmāk – "saraksts"); šīs riska klasifikācijas atspoguļo pircēju/aizņēmēju nesubordinēto nenodrošināto kredītsaistību reitingu, izmantojot parastu reitinga skalu, ko lieto arī kredītreitingu aģentūras (*CRA*).

2. Dalībnieku izvirzīti eksperti nosaka riska klasifikāciju pēc šā papildinājuma 1. tabulā noteiktajām riska kategorijām.

3. Saraksts ir saistošs visos darījuma posmos (piemēram, pārrunas pirms darījuma noslēgšanas un piegāde), ievērojot šā papildinājuma 15. panta noteikumus.

I. **Riska klasifikāciju saraksta izveide**

4. Sarakstu izveido un dalībnieki par to vienojas pirms šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā; to uztur sekretariāts, kas to dara pieejamu visiem dalībniekiem, un tas ir konfidenciāls.

5. Sekretariāts pēc lūguma var konfidenciāli informēt valsti, kas ražo gaisa kuģus un kas nav dalībniece, par kāda pircēja/aizņēmēja riska klasifikāciju; šādā gadījumā sekretariāts par šo lūgumu informē visus dalībniekus. Valsts, kas nav dalībniece, jebkurā laikā var ierosināt sekretariātam sarakstā pievienojamus ierakstus. Valsts, kas nav dalībniece un ierosina sarakstā pievienojamu ierakstu, var piedalīties riska klasificēšanas procedūrā, it kā tā būtu ieinteresēts dalībnieks.

II. **Riska klasifikāciju saraksta atjaunināšana**

6. Ievērojot šā papildinājuma 15. panta noteikumus, sarakstu var atjaunināt ad hoc vai nu tad, ja kāds dalībnieks jebkādā veidā paziņo par nodomu piemērot citu riska klasifikāciju, nevis tādu, kas norādīta sarakstā, vai arī ja kādam dalībniekam vajadzīga riska klasifikācija kādam pircējam/aizņēmējam, kurš vēl nav iekļauts sarakstā ([1]) ([2]).

7. Pirms izmantot kādu alternatīvu vai jaunu riska klasifikāciju, dalībnieks nosūta sekretariātam lūgumu atjaunināt sarakstu, pamatojoties uz kādu alternatīvu vai jaunu riska klasifikāciju. Sekretariāts divu darba dienu laikā šo lūgumu izplata dalībniekiem, nenorādot, kurš dalībnieks lūgumu iesniedzis.

([1]) Ja ierosinātais pircēja/aizņēmēja riska reitings pārsniedz uzņemošā suverēna riska reitingu, ir jāsniedz paskaidrojums.

([2]) Darījumiem, kuru eksporta līguma vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD, ja eksports ir saistīts ar lauksaimniecības gaisa kuģiem un galīgais parādnieks ir lauksaimnieks vai izsmidzināšanas uzņēmums, dalībnieks var piemērot riska klasifikāciju, ko tas uzskata par piemērotu, un paziņo par darījumu saskaņā ar šīs nozares vienošanās 23. panta a) punktu. Visiem pārējiem darījumiem, kuru eksporta vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD (jo īpaši tiem, kur galīgais parādnieks ir aviosabiedrība vai gaisa kuģu nomas sabiedrība, neatkarīgi no tā, vai eksports ietver lauksaimniecības gaisa kuģus), dalībnieks, kas nevēlas ievērot šā papildinājuma 6.–8. pantā izklāstīto riska klasificēšanas procedūru, pircējam/aizņēmējam, uz kuru attiecas darījums, piemēro riska klasifikāciju "8" un paziņo par darījumu saskaņā ar šīs nozares vienošanās 23. panta a) punktu.

8. Ieinteresētie dalībnieki desmit ([3]) darba dienu laikā var piekrist ierosinātajām izmaiņām sarakstā vai apstrīdēt tās; ja šajā laikā netiek atbildēts, to uzskata par piekrišanu ierosinājumam. Ja desmit dienu termiņa beigās ierosinājums nav apstrīdēts, uzskata, ka ir notikusi vienošanās par ierosinātajām izmaiņām sarakstā. Sekretariāts piecu darba dienu laikā attiecīgi groza sarakstu un nosūta elektroniskā pasta ziņu; pārskatītais saraksts ir saistošs no šīs ziņas izsūtīšanas dienas.

III. **Domstarpību izšķiršana**

9. Ja ierosinātā riska klasifikācija tiek apstrīdēta, ieinteresētie dalībnieki desmit darba dienu laikā pēc paziņojuma par iebildumiem ekspertu līmenī dara visu iespējamo, lai panāktu vienošanos par riska klasifikāciju. Būtu jāizmanto visas domstarpību izšķiršanas iespējas, ja vajadzīgs, ar sekretariāta palīdzību (piemēram, organizējot telekonferences vai apspriešanās klātienē). Ja šajā desmit darba dienu laikā ieinteresētie dalībnieki vienojas par riska klasifikāciju, tie informē sekretariātu par rezultātu, un sekretariāts tad turpmākajās piecās darba dienās attiecīgi atjaunina sarakstu un nosūta elektroniskā pasta ziņu. Pārskatītais saraksts ir saistošs no šīs ziņas izsūtīšanas dienas.

10. Ja desmit darba dienu laikā domstarpības netiek izšķirtas ekspertu līmenī, jautājumu nodod dalībniekiem izlemšanai par piemērotu riska klasifikāciju, kam jānotiek ne ilgāk kā piecās darba dienās.

11. Ja galīga vienošanās netiek panākta, dalībnieki var vērsties pie *CRA*, lai tā noteiktu pircēja/aizņēmēja riska klasifikāciju. Šādos gadījumos dalībnieku priekšsēdētājs dalībnieku vārdā desmit darba dienu laikā nosūta pircējam/aizņēmējam paziņojumu. Paziņojumā iekļauj visu informāciju, par ko vienojušies dalībnieki, riska novērtējuma apspriešanai. Šādi iegūto riska klasifikāciju ievada sarakstā, un tā kļūst saistoša tūlīt pēc sekretariāta izplatītās ziņas, ka tas pabeigs atjaunināšanas procedūru piecu darba dienu laikā.

12. Ja vien nav izlemts citādi, izmaksas, kas rodas, šādi vēršoties pie *CRA*, uzņemas ieinteresētais pircējs/aizņēmējs.

13. Šā papildinājuma 9.–11. pantā izklāstītajās procedūrās piemēro spēkā esošo riska klasifikāciju (ja tā ir sarakstā).

IV. **Klasifikācijas darbības periods**

14. Derīgās riska klasifikācijas ir spēkā esošās riska klasifikācijas sekretariāta uzturētajā sarakstā; prēmiju likmes norāda un saistības uzņemas tikai saskaņā ar šīm riska klasifikācijām.

15. Riska klasifikācijas ir derīgas ne ilgāk kā 12 mēnešus no tās dienas, kad sekretariāts tās ievadījis sarakstā, lai dalībnieki sniegtu norādes un galīgās saistības attiecībā uz prēmiju likmēm; konkrēta darījuma derīguma termiņu var pagarināt vēl par 18 mēnešiem, kad ir uzņemtas saistības vai galīgās saistības un tiek iekasētas prēmiju turēšanas maksas. Riska klasifikācijas šo 12 mēnešu derīguma termiņa laikā var pārskatīt, ja notiek būtiskas izmaiņas pircēja/aizņēmēja riska profilā, piemēram, *CRA* sniegta reitinga izmaiņas.

16. Ja vien kāds dalībnieks nepieprasa atjauninājumu, vismaz 20 darba dienas pirms attiecīgās riska klasifikācijas derīguma termiņa beigām sekretariāts svītro šo riska klasifikāciju no nākamā, atjauninātā saraksta. Sekretariāts divu darba dienu laikā izplata šo atjauninājuma pieprasījumu visiem dalībniekiem, nenorādot to iesniegušo dalībnieku, un piemēro šā papildinājuma 9.–11. pantā izklāstītās procedūras.

([3]) Darījumiem, kuru eksporta līguma vērtība ir mazāka par 5 miljoniem USD, izņemot darījumus, par kuriem jāpaziņo saskaņā ar 23. panta a) punktu, ievērojot šā papildinājuma 2. zemsvītras piezīmi, piemēro piecu darba dienu laikposmu.

V. **Pircēja/aizņēmēja riska klasificēšanas pieprasījums**

17. Ja pārrunās pirms darījuma noslēgšanas pircējs/aizņēmējs pieprasa norādi par tā riska klasifikāciju un ja tās vēl nav sarakstā, šis pircējs/aizņēmējs var uz sava rēķina pieprasīt indikatīvu riska klasifikāciju *CRA*. Šo riska klasifikāciju sarakstā neiekļauj; dalībnieki to var izmantot kā pamatu riska novērtēšanai.

2. IEDAĻA

Minimālās prēmiju likmes jauniem un lietotiem gaisa kuģiem

I. **Minimālo prēmiju likmju noteikšana**

18. Šā papildinājuma 19.–60. pantā izklāstītas minimālās prēmiju likmes, kas atbilst pircēja/aizņēmēja (ja cits subjekts – primārā atmaksas avota) riska klasifikācijai.

19. Dalībnieki var sniegt oficiālu atbalstu ar minimālo prēmijas likmi vai virs tās, ja tiek izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi.

a) Darījums ir nodrošināts ar aktīviem un atbilst visiem turpmākajiem kritērijiem:

1) prioritāra nodrošinājuma prasība attiecībā uz vai saistībā ar gaisa kuģi un dzinējiem,

2) nomas struktūras gadījumā – cesija un/vai prioritāra nodrošinājuma prasība saistībā ar nomas maksājumiem,

3) visu gaisa kuģu un dzinēju, kā juridiskie īpašnieki vai patiesie labuma guvēji piedāvātā finansējuma ietvaros ir vieni un tie paši, vairāku saistītu saistību neizpildes nosacījums un šķērsnodrošinājums, ja piemērojamajā tiesiskajā režīmā tas ir iespējams.

b) Darījums ir strukturēts tā, lai iekļautu vismaz 1. tabulā zemāk norādītos risku mazinošos faktorus.

1. tabula

Riska reitingi

ASU	*ASU* riska kategorija	Riska reitingi	
		KOPĀ	no kā vismaz "A"
1	AAA līdz BBB-	0	0
2	BB+ un BB	0	0
3	BB-	1	1
4	B+	2	1
5	B	2	1
6	B-	3	2
7	CCC	4	3
8	CC līdz C	4	3

20. Šā papildinājuma 19. panta nolūkos:

a) dalībnieki var izvēlēties starp šādiem risku mazinošajiem faktoriem:
"A" risku mazinošie faktori:

1) samazināts priekšapmaksas apmērs: katrs šīs nozares vienošanās 10. panta a) un b) punktā minēto priekšapmaksu samazinājums par pieciem procentu punktiem ir līdzvērtīgs vienam "A" risku mazinošajam faktoram. Šādā gadījumā dalībnieks nesniedz nekādu oficiālu atbalstu virs samazinātās priekšapmaksas,

2) lineārā amortizācija: pamatsummas atmaksa vienādās maksājumu daļās ir līdzvērtīga vienam risku mazinošajam faktoram,

3) saīsināts atmaksas termiņš: atmaksas termiņš, kas nepārsniedz desmit gadus, ir līdzvērtīgs vienam risku mazinošajam faktoram, neatkarīgi no pieļaujamā maksimālā atmaksas termiņa.

"B" risku mazinošie faktori:

1) nodrošinājuma depozīts: nodrošinājuma depozīts, kas atbilst vienam ceturkšņa pamatsummas un procentu maksājumam, ir līdzvērtīgs vienam risku mazinošajam faktoram. Nodrošinājuma depozīts var būt skaidrā naudā vai rezerves akreditīvs,

2) nomas maksājumi avansā: nomas maksājumus, kas atbilst vienam ceturkšņa pamatsummas un procentu maksājumam, maksā ceturksni pirms katra atmaksas datuma,

3) ekspluatācijas rezerves, kas pēc veida un apjoma atspoguļo labāko tirgus praksi.

b) Iepriekš paziņojot, vienu "A" risku mazinošo faktoru var aizstāt ar 15 % piemaksu piemērojamajai minimālajai prēmiju likmei.

21. Minimālās prēmiju likmes, kas piemērojamas darījumam, var noteikt pirms piegādes vai nu saistību uzņemšanās brīdī, saistību galīgās uzņemšanās brīdī vai citādi, uzsākot prēmijas turēšanas periodu ar konkrēto termiņu. Galīgā priekšapmaksas prēmijas likme (gada intervāliem) vai tās kombinācija, kas piemērojama darījumam, atbildīs šādi noteiktajai minimālajai prēmiju likmei, kā arī obligātajiem risku mazinošajiem faktoriem, kuri paredzēti šā papildinājuma 19. panta b) punktā, no dienas, kurā tika noteiktas minimālās prēmiju likmes. Minētos noteikumus piemēro visam prēmijas turēšanas perioda termiņam, un tos var pārskatīt tikai pēc šā perioda beigām, kad minimālās prēmiju likmes un obligātie risku mazinošie faktori, kuri būs paredzēti tobrīd spēkā esošajā *ASU*, tiks piemēroti un varēs tikt noteikti nākamajam prēmijas turēšanas periodam.

22. Atbilstīgi šīs nozares vienošanās 11. pantam piemērojamās minimālās prēmiju likmes sastāv no minimālām uz risku balstītām likmēm (*RBR*), kam saskaņā ar šīs nozares vienošanās 23.–35. pantu pievieno tirgu atspoguļojošu piemaksu (*MRS*).

23. No šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā *RBR* ir šādas.

2. tabula

Uz risku balstītas likmes

ASU riska kategorija	Intervāli (bāzes punkti)	Priekšapmaksa (%)
1	89	4,98
2	98	5,49
3	116	6,52
4	133	7,49
5	151	8,53
6	168	9,51
7	185	10,50
8	194	11,03

24. *RBR* likmes pārskata ik gadu, balstoties uz *Moody´s* saistību nepildīšanas zaudējumu (*LGD*) 4 gadu mainīgo vidējo rādītāju. Attiecīgais *LGD* šai pārskatīšanai ir balstīts uz pirmās kārtas prasījuma nodrošinātiem bankas aizdevumiem, un to aprēķina šādi.

3. tabula

***LGD* noteikšana**

4 gadu mainīgais vidējais rādītājs (%)	izmantojamais *LGD* (%)
≥ 45	25
≥ “35” < 45	23
≥ “30” < 35	21
< 30	19

25. *RBR* pielāgošanas faktoru nosaka šādi.

$$\frac{\text{izmantojamais } LGD}{19\ \%} = RBR \text{ pielāgošanas faktors}$$

26. Lai noteiktu pārskatītās *RBR*, *RBR* pielāgošanas faktoru reizina ar iepriekš 2. tabulā norādītajām *RBR*.

27. Iepriekš uzskaitītajos pārskatīšanas procesos iegūtās *RBR* būs spēkā no katra nākamā gada 15. aprīļa. Kad ir noteiktas ikgadējās pārskatītās *RBR*, sekretariāts tūlīt informē visus dalībniekus par piemērojamajām likmēm un dara tās publiski pieejamas.

28. Katrai riska kategorijai tirgu atspoguļojošu piemaksu aprēķina šādi.

$$MRS = B \times [(0{,}5 \times MCS) - RBR]$$

kur:

— B ir kombinēšanas koeficients, kas mainās no 0,7 līdz 0,35 atkarībā no riska kategorijas saskaņā ar 4. tabulu turpmāk,

— *MCS* ir *Moody's* mediānas kredīta likmju starpību (*spread*) (*MCS*) 90 dienu mainīgais vidējais rādītājs ar 7 gadu vidējo atmaksas periodu.

29. Ja riska kategorijas ietver vairāk nekā vienu riska reitingu, nosaka starpību vidējo rādītāju. Riska kategorijā 1 izmanto BBB- starpību.

30. *MCS* starpības diskontē par 50 %, lai ņemtu vērā aktīvu nodrošinājumu. *MCS* diskontētās starpības tad koriģē ar kombinēšanas faktoru no 70 % līdz 35 % saskaņā ar 4. tabulu zemāk, to piemērojot starpībai starp *MCS* diskontētajām starpībām un *RBR*. Kombinēšanas rezultātā iegūtas negatīvas starpības neatskaita.

4. tabula

Kombinēšanas faktori

Riska reitings	*ASU* riska kategorija	Kombinēšanas faktors (%)
AAA	1	70
AA	1	70
A	1	70
BBB+	1	70

Riska reitings	*ASU* riska kategorija	Kombinēšanas faktors (%)
BBB	1	70
BBB-	1	70
BB+	2	65
BB	2	65
BB-	3	50
B+	4	45
B	5	40
B-	6	35
CCC	7	35
CC	8	35
C	8	35

31. *MRS* atjaunina reizi ceturksnī, un rezultātā iegūtās *MCS* stājas spēkā attiecīgi katra gada 15. janvārī, 15. aprīlī, 15. jūlijā un 15. oktobrī. Pēc katras atjaunināšanas sekretariāts tūlīt paziņo visiem dalībniekiem piemērojamās *MRS* un attiecīgās minimālās likmes, kā arī dara tās pieejamas dalībniekiem pirms to stāšanās spēkā.

32. Minimālo prēmiju likmju pieaugums, kas rodas *MRS* atjauninājuma rezultātā, nepārsniedz 10 % no iepriekšējām ceturkšņa minimālo prēmiju likmēm. Tāpēc minimālās prēmiju likmes (kas izriet no *RBR* un *MRS* pievienošanas) nepārsniedz 200 % no *RBR* un nav mazākas par 100 % no *RBR*.

33. Prēmiju likmes, kas izriet no 32. panta piemērošanas 2.–8. riska kategorijai, vajadzības gadījumā koriģē, lai nodrošinātu, ka prēmijas likme katrai riska kategorijai nav zemāka par prēmijas likmi riska kategorijai, kas ir tieši pirms tās (t. i., prēmijas likme "x" kategorijai, kas ir zemāka par prēmijas likmi "x-1" kategorijai, tiks koriģēta uz augšu līdz prēmijas likmes līmenim "x-1" kategorijai).

34. Lai noteiktu minimālās prēmiju likmes,

— izmanto šādu formulu:

$$\text{Neto } MPR = MPR \times (1 + RTAS) \times (1 + RFAS) \times (1 + RMRS) \times (1 - CTCD) \times (1 + NABS) - CICD$$

kur:

— *RTAS* ir atmaksas termiņa pielāgošanas piemaksa, kas noteikta šīs nozares vienošanās 12. panta b) punktā,

— *RFAS* ir atmaksas biežuma pielāgošanas piemaksa, kas noteikta šīs nozares vienošanās 13. panta a) punkta 1) un 2) apakšpunktā,

— *RMRS* ir risku mazinošā faktora aizstāšanas piemaksa, kas noteikta šā papildinājuma 20. panta b) punktā,

— *CTCD* ir Keiptaunas konvencijas atlaide, kas noteikta šā papildinājuma 38. pantā,

— *NABS* ir piemaksa darījumiem bez aktīvu nodrošinājuma, kas noteikta attiecīgi šā papildinājuma 57. panta a) punkta 4) apakšpunktā, 57. panta b) punktā un 59. panta b) punktā,

— *CICD* ir nosacītā apdrošināšanas seguma atlaide, kas noteikta šā papildinājuma 56. panta a) punktā.

— Prēmiju var maksāt vai nu kā priekšapmaksu, vai procesa gaitā kā intervālu, ko izsaka bāzes punktos gadā, vai jebkādā priekšapmaksas likmju un intervālu kombinācijā. Priekšapmaksas likmes un intervālus aprēķina, izmantojot prēmijas likmju konversijas modeli (*PCM*), lai maksājamā prēmija konkrētajā darījumā pēc neto pašreizējās vērtības būtu vienāda neatkarīgi no tā, vai to maksā uzreiz, vai kā intervālu, vai tā ir abu minēto

iespēju apvienojums. Darījumos, kur pirms seguma uzsākšanas notiek vienošanās par noteikumiem vai tiek paziņoti noteikumi, kuros ir paredzēts vidējā svērtā atmaksas perioda samazinājums, var iekasēt priekšapmaksas likmi (to aprēķina, izmantojot *PCM*), kas pēc maksājamo prēmiju apmēra atbilst tai, kura pēc neto pašreizējās vērtības maksājama atbilstoši starpībām.

35. Piemērojamās minimālās prēmiju likmes tiek publicētas ESAO tīmekļa vietnē 5. tabulā norādītajā formātā.

5. tabula

Minimālās prēmiju likmes

(12 gadu atmaksas termiņš, ar aktīviem nodrošināti darījumi)

Riska kategorija	Riska klasifikācija	Minimālās prēmiju likmes	
		Ikgadējās starpības (bāzes punkti)	Priekšapmaksa (%)
1	AAA līdz BBB-		
2	BB+ un BB		
3	BB-		
4	B+		
5	B		
6	B-		
7	CCC		
8	CC līdz C		

II. **Minimālās prēmijas samazinājums**

36. Ievērojot šā papildinājuma 37. panta noteikumus, saskaņā ar I apakšiedaļu noteikto minimālo prēmiju likmju samazinājums tiek atļauts, ja

a) ar aktīviem nodrošināts darījums ir saistīts ar gaisa kuģa priekšmetu Keiptaunas protokola par gaisa kuģiem nozīmē,

b) gaisa kuģa priekšmeta operators (un, ja tas atšķiras, aizņēmējs/pircējs vai iznomātājs, ja oficiālu atbalstu sniedzošais dalībnieks uzskata, ka darījuma struktūra to paredz) atrodas valstī, kura ar gaisa kuģa priekšmetu saistītās izmaksas brīdī atrodas to valstu sarakstā, kas ir atbilstīga minimālo prēmiju likmju samazināšanai (turpmāk – "Keiptaunas saraksts"), un, attiecīgā gadījumā, kādā šīs valsts teritoriālā vienībā, kura ir atbilstīga saskaņā ar šā papildinājuma 39. pantu, un

c) darījums ir saistīts ar gaisa kuģa priekšmetu, kas reģistrēts atbilstīgi Keiptaunas konvencijai un tās Gaisa kuģu protokolam (turpmāk – "Keiptaunas konvencija" jeb "CTC") izveidotajā starptautiskajā reģistrā.

37. Saskaņā ar I apakšiedaļu noteikto minimālo prēmiju likmju samazinājums nepārsniedz 10 % no piemērojamās minimālās prēmiju likmes.

38. Lai valsti iekļautu Keiptaunas sarakstā,

a) tai jābūt Keiptaunas konvencijas līgumslēdzējai pusei,

b) tai jābūt sniegušai atbilstīguma deklarācijas, kas iekļautas šā papildinājuma I pielikumā, un

c) tai, kā prasīts, jāīsteno Keiptaunas konvencija un atbilstīguma deklarācijas tās normatīvajos aktos, lai Keiptaunas konvencijas saistības būtu pienācīgi pārņemtas valsts tiesību aktos.

39. Lai teritoriāla vienība atbilstu šā papildinājuma 36. panta prasībām,

a) tai jābūt teritoriālai vienībai, uz kuru attiecas Keiptaunas konvencija;

b) tai jābūt teritoriālai vienībai, uz kuru attiecas šā papildinājuma I pielikuma atbilstīguma deklarācijas, un

c) tai, kā prasīts, jāīsteno Keiptaunas konvencija un atbilstīguma deklarācijas tās normatīvajos aktos, lai Keiptaunas konvencijas saistības būtu pienācīgi pārņemtas valsts tiesību aktos.

40. Pirms šīs nozares vienošanās stāšanās spēkā dalībnieki sekretariātam iesniedz sākotnējo saskaņoto Keiptaunas sarakstu. Keiptaunas sarakstu atjaunina saskaņā ar šā papildinājuma 41.–53. pantu.

41. Saistībā ar gaisa kuģi oficiālu atbalstu sniedzošs dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var ierosināt sekretariātam pievienot kādu valsti Keiptaunas sarakstam. Šajā ierosinājumā attiecībā uz pievienojamo valsti iekļauj:

a) visu informāciju par Keiptaunas konvencijas ratifikācijas vai pievienošanās dokumentu iesniegšanas datumu depozitārijam,

b) valsts, kuru ir ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam, sniegto deklarāciju kopijas,

c) visu informāciju par Keiptaunas konvencijas un atbilstīguma deklarāciju spēkā stāšanās datumu,

d) analīzi, kurā aprakstīti pasākumi, ko valsts, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam, ir veikusi, īstenojot Keiptaunas konvenciju un atbilstīguma deklarācijas tās normatīvajos aktos kā prasīts, lai nodrošinātu, ka Keiptaunas konvencijas saistības ir pienācīgi pārņemtas valsts tiesību aktos, un

e) pienācīgi aizpildītu anketu, kuras veidlapa ir iekļauta šā papildinājuma 2. pielikumā (turpmāk – "*CTC* anketa") un kuru ir aizpildījis vismaz viens juridiskais birojs, kas ir kvalificēts sniegt juridiskas konsultācijas saistībā ar tās valsts jurisdikciju, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam. Aizpildītajā *CTC* anketā norāda šādu informāciju:

i) attiecīgā(-o) juridiskā biroja(-u) nosaukums un adrese;

ii) juridiskā biroja attiecīgā pieredze, kas var ietvert pieredzi ar likumdošanas un konstitucionāliem procesiem saistībā ar starptautisku līgumu īstenošanu šajā valstī, kā arī konkrēta pieredze ar *CTC* jautājumiem, ieskaitot pieredzi, konsultējot valdību par Keiptaunas konvencijas īstenošanu un izpildi vai sniedzot konsultācijas privātajā sektorā, vai konsultējot par kreditoru tiesību izpildi valstī, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam.

iii) informācija par to, vai šis juridiskais birojs ir iesaistīts vai grasās būt iesaistīts darījumos, kam varētu piemērot samazinātu minimālo prēmiju likmi, ja ierosināto valsti pievienotu *CTC* sarakstam ([4]), un

iv) *CTC* anketas aizpildīšanas datums.

42. Sekretariāts izplata elektroniskā pasta ziņu ar ierosinājumu piecu darba dienu laikā.

43. Saistībā ar gaisa kuģi oficiālu atbalstu sniedzošs dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var ierosināt svītrot kādu valsti no Keiptaunas saraksta, ja tas uzskata, ka šī valsts ir veikusi pasākumus, kas nav saderīgi ar Keiptaunas konvencijas saistībām, vai nav veikusi pasākumus, kas tai jāveic saskaņā ar minēto konvenciju. Šim nolūkam dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, priekšlikumā par svītrošanu no Keiptaunas saraksta iekļauj to apstākļu pilnu aprakstu, kuri ir svītrošanas ierosinājuma pamatā, piemēram, par šīs valsts veiktiem pasākumiem, kas nav saderīgi ar

([4]) Kopā ar informāciju par iesaisti (to sniedz, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes pienākumu).

Keiptaunas konvencijas saistībām, vai par to, ka šī valsts nepatur spēkā vai neizpilda tiesību aktus, ko tai uzdod darīt Keiptaunas konvencijas saistības. Minēto svītrošanas priekšlikumu sniedzošais dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, iesniedz pieejamos pamatojošos dokumentus, un sekretariāts izplata elektroniskā pasta ziņu ar šo ierosinājumu piecu darba dienu laikā.

44. Saistībā ar gaisa kuģi oficiālu atbalstu sniedzošs dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var ierosināt atjaunot valsti, kas iepriekš svītrota no Keiptaunas saraksta, šajā sarakstā, ja šāda atjaunošana ir pamatota ar pēc svītrošanas veiktām korektīvām darbībām vai pasākumiem. Šim ierosinājumam pievieno aprakstu par valsts svītrošanas cēloņiem, kā arī ziņojumu par pēc svītrošanas veiktām korektīvām darbībām, kas pamato atjaunošanu sarakstā. Sekretariāts izplata elektroniskā pasta ziņu ar šo ierosinājumu piecu darba dienu laikā.

45. Dalībnieki var vai nu piekrist saskaņā ar šā papildinājuma 41.–44. pantu iesniegtam ierosinājumam vai apstrīdēt to 20 darba dienu laikā no ierosinājuma iesniegšanas (turpmāk – "1. laikposms").

46. Ja 1. laikposma beigās, un — attiecībā uz šā papildinājuma 43. pantu, ja vien ierosinājumu sniedzošais dalībnieks vai ierosinājumu sniedzošā valsts, kas nav dalībniece, nav atsaukusi priekšlikumu, sniedzot pierādījumus par korektīvām darbībām vai pasākumiem, ierosinājums nav apstrīdēts, uzskata, ka visi dalībnieki ir piekrituši ierosinātajām izmaiņām Keiptaunas sarakstā. Sekretariāts piecu darba dienu laikā attiecīgi groza Keiptaunas sarakstu un nosūta elektroniskā pasta ziņu; Atjauninātais Keiptaunas saraksts stājas spēkā šīs ziņas izsūtīšanas dienā.

47. Ja Keiptaunas saraksta atjauninājuma ierosinājums tiek apstrīdēts, apstrīdošais dalībnieks vai dalībnieki 1. laikposmā rakstiski paskaidro apstrīdēšanas iemeslus. Pēc tam, kad ESAO sekretariāts ir izplatījis rakstisko apstrīdējumu visiem dalībniekiem, dalībnieki dara visu iespējamo, lai panāktu vienošanos vēl desmit darba dienu laikā (turpmāk – "2. laikposms").

48. Dalībnieki par apspriešanās rezultātiem informē sekretariātu. Ja 2. laikposmā tiek panākta vienošanās, sekretariāts pēc tam piecu darba dienu laikā, ja vajadzīgs, attiecīgi atjaunina Keiptaunas sarakstu un nosūta elektroniskā pasta ziņu. Atjauninātais Keiptaunas saraksts stājas spēkā šīs ziņas izsūtīšanas dienā.

49. Ja 2. laikposmā vienošanās netiek panākta, šīs nozares vienošanās dalībnieku priekšsēdētājs (turpmāk – "priekšsēdētājs") dara visu iespējamo, lai sekmētu vienprātības panākšanu starp dalībniekiem 20 darba dienu laikā (turpmāk – "3. laikposms") tūlīt pēc 2. laikposma. Ja 3. laikposma beigās vienprātība netiek panākta, galīgo atrisinājumu panāk ar šādām procedūrām:

a) priekšsēdētājs izstrādā rakstisku ieteikumu attiecībā uz Keiptaunas saraksta ierosināto atjauninājumu. Priekšsēdētāja ieteikumā atspoguļojas vairākuma viedoklis, kas iegūts, savu viedokli atklāti paužot vismaz tiem dalībniekiem, kuri sniedz oficiālu atbalstu saistībā ar gaisa kuģu eksportu. Ja vairākuma viedokļa nav, priekšsēdētājs izstrādā ieteikumu, balstoties tikai uz dalībnieku viedokļiem, un uzraksta ieteikuma pamatlīnijas, neatbilstības gadījumā norādot atbilstīguma kritērijus, kas nav izpildīti,

b) priekšsēdētāja ieteikumā neatklāj nekādu informāciju saistībā ar dalībnieku viedokļiem vai nostājām, kas paustas šā papildinājuma 41.–50. pantā izklāstītā procesa kontekstā, un

c) dalībnieki pieņem priekšsēdētāja ieteikumu.

50. Ja pēc ierosinājuma, kas iesniegts saskaņā ar šā papildinājuma 41. pantu, dalībnieki vai priekšsēdētājs secina, ka kāda valsts neatbilst prasībām, lai to pievienotu Keiptaunas sarakstam, dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var iesniegt citu ierosinājumu, kurā aicina dalībniekus no jauna izvērtēt šīs valsts atbilstīgumu. Ierosinājumu sniedzošais dalībnieks vai ierosinājumu sniedzošā valsts, kas nav dalībniece, ņem vērā iemeslus, kas bijuši sākotnējā neatbilstības novērtējuma pamatā. Ierosinājumu sniedzošais dalībnieks vai ierosinājumu sniedzošā valsts, kas nav dalībniece, iegūst un iesniedz atjauninātu *CTC* anketu. Jaunajam ierosinājumam piemēro šā papildinājuma 45.–51. pantā izklāstīto procedūru.

51. Ja atbilstīgo valstu sarakstā saskaņā ar šā papildinājuma 49. pantu tiek veiktas izmaiņas, sekretariāts piecu darba dienu laikā pēc šīm izmaiņām nosūta elektroniskā pasta ziņu ar atjaunināto Keiptaunas sarakstu. Atjauninātais Keiptaunas saraksts stājas spēkā šīs ziņas izsūtīšanas dienā.

52. Turklāt valsts iekļaušana Keiptaunas sarakstā, svītrošana no tā vai atjaunošana tajā pēc kredīta izmaksas saistībā ar gaisa kuģi neskar *MPR*, kas noteiktas attiecībā uz šo gaisa kuģi.

53. Šā papildinājuma 41.–51. pantā izstrādātajā procedūrā dalībnieki neatklāj nekādu informāciju saistībā ar paustajiem viedokļiem vai nostājām.

54. Dalībnieki uzrauga šā papildinājuma 41.–53. panta īstenošanu un pārskata to ik gadu vai pēc kāda dalībnieka pieprasījuma.

55. Var piemērot šādas piemērojamo minimālo prēmiju likmju korekcijas:

a) piecu bāzes punktu atlaidi (gada intervāliem) vai 0,29 % (priekšapmaksai) piemērojamajām minimālajām prēmiju likmēm var piemērot oficiāli atbalstītos darījumos nosacītā apdrošināšanas seguma veidā,

b) minimālās prēmiju likmes piemēro segtajai pamatsummai.

III. **Darījumi bez nodrošinājuma ar aktīviem**

56. Neskarot šā papildinājuma 19. panta a) punkta noteikumus, dalībnieki var sniegt oficiāli atbalstītus eksporta kredītus darījumiem bez nodrošinājuma ar aktīviem, ja tiek izpildīts viens no turpmākajiem nosacījumiem:

a) nesuverēna darījumiem:

1) eksporta līguma, par kuru tiek saņemts oficiāls atbalsts, maksimālā vērtība ir 15 miljoni USD,

2) maksimālais atmaksas termiņš ir 10 gadi,

3) nevienai trešai personai nav nodrošinājuma tiesību finansējamajos aktīvos, un

4) minimālajām prēmiju likmēm, kas noteiktas saskaņā ar I apakšiedaļu iepriekš, piemēro minimālo piemaksu 30 % apmērā;

b) darījumiem ar suverēnu vai darījumiem, uz ko attiecas suverēna neatsaucama un beznosacījumu garantija, minimālajām prēmiju likmēm, kas noteiktas saskaņā ar I apakšiedaļu iepriekš, piemēro minimālo piemaksu saskaņā ar 6. tabulu zemāk.

6. tabula

Riska kategorija	Piemaksa (%)
1	0
2	0
3	0
4	10
5	15
6	15
7	25
8	25

57. Šā papildinājuma 36.–52. panta noteikumus nepiemēro oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, ko sniedz saskaņā ar šā papildinājuma 56. pantu.

3. IEDAĻA

Minimālās prēmiju likmes precēm un pakalpojumiem, kas nav lietoti gaisa kuģi, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa.

58. Sniedzot oficiālu atbalstu saistībā ar visām precēm un pakalpojumiem, izņemot lietotus gaisa kuģus, uz ko attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa, minimālās prēmiju likmes ir šādas:

a) ar aktīviem nodrošinātos darījumos minimālās prēmiju likmes ir vienādas ar attiecīgajiem minimālajiem intervāliem, kas noteikti saskaņā ar I apakšiedaļu iepriekš, un, ja ir riska segums, pārvērstas par priekšapmaksām, izmantojot konversijas modeli un attiecīgo periodu līdz beigu termiņam,

b) darījumos bez aktīvu nodrošinājuma minimālās prēmiju likmes ir vienādas ar attiecīgajiem minimālajiem intervāliem, kas noteikti saskaņā ar I apakšiedaļu iepriekš un kam pievienota 30 % piemaksa, un, ja ir riska segums, pārvērstas par priekšapmaksām, izmantojot konversijas modeli un attiecīgo periodu līdz beigu termiņam.

59. Šā papildinājuma 36.–52. pantu piemēro oficiālam atbalstam ar aktīviem nodrošinātiem rezerves dzinējiem, uz kuriem attiecas šīs nozares vienošanās 20. panta a) un b) punkts, un atbalstam saskaņā ar šīs nozares vienošanās 21. panta a) punkta 1) apakšpunkta pirmo ievilkumu.

60. Šā papildinājuma 55. panta noteikumu piemēro arī oficiālam atbalstam saistībā ar visām precēm un pakalpojumiem, izņemot lietotus gaisa kuģus, uz ko attiecas šīs nozares vienošanās 3. daļa.

1. pielikums

Atbilstīguma deklarācijas

1. "Atbilstīguma deklarācijas" II papildinājuma 2. iedaļas nolūkos un visās citās atsaucēs uz to šajā nozares vienošanās nozīmē, ka Keiptaunas konvencijas līgumslēdzēja puse (turpmāk – "līgumslēdzēja puse"):

   a) ir sniegusi deklarācijas šā pielikuma 2. pantā un

   b) nav sniegusi deklarācijas šā pielikuma 3. pantā.

2. Deklarācijas šā pielikuma 1. panta a) punkta nolūkos ir šādas:

   a) maksātnespēja: dalībvalsts deklarē, ka tā visiem maksātnespējas procedūru veidiem pilnībā piemēros A variantu Gaisa kuģu protokola XI pantā un gaidīšanas laiks minētā varianta XI panta 3. punkta nolūkos nav vairāk kā 60 kalendārās dienas;

   b) dereģistrācija: dalībvalsts deklarē, ka tā piemēros Gaisa kuģu protokola XIII pantu;

   c) tiesību aktu izvēle: dalībvalsts deklarē, ka tā piemēros Gaisa kuģu protokola VIII pantu;

      1) vismaz viena no turpmākajām (lai gan tiek mudināts izmantot abas):

   d) tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanas metode: dalībvalsts deklarē atbilstīgi konvencijas 54. panta 2. punktam, ka kreditoram saskaņā ar konvenciju pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas nav izteikti tās attiecīgajos noteikumos kā tādi, kuri jāpiemēro tiesas ceļā, var izmantot bez tiesas atļaujas (ieteicams (taču nav obligāti) pirms vārdiem "bez tiesas atļaujas" pievienot vārdus "bez prasības tiesā un");

   e) savlaicīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi: dalībvalsts deklarē, ka tā pilnībā piemēros Gaisa kuģu protokola X pantu (lai gan tā 5. punkts, kas gan tiek ieteikts, nav obligāts) un ka darba dienu skaits Gaisa kuģu protokola X panta 2. punktā minētajam termiņam attiecībā uz:

      1) konvencijas 13. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (gaisa kuģu priekšmetu un to vērtības saglabāšana; gaisa kuģu priekšmetu valdījums, kontrole vai glabāšana; gaisa kuģu priekšmetu imobilizācija) nav vairāk kā desmit kalendārās dienas; un

      2) konvencijas 13. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (gaisa kuģu priekšmetu iznomāšana vai pārvaldība un ieņēmumi no tā; gaisa kuģu aprīkojuma pārdošana un ieņēmumu izmantošana) nav vairāk kā 30 kalendārās dienas.

3. Šā pielikuma 1. panta b) punktā minētās deklarācijas ir šādas:

   a) pagaidu aizsardzības līdzekļi: dalībvalsts nav sniegusi deklarāciju saskaņā ar konvencijas 55. pantu, ar ko tā izvēlas nepiemērot konvencijas 13. vai 43. pantu; tomēr, ja dalībvalsts ir sniegusi deklarācijas šā pielikuma 2. panta d) punktā, deklarācija saskaņā ar konvencijas 55. pantu nekavē piemērot Keiptaunas konvencijas atlaidi;

   b) Romas konvencija: dalībvalsts nav sniegusi deklarāciju saskaņā ar Gaisa kuģu protokola XXXII pantu, ar ko tā izvēlas nepiemērot Gaisa kuģu protokola XXIV pantu; un

   c) noma kā tiesiskās aizsardzības līdzeklis: dalībvalsts nav sniegusi deklarāciju saskaņā ar konvencijas 54. panta 1. punktu, kas liegtu izmantot nomu kā tiesiskās aizsardzības līdzekli.

4. Attiecībā uz Gaisa kuģu protokola XI pantu par Eiropas Savienības dalībvalstīm uzskata, ka dalībvalsts šā pielikuma nolūkos ir sniegusi šā pielikuma 2. panta a) punktā minēto atbilstīguma deklarāciju, ja šīs dalībvalsts tiesību akti ir grozīti tā, lai atspoguļotu Gaisa kuģu protokola XI panta A varianta nosacījumus (ar ne vairāk kā 60 kalendāro dienu gaidīšanas laiku). Uzskata, ka atbilstīguma deklarācijas šā pielikuma 2. panta c) un e) apakšpunktā šīs nozares vienošanās nolūkos ir sniegtas, ja Eiropas Savienības vai attiecīgās dalībvalsts tiesību akti ir pēc būtības līdzīgi tam, kas izklāstīts minētajos punktos. Par šā pielikuma 2. panta c) punktu ir vienošanās, ka Eiropas Savienības tiesību akti (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 ([1])) ir pēc būtības līdzīgi Gaisa kuģu protokola VIII pantam.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs), par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/593/oj).

2. pielikums

Keiptaunas konvencijas anketa

I. **Sākotnējā informācija**

Sniedziet šādu informāciju.

1. Anketu aizpildošā juridiskā biroja nosaukums un pilna adrese.

2. Juridiskā biroja attiecīgā pieredze, kas var ietvert pieredzi ar likumdošanas un konstitucionāliem procesiem saistībā ar starptautisku līgumu īstenošanu šajā valstī, kā arī konkrēta pieredze ar *CTC* jautājumiem, ieskaitot pieredzi, konsultējot valdību par Keiptaunas konvencijas īstenošanu un izpildi vai sniedzot konsultācijas privātajā sektorā, vai konsultējot par kreditoru tiesību izpildi valstī, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas sarakstam.

3. Informācija par to, vai šis juridiskais birojs ir iesaistīts vai grasās būt iesaistīts darījumos, kam varētu piemērot samazinātu minimālo prēmiju likmi, ja ierosināto valsti pievienotu *CTC* sarakstam ([1]).

4. Anketas aizpildīšanas datums.

II. **Jautājumi**

1. *Atbilstīguma deklarācijas*

   1.1. Informācija par to, vai valsts ([2]) ir sniegusi katru no atbilstīguma deklarācijām saskaņā ar Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem (turpmāk – *ASU*) II papildinājuma 1. pielikumu (katra deklarācija atsevišķi – "atbilstīguma deklarācija"). Īpaši norādiet, vai ir sniegta deklarācija 2. panta d) punktā "Tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanas metode" vai 2. panta e) punktā "Savlaicīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi", vai abas.

   1.2. Attiecīgā gadījumā aprakstiet, kā sniegtās deklarācijas atšķiras no 1.1. jautājumā minētajām prasībām.

   1.3. Aplieciniet, ka valsts nav sniegusi nevienu no deklarācijām, kas minētas *ASU* II papildinājuma 3. pielikuma 1. pantā.

2. *Ratifikācija*

   2.1. Vai valsts ir ratificējusi, pieņēmusi, apstiprinājusi Keiptaunas konvenciju un Gaisa kuģu protokolu (turpmāk – "konvencija") vai pievienojusies tiem? Norādiet ratifikācijas/pievienošanās datumu un īsi aprakstiet to, kā valsts pievienojās konvencijai vai to ratificēja.

   2.2. Vai konvencija un atbilstīguma deklarācijas (turpmāk – "AD") ir stājušās spēkā visā valsts teritorijā bez jebkādiem citiem nepieciešamiem aktiem, īstenošanas tiesību aktiem vai vēl citu normatīvo aktu pieņemšanas?

   2.3. Ja tā ir, īsi aprakstiet procesu, ar kādu konvencija un AD ir stājušās spēkā.

3. *Valsts un vietējo tiesību aktu ietekme*

   3.1. Aprakstiet un attiecīgā gadījumā uzskaitiet īstenošanas tiesību aktus un normatīvos aktus saistībā ar konvenciju un katru valsts sniegto AD.

([1]) Kopā ar informāciju par iesaisti (to sniedz, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes pienākumu).

([2]) Šīs anketas nolūkos "valsts" ir tā valsts, kuru ierosināts pievienot Keiptaunas konvencijas sarakstam atbilstīgi *ASU* II papildinājuma 2. iedaļas II apakšiedaļai. Attiecīgā gadījumā uz šiem jautājumiem var atbildēt arī saistībā ar tiesību aktiem kādā šīs valsts "teritoriālā vienībā", kur atrodas gaisa kuģa operators [vai cits attiecīgais subjekts, kā noteikts II papildinājuma 35. panta b) punktā], un ar "valsts tiesību aktiem" saprot arī atsauci uz attiecīgajiem vietējiem tiesību aktiem.

3.2. Norādiet, vai konvencija un sniegtās AD, kas iestrādātas valsts tiesību aktos ([3]) (turpmāk – "konvencija un AD"), ir prioritāras pār tām pretrunā esošiem valsts tiesību aktiem, normatīvajiem aktiem, kārtībai, judikatūrai vai regulatīvajai praksei. Ja tā ir, aprakstiet attiecīgo procesu ([4]); ja nē, paskaidrojiet sīkāk.

3.3. Vai konvencijas un AD īstenošanā ir kādi trūkumi? Ja ir, precizējiet ([5]).

4. *Tiesas un administratīvi lēmumi*

4.1. Aprakstiet jautājumus, tostarp tiesu, regulatīvās vai administratīvās prakses jomā, kas varētu nonākt tiesā, jo pārvaldes vai administratīvās iestādes nav pilnīgi ieviesušas un pilnīgi neizmanto konvenciju un AD ([6]) ([7]).

4.2. Vai jums ir zināms par kādiem tiesas vai administratīviem izpildes procesiem, ko kāds kreditors ir uzsācis atbilstīgi konvencijai? Ja tā ir, aprakstiet procesu un norādiet, vai tas bijis veiksmīgs.

4.3. Vai jums ir zināms, ka kopš ratificēšanas/īstenošanas tiesas šajā valstī ir kādā instancē atteikušās panākt parādnieka vai garantētāja kredītsaistību izpildi šajā valstī pretēji konvencijai un AD?

4.4. Vai jums ir zināms par kādiem citiem apstākļiem, kas varētu ietekmēt to, ka tiesas un administratīvās iestādes varētu nerīkoties saskaņā ar konvenciju un AD? Ja ir, precizējiet.

([3]) Šīs anketas nolūkos "valsts tiesību akti" nozīmē visus valsts tiesību aktus, ietverot arī (bet ne tikai) konstitūciju un tās grozījumus, federālos, pavalsts un apgabala tiesību vai normatīvos aktus.

([4]) Piemēram, i) valstī X līgumi ir prioritāri pār citiem tiesību aktiem kā konstitucionālie vai līdzīgi pamattiesību akti vai ii) valstī X ir vajadzīgi tiesību akti un tie ir ieviesti, īpaši nosakot prioritāti Keiptaunas līgumam un/vai šo citu tiesību aktu aizstāšanu, vai iii) Keiptaunas līgums vai tā īstenošanas tiesību akti ir a) konkrētāki nekā citi tiesību akti (*lex specialis derogat legi generali*), un/vai b) ir pieņemti vēlāk nekā šie citi tiesību akti (*lex posterior derogat legi priori*), un a) vai b) rezultātā ir prioritāri iepretim šiem citiem tiesību aktiem.

([5]) Piemēram, vai ir kāds iemesls, kāpēc kreditoriem ar konvenciju un ar AD piešķirtās tiesības un tiesiskās aizsardzības līdzekļi a) netiktu atzīti kā spēkā esoši vai b) nebūtu pietiekami paši par sevi, lai valstī likumīgi izmantotu šīs tiesības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus?

([6]) Administratīvas prakses piemērs šajā jautājumā varētu būt tas, ka valsts nav ieviesusi procedūras vai nodrošinājusi resursus, lai stātos spēkā kāds konvencijas vai AD noteikums. Vēl viens piemērs būtu tas, ka valsts nav ieviesusi pienācīgas procedūras savā gaisa kuģu reģistrā *IDERA* reģistrēšanai.

([7]) Analīzē iekļaujiet jebkādus precedentus/lēmumus saistībā ar kreditoru tiesību atzīšanu, attiecīgā gadījumā *ECA*.

III papildinājums

Minimālās procentu likmes

Oficiāla finansiālā atbalsta sniegšana nedrīkst daļēji vai pilnīgi segt vai kompensēt attiecīgo prēmiju likmi, kas maksājama par neatmaksas risku atbilstīgi II papildinājuma noteikumiem.

1. **Minimālā mainīgā procentu likme**

a) Minimālā mainīgā procentu likme, kas piemērojama attiecīgajai valūtai, ir *EURIBOR*, bankas darījumu mijmaiņas likme (*Bank Bill Swap Rate*), t. i., *BBSY*, Kanādas brokeru likme (*CDOR*) vai attiecīgā bezriska likme (*RFR*) valūtai, tostarp *RFR* termiņlikmes, ko noteicis valūtas etalona administrators ("mainīgā etalonlikme"). Lai nodrošinātu noteiktību – ASV dolāriem mainīgā etalonlikme ir nodrošinātās diennakts finansējuma likme (Secured Overnight Financing Rate – *SOFR*). Ja mainīgā etalonlikme ir likme uz nakti (*overnight rate*), to apkopo katru dienu katrā procentu periodā, izmantojot vispārpieņemtus tirgus principus. Ja mainīgā etalonlikme ir termiņlikme, tā ir likme, kas ir spēkā divas darba dienas pirms katra procentu perioda, ar termiņu, kurš atbilst oficiāli atbalstītā eksporta kredīta procentu maksājumu biežumam. Uzcenojuma standartu, kas aprēķināts saskaņā ar šā papildinājuma 8. pantu, pieskaita mainīgajai etalonlikmei.

b) Ja pamatsummas atmaksājums un procentu maksājums tiek apvienoti vienādās maksājumu daļās, visu maksājumu grafiku, izmantojot likmi, kas balstīta vai nu uz mijmaiņas likmi, vai termiņa mainīgo etalonlikmi, kura ir spēkā divas darba dienas pirms aizdevuma izmaksas dienas, aprēķina tā, it kā tam būtu fiksēta likme, un tad nosaka pamatmaksājumu grafiku.

c) Ja oficiālu finansiālo atbalstu sniedz mainīgas likmes aizdevumiem, pircējiem/aizņēmējiem var būt iespēja pāriet no mainīgas likmes uz fiksētu likmi, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:

1) iespēja attiecas vienīgi uz pāreju uz mijmaiņas likmi ([1]),

2) iespēju pāriet izmanto tikai pēc pieprasījuma, tikai vienu reizi, un par to attiecīgi ziņo, atsaucoties uz sekretariātam sākotnēji nosūtīto paziņošanas veidlapu atbilstīgi šīs nozares vienošanās 23. pantam.

2. **Minimālā fiksētā procentu likme**

Minimālā fiksētā procentu likme ir vai nu:

a) mijmaiņas likme attiecībā uz oficiāli atbalstīto eksporta kredīta attiecīgo valūtu ar termiņu, kas līdzvērtīgs divu tuvāko pieejamo gada periodu interpolētās likmes vidējam svērtajam atmaksas periodam. Procentu likmi nosaka divas darba dienas pirms katras izmaksas datuma,

VAI

b) tirgus bāzes procentu likme (*CIRR*), ko nosaka saskaņā ar šā papildinājuma 3.–7. panta noteikumiem,

kam abos gadījumos pieskaita saskaņā ar šā papildinājuma 8. panta f) punktu aprēķinātu uzcenojuma standartu.

([1]) Ar to saprotot, ka, veicot mijmaiņu no mainīgas likmes aizdevuma, kas balstīts *LIBOR*, uz mijmaiņas likmes aizdevumu, kura pamatā ir *SOFR*, mijmaiņas likmei pieskaita kredīta koriģēto starpību, kas konstatēta *SOFR Libor Basis* līknē, pamatojoties uz aizdevuma vidējo svērto atmaksas periodu un valūtu. (Attiecībā uz USD attiecīgā *SOFR Libor Basis* līkne ir atrodama *Bloomberg* lapā IRSB46).

3. ***CIRR* aprēķināšana**

a) *CIRR* publicē attiecībā uz euro, Japānas jenu, Apvienotās Karalistes sterliņu mārciņu, ASV dolāru un, ja ieinteresēts dalībnieks iesniedz pieprasījumu, attiecībā uz šīs nozares vienošanās 9. pantā minēto atbilstīgo valūtu, un to aprēķina, pievienojot fiksētu uzcenojumu 120 bāzes punktu apjomā vienai no šādām trim ienesīguma likmēm (pamatlikmēm):

1) piecu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam līdz deviņiem gadiem (ieskaitot);

2) septiņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam virs deviņiem gadiem un līdz 12 gadiem (ieskaitot);

3) deviņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam virs 12 gadiem un līdz 15 gadiem (ieskaitot).

b) *CIRR* aprēķina ik mēnesi, izmantojot iepriekšējā mēneša datus, un paziņo sekretariātam ne vēlāk kā piecas dienas pēc katra mēneša beigām. Tad sekretariāts nekavējoties informē visus dalībniekus par piemērojamajām likmēm un dara tās publiski pieejamas. *CIRR* stājas spēkā katra mēneša 15. datumā.

c) Dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var pieprasīt noteikt *CIRR* tādas valsts valūtai, kas nav dalībniece. Pēc apspriešanās ar valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks vai sekretariāts minētās valsts vārdā var izteikt priekšlikumu *CIRR* aprēķināšanai šajā valūtā, izmantojot vienotās nostājas procedūras saskaņā ar šīs nozares vienošanās 27.–32. pantu.

4. ***CIRR* darbības periods**

a) *CIRR* likmes uzturēšana: jebkuram darījumam piemērojamās *CIRR* nedarbojas ilgāk par sešiem mēnešiem no to izvēles (eksporta līguma datums vai vēlāks piemērošanas datums) līdz kredītnolīguma datumam. Ja šajā laikā kredītnolīgums netiek parakstīts un *CIRR* tiek noteiktas vēl sešiem mēnešiem, jaunās *CIRR* kļūst saistošas ar noteikšanas dienā pastāvošo likmi.

b) Pēc kredītnolīguma datuma *CIRR* piemēro izmaksu periodiem, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Pēc pirmā sešu mēnešu izmaksu perioda *CIRR* nosaka no jauna nākamajiem sešiem mēnešiem; jaunās *CIRR* ir tās likmes, kas ir spēkā jaunā sešu mēnešu perioda pirmajā dienā, un tās nevar būt zemākas par sākotnēji izvēlētajām *CIRR* (procedūru pēc tam atkārto katram sešu mēnešu izmaksu periodam).

5. **Minimālo procentu likmju piemērošana**

Kredītnolīguma noteikumos aizņēmējam netiek dota ne iespēja pāriet no oficiāli atbalstīta mainīgas likmes finansējuma uz iepriekš izvēlētu *CIRR* finansējumu, ne arī iespēja pāriet no iepriekš izvēlētām *CIRR* uz īstermiņa tirgus likmi, kas norādīta procentu maksājuma dienā visā aizdevuma atmaksas periodā.

6. **Fiksētas procentu likmes aizdevumu pirmstermiņa atmaksa**

Ja fiksētas procentu likmes aizdevums vai kāda tā daļa tiek brīvprātīgi atmaksāta pirms termiņa, kā noteikts šā papildinājuma 2. pantā, vai ja saskaņā ar kredītnolīgumu piemērotās *CIRR* tiek pārvērstas par mainīgām vai mijmaiņas likmēm, aizņēmējs iestādei, kas sniegusi oficiālu finansiālo atbalstu, kompensē visas izmaksas un zaudējumus, kuri radušies šīs pirmstermiņa atmaksas rezultātā, ieskaitot valsts iestādes izmaksas par to, ka jāaizstāj naudas līdzekļu ienākšanas daļa par nemainīgu likmi, ko šī pirmstermiņa atmaksa pārtraukusi.

7. **Pēkšņas procentu likmju izmaiņas**

Ja tirgus norises liek paziņot par *CIRR* izmaiņām, kas notikušas attiecīgā mēneša laikā, izmainīto likmi ievieš desmit darba dienas pēc tam, kad paziņojumu par šo izmaiņu ir saņēmis sekretariāts.

8. **Uzcenojuma standarts**

a) *SOFR* uzcenojuma standartu aprēķina katru mēnesi saskaņā ar b) punktu, izmantojot datus, kas paziņoti sekretariātam saskaņā ar c) punktu, un tas stājas spēkā katra mēneša 15. datumā. Pēc uzcenojuma standarta aprēķināšanas sekretariāts to paziņo visiem dalībniekiem un dara publiski pieejamu.

b) *SOFR* uzcenojuma standarts ir likme, kas vienāda ar vidējo no zemākajiem 50 % uzcenojumiem virs: i) *SOFR* (attiecīgi vai nu katru dienu apkopotais *SOFR*, ko aprēķina trīs mēnešu garumā, vai 3 mēnešu termiņa *SOFR*), ko iekasē par mainīgas likmes darījumiem, un ii) *SOFR* (attiecīgi vai nu katru dienu apkopotais *SOFR*, ko aprēķina trīs mēnešu garumā, vai 3 mēnešu termiņa *SOFR*), kas interpolēta, veicot mijmaiņas darījumus ar fiksētas likmes emisiju pret mainīgas likmes ekvivalentu, ko iekasē fiksētas likmes darījumiem vai kapitāla tirgus emisijām. Jebkurā gadījumā uzcenojumi, kas ietverti attiecīgo dalībnieku iesniegtajos ikmēneša ziņojumos par standartiem, ir uzcenojumi, kas noteikti darījumiem trijos pilnos kalendārajos mēnešos pirms a) punktā iepriekš noteiktā spēkā stāšanās datuma. Darījumi/emisijas, kas tiek izmantotas standarta uzcenojuma aprēķinā, atbilst šādiem nosacījumiem:

1) 100 % beznosacījumu garantijas darījumi ASV dolāros; un

2) oficiāls atbalsts tiek sniegts saistībā ar gaisa kuģiem, kas novērtēti 35 miljonu USD vērtībā vai augstāk (jeb ekvivalents jebkurā citā atbilstīgā valūtā);

c) Dalībnieki ziņo par standartu laikā, kad tas kļūst zināms, un minētais uzcenojums tiks ietverts dalībnieka ziņojumā par standarta uzcenojumu trīs pilnus kalendāros mēnešus. Attiecībā uz individuāliem darījumiem ar dažādiem izcenojumiem nav jāmēģina saskaņot turpmākie izcenošanas notikumi ar iepriekšējiem paziņojumiem.

d) Dalībnieki paziņo par darījumiem no dienas, kurā tiek realizēts ilgtermiņa uzcenojums. Attiecībā uz bankas pilnvarotiem darījumiem (tostarp *PEFCO*) datums, kurā uzcenojums ir realizēts, ir agrākais datums no turpmāk minētajiem: i) dalībnieks uzņemas galīgās saistības, ii) uzcenojuma noteikšana pēc saistību uzņemšanās, iii) aizdevuma izmaksa un iv) ilgtermiņa uzcenojuma noteikšana pēc izmaksas. Ja saskaņā ar vienu un to pašu bankas pilnvaru tiek veiktas vairākas izmaksas par to pašu uzcenojumu, paziņojumu veic tikai par pirmo gaisa kuģi. Attiecībā uz aizdevumiem, kurus finansē ar kapitāla tirgus emisiju, datums, kurā uzcenojums ir realizēts, ir datums, kurā ir noteikta ilgtermiņa likme, kas parasti ir obligāciju emisijas datums. Ja saskaņā ar vienu un to pašu obligāciju tiek veiktas vairākas izmaksas par to pašu uzcenojumu, paziņojumu veic tikai par pirmo gaisa kuģi.

e) *SOFR* uzcenojuma standarts ir piemērojams mainīgās likmes darījumam, un to nosaka ne agrāk kā galīgo saistību datumā un tā turēšanu veic visā galīgo saistību laikposmā.

f) Attiecībā uz fiksētas likmes darījumu darījumam piemērojamo uzcenojuma standartu nosaka, veicot *SOFR* uzcenojuma standarta mijmaiņu ar ekvivalentu darījumu, izmantojot piemērojamo fiksēto likmi, kā noteikts šā papildinājuma 2. pantā, un to nosaka ne agrāk kā galīgo saistību datumā, un tā turēšanu veic visā galīgo saistību laikposmā.

g) Dalībnieki uzrauga uzcenojuma standartu un pārskata uzcenojuma standarta mehānismu pēc jebkura dalībnieka pieprasījuma.

IV papildinājums

Paziņošanas veidlapa

a) **Pamatinformācija**

1. Valsts, kas paziņo
2. Paziņošanas datums
3. Tās iestādes/aģentūras nosaukums, kas paziņo
4. Identifikācijas numurs

b) **Informācija par pircēju/aizņēmēju/garantētāju**

5. Pircēja nosaukums un valsts
6. Aizņēmēja nosaukums un valsts
7. Garantētāja nosaukums un valsts
8. Pircēja/aizņēmēja/garantētāja statuss, piemēram, suverēns, privāta banka, cita privāta struktūra
9. Pircēja/aizņēmēja/garantētāja riska klasifikācija

c) **Finanšu noteikumi**

10. Kādā veidā oficiāls atbalsts tiek sniegts, piemēram, riska segums, oficiāls finansiālais atbalsts
11. Ja tiek sniegts oficiāls finansiālais atbalsts, vai tas ir tiešs kredīts/pārfinansējums/procentu likmju atbalsts
12. Atbalstītā darījuma apraksts, norādot ražotāju, gaisa kuģa modeli un gaisa kuģu skaitu;
13. Saistību galīgās uzņemšanās datums
14. Kredīta valūta
15. Kredīta summa saskaņā ar šādu skalu miljonos USD:

Kategorija	Kredīta summa
I	0–200
II	200–400
III	400–600
IV	600–900
V	900–1 200
VI	1 200–1 500
VII	1 500–2 000 (*)

(*) Norāda to 300 miljonu USD vienību skaitu, kas pārsniedz 2 000 miljonus USD.

16. Oficiāla atbalsta procentuālais apjoms
17. Atmaksas termiņš
18. Atmaksas profils un biežums, ja vajadzīgs, norādot arī vidējo svērto atmaksas periodu
19. Periods starp kreditēšanas termiņa sākumu un pirmo pamatsummas atmaksu
20. Procentu likmes:

— piemērotā minimālā procentu likme

— piemērotais uzcenojuma standarts

21. Kopējo prēmiju maksā šādi:
    - priekšapmaksa (procentos no kredīta apjoma) vai
    - intervāli (bāzes punkti gadā virs piemērojamās procentu likmes)
    - ja vajadzīgs, atsevišķi norāda 15 % piemaksu, ko piemēro saskaņā ar II papildinājuma 20. panta b) punktu
22. Tieša kredīta/finansējuma gadījumā maksas ir šādas:
    - dosjē/strukturēšanas maksa
    - saistību/prēmijas turēšanas maksa
    - administrācijas maksa
23. prēmijas turēšanas periods
24. Ja ir riska segums – prēmijas turēšanas maksas
25. Darījuma strukturēšanas noteikumi: piemērotie riska mazināšanas faktori/prēmijas piemaksa
26. Ja vajadzīgs, kā Keiptaunas konvencija ietekmē piemēroto prēmiju likmi

V papildinājums

Definīciju saraksts

Visu izmaksu līdzvērtība: prēmiju likmju, procentu izmaksu un maksu, kas noteiktas par tiešo kredītu procentos no tiešā kredīta apjoma, neto tagadnes vērtība ir vienāda ar šādu lielumu neto tagadnes vērtību summu: prēmiju likmes, procentu izmaksas un maksas, kas noteiktas, ja ir riska segums, procentos no kredīta apjoma ar riska segumu.

Ar aktīviem nodrošināts: darījums, kas atbilst II papildinājuma 19. panta a) punkta nosacījumiem.

Pircējs/aizņēmējs: ietver tādas komercstruktūras kā lidsabiedrības un iznomātāji, kā arī suverēni subjekti (ja cits subjekts – primāro darījuma atmaksas avotu) (šis uzskaitījums nav visaptverošs).

Pircēja piegādāts aprīkojums: aprīkojums, ko piegādā pircējs un ko iestrādā gaisa kuģī ražošanas/atjaunošanas procesā vai pirms piegādes, ko apliecina ražotāja pārdošanas rēķins.

Keiptaunas konvencija: Keiptaunas konvencija par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās protokols par gaisa kuģiem.

Saistības: jebkāds paziņojums jebkādā formā, ar kuru saņēmējai valstij, pircējam, aizņēmējam, eksportētājam vai finanšu iestādei tiek paziņots par vēlēšanos vai nolūku sniegt oficiālu atbalstu, ietverot arī (un ne tikai) atbilstīguma vēstules, mārketinga vēstules.

Vienota nostāja: vienošanās starp dalībniekiem par konkrētiem finanšu noteikumiem oficiālam atbalstam konkrētā darījumā vai konkrētos apstākļos; šāda vienota nostāja ir prioritāra pār attiecīgajiem nozares vienošanās noteikumiem tikai attiecībā uz konkrēto darījumu vai vienotajā nostājā norādītajiem apstākļiem.

Nosacījuma apdrošināšanas segums: oficiāls atbalsts, kas maksājumu saistību nepildīšanas gadījumā attiecībā uz konkrētiem riskiem sniedz atlīdzību saņēmējam pēc noteikta gaidīšanas laika; gaidīšanas laikā saņēmējam nav tiesību uz maksājumiem no dalībnieka. Maksājums atbilstīgi nosacījuma apdrošināšanai ir atkarīgs no pamatojošo dokumentu un konkrētā darījuma derīguma un norādītajiem izņēmumiem.

Pārbūve: ievērojamas izmaiņas gaisa kuģa tipa modelī, to pārbūvējot par cita tipa gaisa kuģi (tostarp pasažieru gaisa kuģa pārbūvi par ugunsdzēšanas lidmašīnu, kravas gaisa kuģi, meklēšanas un glābšanas gaisa kuģi, pārraudzības gaisa kuģi vai privāto lidmašīnu), ja ir saņemts sertifikāts, ko izsniedz atbildīgā Civilās aviācijas iestāde.

Valsts riska klasifikācija: vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem dalībnieku spēkā esošā valsts riska klasifikācija, kas publicēta ESAO tīmekļa vietnē.

Kredītreitingu aģentūra: kāda no starptautiski atzītajām reitingu aģentūrām vai jebkura cita reitingu aģentūra, kas dalībniekiem ir pieņemama.

Dzinēju komplekti: detaļu komplekts, ko uzstāda, lai ar tehnoloģijas palīdzību uzlabotu uzticamību, ilgtspēju un/vai darbības ilgumu starp apkopēm vai remontiem.

Eksporta kredīts: apdrošināšana, garantija vai finansēšanas vienošanās, kas ļauj eksportēto preču un/vai pakalpojumu ārvalstu pircējam uz konkrētu laiku atlikt maksājumu; eksporta kredīts var būt eksportētāja paplašināts piegādātāja kredīts vai pircēja kredīts, kad eksportētāja banka vai cita finanšu iestāde aizdod pircējam (vai tā bankai).

Saistību galīgā uzņemšanās: saistību galīgā uzņemšanās notiek, kad dalībnieks uzņemas saistības attiecībā uz precīziem un pilnīgiem finanšu noteikumiem vai nu savstarpējā nolīgumā, vai ar vienpusēju aktu.

Noteikts līgums: vienošanās starp ražotāju un personu, kas pieņem piegādātos gaisa kuģus vai dzinējus kā pircējs, vai, attiecībā uz pārdošanas ar saņemšanu atpakaļ nomā vienošanos, kā nomnieks ar vismaz piecu gadu nomas termiņu, kurā noteiktas obligātas saistības (izņemot tās, kas tobrīd netiek izskatītas), par kā nepildīšanu iestājas juridiska atbildība.

Ieinteresēts dalībnieks: dalībnieks, kas i) sniedz oficiālu atbalstu saistībā ar gaisa kuģu korpusu vai gaisa kuģu dzinējiem, kuri pilnīgi vai daļēji ražoti tā teritorijā, ii) kam ir būtiska tirdznieciska interese vai pieredze ar attiecīgo pircēju/aizņēmēju, vai iii) kam ražotājs/eksportētājs ir lūdzis sniegt oficiālu atbalstu attiecīgajam pircējam/aizņēmējam.

Procentu likmju atbalsts: var būt kā vienošanās starp valdību vai iestādi, kas rīkojas tās vārdā, no vienas puses, un bankām vai citām finanšu iestādēm, no otras puses, kura ļauj sniegt fiksētas likmes eksporta finansējumu ar attiecīgo minimālo fiksēto procentu likmi vai virs tās.

Ievērojamas izmaiņas/atjaunošana: pasažieru vai kravas gaisa kuģa pārveidošanas vai uzlabošanas darbības.

Neto cena: priekšmeta cena, par ko tā ražotājs vai piegādātājs iesniedz rēķinu, ieskaitot visas cenu atlaides un citus skaidras naudas kredītus un atskaitot visus pārējos saistītus vai tam taisnīgi piešķirtus kredītus vai atvieglojumus, kā norādīts katra gaisa kuģa un dzinēja ražotāja sniegtā saistošā apliecinājumā (dzinēja ražotāja apliecinājums ir vajadzīgs tikai tad, ja tas prasīts pirkuma līgumā), vai, attiecīgā gadījumā, pakalpojuma sniedzēja sniegtā saistošā apliecinājumā, kuru pamato oficiāla atbalsta sniedzēja pieprasītie dokumenti šīs neto cenas apliecināšanai. Neto cenā neiekļauj nekādus importa nodokļus (piem., PVN).

Jauns gaisa kuģis: skatīt šīs nozares vienošanās 8. panta a) punktu.

Bez aktīvu nodrošinājuma: darījums, kas neatbilst II papildinājuma 19. panta a) punkta nosacījumiem.

Nesuverēna darījums: darījums, kas neatbilst aprakstam II papildinājuma 57. panta b) punktā.

Prēmijas turēšanas periods: ievērojot II papildinājuma 36. panta b) punktu, periods(-i), kurā(-os) tiek saglabāta darījumam piedāvātā prēmiju likme un saistītie obligātie risku mazinošie faktori; nepārsniedz 18 mēnešus no dienas, kad tas ticis noteikts, līdz galīgajai izmaksai.

Prēmiju likmju konversijas modelis: modelis, par ko dalībnieki vienojušies un kas tiem ir pieejams, lai šīs nozares vienošanās nolūkos pārvērstu prēmijas priekšapmaksu intervālos un otrādi, kur izmantotā procentu likme un diskonta likme ir 4,6 %; dalībnieki šo likmi regulāri pārskata.

Iepriekšēja paziņošana: ziņošana vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās, izmantojot paziņošanas veidlapu IV papildinājumā.

Riska segums: oficiāls atbalsts, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā tikai eksporta kredīta garantijas vai apdrošināšanas veidā, t. i., uz ko neattiecas oficiāls finansiālais atbalsts.

Atmaksas termiņš: laika periods, kas sākas ar kreditēšanas termiņa sākumu un beidzas ar līgumā noteikto datumu, kad jāveic pēdējā pamatsummas atmaksa.

Suverēna darījums: darījums, kas atbilst aprakstam II papildinājuma 56. panta b) punktā.

Kreditēšanas termiņa sākums: attiecībā uz:

— pārdodot gaisa kuģus, tostarp helikopterus un rezerves dzinējus, ne vēlāk kā faktiskais datums, kad pircējs fiziski pārņem preces, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs fiziski pārņem preces lietojumā,

— apkopes un pakalpojumu līgumiem ([1]), rezerves daļām (izņemot dzinējus) un dzinēju komplektiem šādā gadījumā:

  i) daļas, rezerves daļas vai citas fiziskas preces: kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā faktiskais preču pieņemšanas datums vai vidējais svērtais datums, kad pircējs ir pieņēmis preces; vai

  ii) pakalpojumu līgumi, kuros atbalsts attiecībā uz daļām, rezerves daļām vai citām fiziskām precēm netiek sniegts: a) datums, kad pircējam iesniegti rēķini vai kad pircējs ir pieņēmis pakalpojumus, vai b) vidējais svērtais datums, kad rēķini iesniegti pircējam, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs pieņem pakalpojumus; vai

([1]) Skaidrības labad: apkopes un pakalpojumu līgumos ietilpst apkopes, remonta un kapitālā remonta līgumi.

iii) daļas, rezerves daļas vai citas fiziskas preces un pakalpojumi, ja tos finansē vienā un tajā pašā darījumā – kreditēšanas termiņa sākums ir vēlākais no šādiem datumiem: a) faktiskais preču pieņemšanas datums vai vidējais svērtais preču pieņemšanas datums vai b) faktiskais datums, kad pircējam iesniegti rēķini, vai faktiskais datums, kad pircējs pieņēmis pakalpojumus, vai vidējais svērtais datums, kad rēķini iesniegti pircējam, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs pieņem pakalpojumus.

Ja preču vai pakalpojumu rakstura dēļ faktisko pieņemšanas datumu vai vidējo svērto pieņemšanas datumu nevar noteikt iepriekš – kreditēšanas sākuma datumu var noteikt pēc pamatotas attiecīgā datuma vai vidējā svērtā datuma aplēses.

Mijmaiņas likme: fiksēta likme, kas ir vienāda ar likmi, lai veiktu mijmaiņu no mainīgās aizdevuma likmes uz fiksēto aizdevuma likmi (piedāvājuma puse), un kas kā attiecīgās valūtas uz nakti izsniegto kredītu indeksu mijmaiņas darījumu (OIS) līkne norādīta jebkurā neatkarīgā tirgus indeksu informācijas avotā, piemēram, *Bloomberg*, *Reuters* vai tamlīdzīgi, plkst. 11.00 pēc Ņujorkas laika divas darba dienas pirms aizdevuma izmaksas datuma.

Vidējais svērtais atmaksas periods: laiks, kas nepieciešams, lai nomaksātu pusi no kredīta pamatsummas. To aprēķina kā laika summu (gados) starp kreditēšanas termiņa sākumu un katru pamatsummas atmaksu, kas nosvērta ar pamatsummas daļu, kura atmaksājama katrā atmaksas datumā.

IV PIELIKUMS

NOZARES VIENOŠANĀS PAR EKSPORTA KREDĪTIEM KUĢIEM

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. **Nolūks**

Šīs nozares vienošanās nolūks ir nodrošināt sistēmu pareizai oficiāli atbalstītu eksporta kredītu izmantošanai attiecībā uz 4. pantā minētajām lietām. Nozares vienošanās ir vērsta uz līdzvērtīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu oficiāla atbalsta jomā, kā noteikts 5. panta a) punktā, lai eksportētāju starpā veicinātu konkurenci, kas balstās uz eksportēto preču un pakalpojumu kvalitāti un cenu, nevis visizdevīgākajiem oficiāli atbalstītajiem finanšu noteikumiem.

Šīs nozares vienošanās dalībnieki (turpmāk – "dalībnieki") apliecina, ka šajā nozares vienošanās iekļautie noteikumi ir izstrādāti vienīgi šīs nozares vienošanās nolūkiem un ka tie neskar citas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem (turpmāk – "Vienošanās") daļas un to attīstību.

2. **Statuss**

Nozares vienošanās ir tās dalībnieku džentlmeņu vienošanās, un tā ir iekļauta Vienošanās IV pielikumā; tā ir neatņemama Vienošanās sastāvdaļa un aizstāj nozares vienošanos, kura stājās spēkā 2011. gada 1. septembrī.

3. **Dalība**

Nozares vienošanās dalībnieki ir: Austrālija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Koreja un Norvēģija.

4. **Piemērošanas joma**

Ar šo nozares vienošanos nosaka īpašas pamatnostādnes oficiāli atbalstītu eksporta kredītu piešķiršanai, kuru atmaksas termiņš ir divi gadi vai vairāk un kuri attiecas uz šādiem eksporta līgumiem:

a) jauni jūras kuģi ar bruto tonnāžu 100 t un vairāk, ko izmanto preču vai cilvēku pārvadāšanai vai specializētu pakalpojumu veikšanai (piemēram, zvejas kuģi, zivju pārstrādes kuģi, ledlauži un bagari, kam tā pastāvīgā dzinējspēka un stūres iekārtas dēļ ir visas īpašības, lai tie būtu piemēroti patstāvīgai kuģošanai atklātā jūrā), velkoņiem ar jaudu 365 kilovati un vairāk, kā arī kuģu nepabeigtiem korpusiem, kas ir peldoši un pārvietojami. Nozares vienošanās neattiecas uz karakuģiem. Nozares vienošanās neattiecas uz peldošām piestātnēm un mobilām piekrastes iekārtām, bet gadījumā, ja rastos problēmas saistībā ar eksporta kredītu piešķiršanu šīm iekārtām, nozares vienošanās dalībnieki (turpmāk – "dalībnieki"), izskatot ikviena dalībnieka pamatotu pieprasījumu, var nolemt, ka nozares vienošanās uz minētajām iekārtām attiecas;

b) jebkāda kuģa pārbūve. Kuģa pārbūve nozīmē jebkādu pārbūvi, ko veic jūras kuģiem ar bruto tonnāžu virs 1 000 t, ja pārbūves darbības rada būtiskas kravas izvietojuma, korpusa vai dzinēja sistēmas izmaiņas.

c) 1) Lai gan nozares vienošanās neietver gaisa spilvena kuģu tipu, dalībniekiem ir atļauts piešķirt gaisa spilvena kuģiem eksporta kredītus ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā aprakstīts šajā nozares vienošanās. Tie apņemas samērīgi izmantot šo iespēju un nepiešķirt šādus kredīta nosacījumus gaisa spilvena kuģiem, ja tiek konstatēts, ka nozares vienošanās nosacījumu piemērošana nenodrošina konkurenci;

2) Nozares vienošanās terminu "gaisa spilvena kuģis" definē šādi: amfībija, kas sver vismaz 100 tonnu un ir izveidota tā, lai to pilnībā balstītu no transportlīdzekļa izplūstošais gaiss, veidojot elastīgā gaisa spilvenu norobežojošā virsmā ietvertu kameru starp transportlīdzekli un zemi vai ūdens virsmu zem tā, un ko var virzīt uz priekšu un kontrolēt ar dzenskrūvēm, no ventilatoriem pievadītu gaisu vai līdzīgām ierīcēm;

3) tiek saprasts, ka eksporta kredītu piešķiršana ar tādiem nosacījumiem, kā izstrādāts šajā nozares vienošanās, būtu jāattiecina tikai uz tiem gaisa spilvenu kuģiem, ko izmanto jūras ceļos un ceļos, kuri nav sauszemes ceļi, izņemot piekļūšanai terminmāliem, kas atrodas ne vairāk kā viena kilometra attālumā no ūdens.

5. **Oficiālais atbalsts**

a) Iespējamie oficiāla atbalsta veidi:

1) eksporta kredīta garantija vai apdrošināšana (riska segums);

2) oficiāls finansiālais atbalsts:

— tiešais kredīts/finansēšana un refinansēšana vai

— procentu likmju atbalsts;

3) jebkāda iepriekš minēto atbalsta veidu kombinācija.

b) Oficiālu atbalstu nesniedz, ja ir skaidri pierādījumi, ka līgums ir slēgts ar pircēju no valsts, kas nav preču galamērķa valsts, galvenokārt ar mērķi iegūt labvēlīgākus atmaksas noteikumus.

6. **Izstāšanās**

Šīs nozares vienošanās dalībnieks var izstāties no tās, rakstiski informējot sekretariātu ar tūlītējas saziņas līdzekļa palīdzību, piemēram, izmantojot elektroniskā pasta sistēmu, ko sekretariāts uztur, lai atvieglotu saziņu starp dalībniekiem un sekretariātu. Izstāšanās stājas spēkā 180 kalendārās dienas pēc tam, kad sekretariāts saņēmis paziņojumu.

7. **Uzraudzība**

Sekretariāts uzrauga nozares vienošanās īstenošanu.

II NODAĻA

Finanšu noteikumi eksporta kredītiem

Finanšu noteikumi eksporta kredītiem, kas tiek atbalstīti saskaņā ar šo nozares vienošanos, ietver visus šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, kas lasāmi saistībā cits ar citu. Ar nozares vienošanos paredzēti ierobežojumi noteikumiem, kas var tikt oficiāli atbalstīti. Dalībnieki atzīst, ka dažām tirdzniecības vai rūpniecības nozarēm tradicionāli piemēro stingrākus finanšu noteikumus, nekā paredzēts šīs nozares vienošanās noteikumos. Dalībnieki turpina ievērot šādus ierastos finanšu noteikumus, sevišķi principu, saskaņā ar kuru atmaksas termiņi nepārsniedz preču lietderīgās izmantošanas laiku.

8. **Maksimālais atmaksas termiņš**

Maksimālais atmaksas termiņš ir 12 gadi pēc piegādes.

9. **Skaidras naudas maksājumi**

Dalībnieki pieprasa minimālo skaidras naudas maksājumu piegādes laikā 20 % apmērā no līguma cenas.

10. **Pamatsummas atmaksa un procentu maksāšana**

a) Eksporta kredīta pamatsummu atmaksā vienādos maksājumos parasti ar sešu mēnešu un ilgākais 12 mēnešu intervālu.

b) Procentus maksā ne retāk kā reizi sešos mēnešos, un pirmo procentu maksājumu veic ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc kreditēšanas termiņa sākuma, parasti piegādes brīdī.

c) Ja eksporta kredīts piešķirts nomas darījumiem, a) punktā aprakstīto vienādo pamatsummas maksājumu vietā var piemērot vienādus pamatsummas un procentu kombinētos maksājumus.

d) Pēc kreditēšanas termiņa sākuma, parasti piegādes brīdī, maksājamos procentus nekapitalizē.

e) Šīs nozares vienošanās dalībnieks, kas grasās atbalstīt procentu maksājumu ar noteikumiem, kuri atšķiras no b) punktā izklāstītajiem, saskaņā ar šīs nozares vienošanās I papildinājumu par to iepriekš paziņo vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu saistību uzņemšanās.

11. **Procentu likmes un citi maksājumi**

Procentos neiekļauj:

a) jebkādu maksājumu prēmijas vai citādas maksas veidā, lai apdrošinātu vai garantētu piegādātāja kredītus vai finanšu kredītus;

b) jebkādu maksājumu bankas nodevu veidā vai eksporta kredīta komisijas maksas veidā, izņemot gada vai pusgada bankas nodevas, kuras jāmaksā visu atmaksas periodu; un

c) importētājas valsts noteiktus ieturamos nodokļus.

12. **Eksporta kredītu darbības periods**

Finanšu noteikumus atsevišķam eksporta kredītam vai kredītlīnijai, izņemot 17. pantā minēto tirgus bāzes procentu likmju (*CIRR*) darbības periodu, nenosaka laikposmam, kas ilgāks par sešiem mēnešiem pirms galīgās saistību uzņemšanās.

13. **Rīcība, lai novērstu vai mazinātu zaudējumus**

Šī nozares vienošanās neliedz eksporta kreditēšanas iestādēm vai finansēšanas iestādēm vienoties par mazāk ierobežojošiem finanšu noteikumiem, nekā paredzēti šīs Vienošanās noteikumos, ja šāda rīcība tiek veikta pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas (ja eksporta kredīta nolīgums un papildu dokumenti ir jau stājušies spēkā) un ja nodoms ir vienīgi novērst vai mazināt zaudējumus no notikumiem, kas varētu izraisīt nemaksāšanu vai prasījumus.

14. **Saskaņošana**

Ņemot vērā dalībnieka starptautiskās saistības un saskaņā ar šīs vienošanās mērķi, dalībvalsts drīkst saskaņot, ievērojot 24. pantā noteiktās procedūras, finansiālos noteikumus, kurus piedāvā dalībvalsts vai valsts, kas nav vienošanās dalībniece. Finanšu noteikumi, kas piešķirti saskaņā ar šo pantu, tiek uzskatīti par atbilstīgiem šīs vienošanās noteikumiem.

15. **Oficiāla finansiālā atbalsta minimālās fiksētās procentu likmes**

Dalībnieki, kas sniedz oficiālu finansiālo atbalstu aizdevumiem ar nemainīgu likmi, piemēro attiecīgās tirgus bāzes procentu likmes (*CIRR*) kā minimālās procentu likmes. *CIRR* ir procentu likmes, kas noteiktas atbilstoši šādiem principiem:

a) *CIRR* būtu jāatspoguļo galīgās tirgus aizdevumu procentu likmes attiecīgās valūtas vietējā tirgū;

b) *CIRR* būtu cieši jāatbilst likmei pirmās klases vietējiem aizņēmējiem;

c) *CIRR* būtu jābalstās uz finansēšanas izmaksām finansējumam ar nemainīgu procentu likmi;

d) *CIRR* nedrīkstētu izkropļot vietējās konkurences apstākļus; un

e) *CIRR* būtu cieši jāatbilst tai likmei, kas pieejama pirmās klases ārvalstu aizņēmējiem.

16. ***CIRR* noteikšana**

a) Katrs dalībnieks, kas vēlas noteikt *CIRR*, savai valsts valūtai vispirms izvēlas vienu no divām šādām pamatlikmju sistēmām:

1) trīs gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam līdz pieciem gadiem (ieskaitot); piecu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam, kas ir pieci gadi līdz astoņiem ar pusi gadiem (ieskaitot); un septiņu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme atmaksas termiņam virs astoņiem ar pusi gadiem; vai

2) piecu gadu valsts obligāciju ienesīguma likme attiecībā uz visiem maksājumu termiņiem.

Dalībnieki vienojas par atkāpēm no pamatlikmju sistēmas.

b) *CIRR* nosaka fiksētā apjomā 100 bāzes punktus virs katra dalībnieka pamatlikmes, ja vien dalībnieki nav vienojušies citādi.

c) Citi dalībnieki izmanto *CIRR*, kas noteikts konkrētai valūtai, ja tie nolemj par finansēšanu attiecīgajā valūtā.

d) Dalībnieks var mainīt savu pamatlikmju sistēmu sešus mēnešus pēc iepriekšējas paziņošanas un pēc apspriešanās ar dalībniekiem.

e) Dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var pieprasīt noteikt *CIRR* tādas valsts valūtai, kas nav dalībniece. Pēc apspriešanās ar ieinteresēto valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks vai sekretariāts šīs valsts vārdā var izteikt priekšlikumu *CIRR* aprēķināšanai šajā valūtā, izmantojot vienotās nostājas procedūras saskaņā ar 32. līdz 34. pantu.

17. ***CIRR* darbības periods**

Procentu likmi, kuru piemēro darījumam, nenosaka laikposmam, kas pārsniedz 120 dienas. Ja oficiāla finansiālā atbalsta noteikumi ir noteikti pirms līguma parakstīšanas dienas, attiecīgajai *CIRR* pieskaita 20 bāzes punktu uzcenojumu.

18. ***CIRR* piemērošana**

a) Ja oficiālu finansiālu atbalstu sniedz aizdevumiem ar mainīgu likmi, bankām un citām finansēšanas iestādēm nav atļauts visā aizdevuma līguma darbības laikā piedāvāt iespēju izvēlēties zemāko likmi – vai nu *CIRR* (sākotnējā līguma laikā), vai īstermiņa tirgus likmi.

b) Ja aizdevums vai kāda tā daļa tiek brīvprātīgi atmaksāta pirms termiņa, aizņēmējs valsts iestādei, kas piešķīrusi oficiālu finansiālu atbalstu, kompensē visas izmaksas un zaudējumus, kas radušies šīs pirmstermiņa atmaksas rezultātā, ieskaitot valsts iestādes izmaksas par to, ka jāaizstāj naudas līdzekļu ienākšanas daļa par nemainīgu likmi, ko šī pirmstermiņa atmaksa pārtraukusi.

19. **Minimālo procentu likmju paziņošana**

a) Saskaņā ar 16., 17. un 18. pantu noteiktās valūtu *CIRR* vismaz reizi mēnesī nosūta sekretariātam, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, izplatīšanai visiem dalībniekiem.

b) Šis paziņojums nonāk sekretariātā ne vēlāk kā 5 dienas pēc tā mēneša beigām, uz ko attiecas šī informācija. Tad sekretariāts nekavējoties informē visus dalībniekus par piemērojamajām likmēm un dara tās publiski pieejamas.

20. **Procentu likmju spēkā stāšanās diena**

Jebkādas *CIRR* izmaiņas stājas spēkā piecpadsmitajā dienā pēc katra mēneša beigām.

21. **Pēkšņas procentu likmju izmaiņas**

Ja tirgus norises nosaka vajadzību paziņot par *CIRR* izmaiņām, kas notikušas attiecīgā mēneša laikā, grozīto likmi ievieš desmit dienas pēc tam, kad sekretariāts ir saņēmis paziņojumu par šīm izmaiņām.

22. **Kredītriska prēmija**

Dalībnieki papildus procentu maksai nosaka prēmiju, lai segtu eksporta kredītu neatmaksas risku.

III NODAĻA

Procedūras

23. **Informācija par oficiālu atbalstu**

a) Tiklīdz dalībnieks uzņemas saistības par oficiālu atbalstu, ko tas ir paziņojis saskaņā ar 26. panta procedūrām, tas attiecīgi informē pārējos dalībniekus, attiecīgajā paziņošanas veidlapā norādot paziņojuma atsauces numuru.

b) Apmainoties ar informāciju saskaņā ar 28.–30. pantu, dalībnieks informē pārējos dalībniekus par tā kredīta noteikumiem, kuru tas paredz atbalstīt konkrētajā darījumā, un var lūgt līdzīgu informāciju no pārējiem dalībniekiem.

24. **Saskaņošanas procedūras**

a) Pirms finanšu noteikumu saskaņošanas, kurus paredz piedāvāt dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, atbilstīgi 14. pantam, dalībnieks dara visu iespējamo, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot 30. pantā aprakstīto apspriešanos klātienē, lai pārliecinātos, ka šie noteikumi tiek oficiāli atbalstīti, un ievēro turpmāko:

1) dalībnieks informē pārējos dalībniekus par noteikumiem, kurus tas plāno atbalstīt, ievērojot tādas pašas paziņošanas procedūras, kas tiek prasītas noteikumiem, kurus saskaņo. Ja notiek saskaņošana ar valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks saskaņotājs ievēro tādas pašas paziņošanas procedūras, kādas tiktu prasītas, ja noteikumus, ko saskaņo, būtu piedāvājis kāds dalībnieks;

2) neskarot 1. apakšpunktu iepriekš, ja piemērojamā paziņošanas procedūra prasītu dalībniekam saskaņotājam apturēt saistību uzņemšanos pēc piedāvājumu iesniegšanas gala termiņa, tad dalībnieks saskaņotājs par savu saskaņošanas nodomu informē pēc iespējas ātrāk;

3) ja ierosinātājs maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt paziņotos noteikumus, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

b) Dalībnieks, kurš gatavojas piedāvāt identiskus finanšu noteikumus tiem, kas paziņoti saskaņā ar 26. pantu, var to darīt, kad ir beidzies tur noteiktais gaidīšanas laiks. Šis dalībnieks par savu nodomu paziņo iespējami savlaicīgi.

25. **Īpašas apspriešanās**

a) Dalībnieks, kam ir pamatots iemesls uzskatīt, ka finanšu noteikumi, kurus piedāvā cits dalībnieks (ierosinātājs) ir labvēlīgāki nekā tie, ko paredz šī nozares vienošanās, informē sekretariātu; sekretariāts nekavējoties dara šo informāciju pieejamu.

b) Ierosinātājs divu darba dienu laikā pēc tam, kad sekretariāts informāciju paziņojis, paskaidro šā sava piedāvājuma finanšu noteikumus.

c) Pēc ierosinātāja paskaidrojuma jebkurš dalībnieks var pieprasīt sekretariātam piecu darbdienu laikā sasaukt dalībnieku īpašu sanāksmi, lai apspriestu šo jautājumu.

d) Kamēr nav zināmi šajā dalībnieku īpašajā sanāksmē pieņemtie lēmumi, finanšu noteikumi, kas tiek oficiāli atbalstīti, nestājas spēkā.

26. **Iepriekšēja paziņošana**

a) Dalībnieks saskaņā ar I papildinājumu paziņo pārējiem dalībniekiem vismaz desmit kalendārās dienas pirms jebkādu tādu saistību uzņemšanās, kuru kredīta vērtība ir lielāka par 2 miljoniem *SDR*, ja tas plāno sniegt atbalstu saskaņā ar 10. panta e) punktu.

b) Ja ierosinātājs dalībnieks maina vai atsauc savu nodomu atbalstīt šādu darījumu, tas nekavējoties informē pārējos dalībniekus.

27. **Kontaktpunkti**

Visa saziņa notiek starp katrā valstī izraudzītiem kontaktpunktiem, izmantojot tūlītējas saziņas līdzekļus, piemēram, elektronisko pastu, un ar to uzskata par konfidenciālu.

28. **Informācijas pieprasījumu saturs**

a) Dalībnieks var pieprasīt informāciju citam dalībniekam par nostāju, kāda tam ir attiecībā uz kādu trešo valsti, iestādi trešā valstī vai konkrētu uzņēmējdarbības veikšanas veidu.

b) Dalībnieks, kas saņēmis oficiāla atbalsta pieprasījumu, var pieprasīt informāciju citam dalībniekam, norādot visizdevīgākos kredīta noteikumus, ko šis informācijas pieprasītājs varētu atbalstīt.

c) Ja informācijas pieprasījums ir iesniegts vairāk nekā vienam dalībniekam, tajā ietver adresātu sarakstu.

d) Visu informācijas pieprasījumu kopijas nosūta sekretariātam.

29. **Atbilžu saturs**

a) Dalībnieks, kuram ir adresēts informācijas pieprasījums, atbild septiņu kalendāro dienu laikā un sniedz pēc iespējas vairāk informācijas. Atbildē iekļauj visprecīzākās norādes, ko dalībnieks var sniegt par lēmumu, kuru tas varētu pieņemt. Ja nepieciešams, pilnīga atbilde seko iespējami drīz. Kopijas nosūta citiem informācijas pieprasījuma adresātiem un sekretariātam.

b) Ja atbilde uz informācijas lūgumu kāda iemesla dēļ vēlāk kļūst nederīga, piemēram,

— ja ir iesniegts, mainīts vai atsaukts pieprasījums vai

— ja tiek apsvērti citi noteikumi,

atbildi sniedz nevilcinoties un kopijas nosūta visiem pārējiem informācijas pieprasījuma adresātiem un sekretariātam.

30. **Apspriešanās klātienē**

a) Dalībnieks desmit darba dienu laikā piekrīt pieprasījumam apspriesties klātienē.

b) Par pieprasījumu pēc apspriešanās klātienē paziņo gan dalībniekiem, gan valstīm, kas nav dalībnieces. Apspriešanās notiek iespējami drīz pēc minētā desmit darba dienu perioda beigām.

c) Dalībnieku priekšsēdētājs ar sekretariātu saskaņo iespējamu turpmāku rīcību, piemēram, vienotas nostājas. Sekretariāts nekavējoties paziņo apspriešanās rezultātus.

31. **Vienotās nostājas procedūras un formāts**

a) Vienotās nostājas priekšlikumus adresē vienīgi sekretariātam. Vienotās nostājas priekšlikumu nosūta visiem dalībniekiem. Ierosinātāja identitāti vienoto nostāju reģistrā elektroniskajā ziņojumdēlī, ko ESAO sekretariāts uztur ESAO tīkla vidē, neatklāj. Sekretariāts tomēr pēc pieprasījuma var mutiski atklāt ierosinātāja identitāti dalībniekam. Sekretariāts saglabā informāciju par šādiem pieprasījumiem.

b) Vienotās nostājas priekšlikumu datē, un tas ir šādā formātā:

— reģistrācijas numurs, kam seko "Vienota nostāja",

— importētājvalsts un pircēja nosaukums,

— iespējami precīzs projekta nosaukums vai apraksts, lai skaidri identificētu projektu,

— noteikumi, ko paredz ierosinātāja valsts,

— vienotās nostājas priekšlikums,

— zināmo konkurējošo piedāvājumu iesniedzēju pilsonība un nosaukumi,

— komerciālo un finansiālo piedāvājumu iesniegšanas gala termiņš un konkursa numurs, ja tas ir zināms,

— cita svarīga informācija, ieskaitot vienotās nostājas ierosināšanas iemeslus, projekta pētījumu pieejamību un/vai īpašus apstākļus.

c) Sekretariāts publisko pieņemtās vienotās nostājas.

32. **Atbildes uz vienoto nostāju priekšlikumiem**

a) Atbildes sniedz 20 kalendāro dienu laikā, lai gan dalībnieki tiek mudināti atbildēt uz vienotās nostājas priekšlikumu pēc iespējas ātrāk.

b) Atbilde var būt lūgums pēc papildu informācijas, akcepts, noraidījums, vienotās nostājas grozījuma priekšlikums vai alternatīvas vienotās nostājas priekšlikums.

c) Ja dalībnieks paziņo, ka tam nav nekādas nostājas, jo pie tā nav vērsies neviens eksportētājs vai, ja atbalsts domāts kādam projektam, saņēmējas valsts iestādes, tiek uzskatīts, ka tas ir akceptējis vienotās nostājas priekšlikumu.

33. **Vienoto nostāju pieņemšana**

a) Pēc 20 kalendārajām dienām sekretariāts informē visus dalībniekus par vienotās nostājas priekšlikuma statusu. Ja vienoto nostāju nav akceptējuši visi dalībnieki, bet neviens to nav noraidījis, priekšlikumu atstāj atvērtu papildus astoņas kalendārās dienas.

b) Pēc šā papildu laikposma uzskata, ka dalībnieks, kas nav skaidri noraidījis vienotās nostājas priekšlikumu, ir akceptējis vienoto nostāju. Tomēr dalībnieks, arī dalībnieks ierosinātājs, savam vienotās nostājas akceptam var izvirzīt nosacījumu, ka skaidru akceptu sniedz viens vai vairāki dalībnieki.

c) Ja dalībnieks neakceptē vienu vai vairākus vienotās nostājas elementus, tas netieši akceptē visus pārējos vienotās nostājas elementus. Saprotams, ka šāda daļēja akceptēšana var izraisīt to, ka citi dalībnieki maina savu attieksmi pret piedāvāto vienoto nostāju. Visi dalībnieki var brīvi piedāvāt vai saskaņot noteikumus, uz ko vienotā nostāja neattiecas.

d) Kopīgo nostāju, kas netika akceptēta, var izskatīt no jauna, izmantojot 31. un 33. panta procedūras. Šādos apstākļos dalībniekiem to sākotnējais lēmums nav saistošs.

34. **Domstarpības par vienotām nostājām**

Ja dalībnieks ierosinātājs un dalībnieks, kas ir piedāvājis grozījumus vai alternatīvu, nevar vienoties par vienoto nostāju papildu astoņu kalendāro dienu laikposmā, šo laikposmu ar abpusēju piekrišanu var pagarināt. Sekretariāts par šādu pagarināšanu informē visus dalībniekus.

35. **Vienotās nostājas spēkā stāšanās diena**

Sekretariāts informē visus dalībniekus par to, ka vienotā nostāja stāsies spēkā vai ka tā ir noraidīta. Vienotā nostāja stājas spēkā 3 kalendārās dienas pēc šā paziņojuma. Sekretariāts elektroniskajā ziņojumdēlī dara pieejamus pastāvīgi atjauninātus datus par visām vienotajām nostājām, attiecībā uz kurām ir panākta vienošanās vai par kurām nav nolemts.

36. **Vienoto nostāju darbības periods**

a) Tiklīdz ir panākta vienošanās par vienoto nostāju, tā darbojas divus gadus no tās spēkā stāšanās dienas, ja vien sekretariāts netiek informēts par to, ka tā vairs nav saistoša un ka šo faktu ir akceptējuši visi dalībnieki. Vienotā nostāja paliek spēkā papildu divus gadus, ja kāds dalībnieks lūdz pagarinājumu 14 kalendāro dienu laikā no sākotnējā beigu termiņa. Par turpmākiem pagarinājumiem var vienoties, izmantojot to pašu procedūru.

b) Sekretariāts pārrauga vienoto nostāju statusu un atbilstīgi informē dalībniekus, uzturot elektroniskajā ziņojumdēlī spēkā esošo vienoto nostāju statusa sarakstu. Sekretariāts cita starpā veic šādas darbības:

— pievieno jaunās vienotās nostājas, kad tās ir akceptējuši dalībnieki,

— atjaunina beigu datumu, ja dalībnieks lūdz pagarinājumu,

— dzēš vienotās nostājas, kuru darbības termiņš ir beidzies,

— katru ceturksni izdod kopīgo nostāju sarakstu, kuru termiņš beidzas nākamajā ceturksnī.

37. **Citi paziņojumi**

Lai nodrošinātu pārredzamību, katrs dalībnieks papildus citām darījumu līmeņa ziņošanas prasībām katru gadu sniedz informāciju par oficiāla atbalsta piešķiršanas sistēmu un par šīs nozares vienošanās īstenošanu, tostarp par spēkā esošiem projektiem.

38. **Pārskatīšana**

a) Nozares vienošanos pārskata ik gadu vai pēc kāda dalībnieka pieprasījuma Padomes Kuģu būves darba grupā (WP6) un par to ziņo Vienošanās dalībniekiem.

b) Lai veicinātu saskaņotību un konsekvenci starp Vienošanos un šo nozares vienošanos un ņemot vērā kuģu būves nozares specifiku, šīs nozares vienošanās un Vienošanās dalībnieki vajadzības gadījumā apspriedīsies un veiks saskaņošanu.

c) Dalībnieki pārskata minimālās procentu likmes.

— Dalībnieki periodiski pārskata *CIRR* noteikšanas sistēmu, lai nodrošinātu, ka paziņotās likmes atspoguļo tābrīža tirgus apstākļus un atbilst izmantojamo likmju noteikšanas pamatmērķiem. Šādas pārskatīšanas arī attiecas uz uzcenojumu, kas jāpieskaita, piemērojot šīs likmes.

— Dalībnieks var iesniegt dalībnieku priekšsēdētājam pamatotu lūgumu pēc ārkārtējas pārskatīšanas, ja šis dalībnieks uzskata, ka vienas vai vairāku valūtu *CIRR* vairs neatspoguļo tābrīža tirgus apstākļus.

I papildinājums

Paziņojumos sniedzamā informācija

Informāciju, kas norādīta turpmāk a)–d) punktā, sniedz visos paziņojumos, kas veikti saskaņā ar šo nozares vienošanos. Turklāt e) punktā norādīto informāciju vajadzības gadījumā sniedz atkarībā no konkrētā paziņojuma veida.

a) **Pamatinformācija**

1. Valsts, kas paziņo
2. Paziņojuma datums
3. Institūcija/struktūra/aģentūra, kas paziņo
4. *ECA*, kas paplašina oficiālo atbalstu eksporta kredītam
   a. *ECA*, kas sniedz apdrošināšanas/garantijas atbalstu
   b. *ECA*, kas sniedz finansējuma atbalstu
5. Paziņojuma numurs
6. Identifikācijas kodi (iekšējie)
7. Kredītlīnijas atsauces numurs (vajadzības gadījumā)
8. Statuss (piemēram, oriģināls, pārskatīšana, aizstāšana)
9. Pārskatīšana numurs (vajadzības gadījumā)
10. Nozares vienošanās pants(-i), saskaņā ar ko veic paziņojumu
11. Saskaņotā paziņojuma reģistrācijas numurs (vajadzības gadījumā)
12. Saskaņotā atbalsta apraksts (vajadzības gadījumā)
13. Galamērķa valsts

b) **Informācija par pircēju/aizņēmēju/garantētāju**

14. Pircēja nosaukums
15. Pircēja valsts
16. Pircēja atrašanās vieta (ja zināma)
17. Pircēja statuss
18. Pircēja veids
19. Aizņēmēja nosaukums (ja aizņēmējs nav pircējs)
20. Aizņēmēja valsts (ja aizņēmējs nav pircējs)
21. Aizņēmēja atrašanās vieta (ja aizņēmējs nav pircējs)
22. Aizņēmēja statuss (ja aizņēmējs nav pircējs)
23. Aizņēmēja veids (ja aizņēmējs nav pircējs)
24. Garantētāja nosaukums (vajadzības gadījumā)
25. Garantētāja valsts (vajadzības gadījumā)
26. Garantētāja atrašanās vieta (vajadzības gadījumā)
27. Garantētāja statuss (vajadzības gadījumā)
28. Garantētāja veids (vajadzības gadījumā)

c) **Informācija par eksportējamajām precēm un/vai pakalpojumiem un projektu**

29. Eksportējamo produktu un/vai pakalpojumu apraksts
30. Sīks apraksts par projektu (vai nozari), kurā tiek nodrošināts eksports
31. Ierosinātais mērķa kods
32. Projekta norises vieta (ja zināma)
33. Konkursa beigu datums (vajadzības gadījumā)

34. Kredītlīnijas beigu datums (vajadzības gadījumā)

35. Atbalstītā(-o) līguma(-u) vērtība saskaņā ar šādu skalu miljonos *SDR*:

Kategorija	Sūtītājs	Saņēmējs
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Lai norādītu 40 miljonu SDR reizinājumus, kas pārsniedz 280 miljonus SDR, piemēram, 410 miljonus SDR, tas jāpaziņo kā XV+3 kategorija.

36. Atbalstītā(-o) līguma(-u) vērtība, faktiskā summa (līguma valūtā)

37. Līguma(-u) valūta

d) **Finanšu noteikumi oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem**

Par katru aizdevuma daļu, ko atbalsta saistībā ar darījumiem, kuri ietver vairākas aizdevuma daļas ar atšķirīgiem finanšu noteikumiem, jāsniedz šāda informācija.

38. Kredīta vērtība, *SDR* skala

39. Kredīta vērtība, faktiskā summa (pēc izvēles 38. posteņa vietā)

40. Kredīta valūta

41. Skaidras naudas maksājums (% no eksporta līguma vērtības)

42. Kreditēšanas termiņa sākums (SPOC), parasti piegādes brīdī, kas noteikts saskaņā ar (ar atsauci uz II papildinājuma j) definīciju)

43. Atmaksas perioda ilgums

44. Atmaksas perioda vienību ilgums

45. Bāzes procentu likme

46. Procentu likme vai uzcenojums virs bāzes

47. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par a)–d) punktā sniegto informāciju

e) **Papildu informācija, ko vajadzības gadījumā sniedz par paziņojumiem, kuri sagatavoti attiecībā uz II nodaļas 10. panta e) punktu**

48. Atmaksas profils
49. Atmaksas biežums (pamatsumma)
50. Atmaksas biežums (procenti)
51. Pirmais pamatsummas maksājums pēc SPOC, parasti piegādes brīdī
52. Pirms SPOC kapitalizēto procentu apjoms, parasti piegādes brīdī
53. Kapitalizēto procentu valūta
54. Vidējais svērtais atmaksas periods
55. Pamatsummas procentuālā daļa, kas tiek atmaksāta līdz kreditēšanas termiņa vidum
56. Iemesls, kāpēc nav sniegts atbalsts saskaņā ar standarta atmaksas struktūrām
57. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par e) punktā sniegto informāciju

II papildinājums

Definīciju saraksts

Šīs vienošanās mērķiem:

a) **Saistības:** jebkurš paziņojums jebkādā formā, ar kuru saņēmējai valstij, pircējam, aizņēmējam, eksportētājam vai finanšu iestādei tiek paziņots par vēlēšanos vai nolūku sniegt oficiālu atbalstu.

b) **Vienota nostāja:** vienošanās starp dalībniekiem par konkrētiem finanšu noteikumiem oficiālam atbalstam konkrētā darījumā vai konkrētos apstākļos. Saskaņotas vienotās nostājas noteikumi ir prioritāri pār Vienošanās noteikumiem tikai attiecībā uz konkrēto darījumu vai vienotajā nostājā norādītajiem apstākļiem.

c) **Eksporta līguma vērtība:** kopējā summa, kuru maksās eksportējamo preču un/vai pakalpojumu pircējs vai tā vārdā, t. i., neietverot turpmāk definētās vietējās izmaksas. Nomas gadījumā netiek ietverta tā nomas maksas daļa, kas ir līdzvērtīga procentiem.

d) **Saistību galīgā uzņemšanās:** eksporta kredīta darījumā (vai nu viena darījuma formā, vai kredītlīnijas veidā) saistību galīgā uzņemšanās notiek, kad dalībnieks uzņemas saistības attiecībā uz precīziem un pilnīgiem finanšu noteikumiem vai nu savstarpējā nolīgumā, vai ar vienpusēju aktu.

e) **Procentu likmju atbalsts:** vienošanās starp valdību un bankām vai citām finanšu iestādēm, kas ļauj nodrošināt fiksētas likmes eksporta finansējumu *CIRR* līmenī vai virs tā.

f) **Kredītlīnija:** eksporta kredītu satvars jebkādā formā, kas sedz vairākus darījumus, kuri var būt un var nebūt saistīti ar konkrētu projektu.

g) **Vietējās izmaksas:** izdevumi par precēm un pakalpojumiem pircēja valstī, kas vajadzīgi, lai izpildītu eksportētāja līgumu vai lai pabeigtu projektu, kura daļa ir eksportētāja līgums. Tajās neietilpst komisijas maksa, kas jāmaksā eksportētāja pārstāvim pirkšanas valstī.

h) **Riska segums:** oficiāls atbalsts, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā tikai eksporta kredīta garantijas vai apdrošināšanas veidā, t. i., uz ko neattiecas oficiāls finansiālais atbalsts.

i) **Atmaksas termiņš:** laika periods, kas sākas šajā papildinājumā definētajā kreditēšanas termiņa sākumā, parasti piegādes brīdī, un beidzas līgumā noteiktajā datumā, kad jāveic pēdējā pamatsummas atmaksa.

j) **Kreditēšanas termiņa sākums:**

1) *attiecībā uz daļām vai komponentiem (starpproduktiem), ieskaitot saistītos pakalpojumus*: attiecībā uz daļām vai komponentiem kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā pircēja faktiskais preču saņemšanas datums vai vidējais svērtais preču (attiecīgā gadījumā arī pakalpojumu) pieņemšanas datums vai, pakalpojumu gadījumā, datums, kad klientam iesniegti rēķini vai klients pieņēmis pakalpojumus;

2) *attiecībā uz kvazikapitālieguldījumu precēm, ieskaitot saistītos pakalpojumus – mašīnām vai iekārtām, parasti ar salīdzinoši zemu vienības vērtību, kas paredzēti izmantošanai ražošanas procesā vai rūpnieciskai vai komerciālai izmantošanai*: attiecībā uz kvazikapitālieguldījumu precēm kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā faktiskais preču saņemšanas datums vai vidējais svērtais datums, kad pircējs saņēmis preces, vai, ja eksportētājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, tad vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā vai, pakalpojumu gadījumā, rēķinu iesniegšanas datums klientam vai datums, kad klients pieņēmis pakalpojumus. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;

3) *attiecībā uz kapitālieguldījumu precēm un projekta pakalpojumiem – ļoti vērtīgām mašīnām vai iekārtām, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā vai rūpnieciskai vai komerciālai izmantošanai:*

— ja ir līgums par tādu kapitālieguldījumu preču pārdošanu, kas sastāv no atsevišķi izmantojamiem priekšmetiem, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir tad, kad pircējs fiziski pārņem preces savā valdījumā, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs fiziski pārņem preces,

— ja ir līgums par veselas ražotnes vai rūpnīcu ražošanas iekārtu pārdošanu, kur piegādātājs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kurā pircējam būtu fiziski jāpārņem visas iekārtas (izņemot rezerves daļas), kas piegādātas saskaņā ar līgumu,

— ja eksportētājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā,

— pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;

4) *attiecībā uz veselām ražotnēm vai rūpnīcām – veselām ražošanas vienībām ar augstu vērtību, kuras prasa kapitālieguldījumu preču izmantošanu:*

— ja ir līgums par veselas ražotnes vai rūpnīcu ražošanas iekārtu pārdošanu, kur piegādātājs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kurā pircējs fiziski pārņem visas iekārtas (izņemot rezerves daļas), kas piegādātas saskaņā ar līgumu,

— ja ir būvniecības līgumi, saskaņā ar kuriem līgumslēdzējs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir būvniecības pabeigšanas datums,

— ja ir līgums, kurā piegādātājam vai līgumslēdzējam ir paredzēta atbildība par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kad pēc uzstādīšanas vai būvniecības ir pabeigtas iepriekšējas pārbaudes, lai pārliecinātos, ka objekts ir gatavs darbībai. Šis noteikums ir spēkā neatkarīgi no tā, vai objekts tobrīd atbilstoši līguma noteikumiem ir vai nav nodots pircējam, un neatkarīgi no jebkādām joprojām pastāvošām saistībām, kas var būt piegādātājam vai līgumslēdzējam (piemēram, attiecībā uz tās efektīvas darbības garantēšanu vai vietējā personāla apmācību),

— ja līgumā paredzēta atsevišķu projekta daļu atsevišķa izpilde, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir katras atsevišķās daļas kreditēšanas termiņa sākuma datums vai vidējais šo kreditēšanas termiņa sākumu datums, vai, ja piegādājam līgums nav uz visu projekta laiku, bet uz būtisku tā daļu, kreditēšanas termiņa sākums var būt tas, kas atbilst projektam kopumā,

— pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;

k) **Vidējais svērtais atmaksas periods:** laiks, kas nepieciešams, lai atdotu pusi no kredīta pamatsummas. To aprēķina kā laika summu (gados) starp kreditēšanas termiņa sākumu, parasti piegādes brīdī, un katru pamatsummas atmaksu, kas nosvērta ar pamatsummas daļu, kura atmaksājama katrā atmaksas datumā.

Pielikums. Apņemšanās turpmākajam darbam

Nozares vienošanās dalībnieki apņemas:

a) izstrādāt orientējošu sarakstu ar tādiem kuģu veidiem, ko parasti uzskata par komerciāli neizdevīgiem, ņemot vērā Vienošanās izstrādātos piesaistīta atbalsta noteikumus;

b) pārskatīt Vienošanās noteikumus par minimālās prēmijas standartiem, lai iekļautu tos šajā nozares vienošanās;

c) atkarībā no attiecīgo starptautisko sarunu gaitas apspriest citu minimālajām procentu likmēm piemērojamo noteikumu iekļaušanu, tai skaitā īpašu *CIRR* un mainīgās likmes;

d) pārskatīt Vienošanās noteikumu par projektu finansēšanu piemērojamību šīs nozares vienošanās noteikumiem;

e) apspriest, vai

— pirmā pamatsummas maksājuma datumu un

— vidējā svērtā atmaksas perioda jēdzienu

var izmantot saistībā ar atmaksas profilu šīs nozares vienošanās 10. pantā.

V PIELIKUMS

PAZIŅOJUMOS SNIEDZAMĀ INFORMĀCIJA

Šā pielikuma I iedaļā norādīto informāciju sniedz visos paziņojumos, kas veikti saskaņā ar šo vienošanos (ieskaitot tās pielikumus). II iedaļā norādīto informāciju vajadzības gadījumā sniedz atkarībā no konkrētā paziņojuma veida.

I. **Visos paziņojumos sniedzamā informācija**

a) *Pamatinformācija*

1. Valsts, kas paziņo
2. Paziņojuma datums
3. Institūcija/struktūra/aģentūra, kas paziņo
4. *ECA*, kas paplašina oficiālo atbalstu eksporta kredītam
   a. *ECA*, kas sniedz apdrošināšanas/garantijas atbalstu
   b. *ECA*, kas sniedz finansējuma atbalstu
5. Paziņojuma numurs
6. Identifikācijas kodi (iekšējie)
7. Kredītlīnijas atsauces numurs (vajadzības gadījumā)
8. Statuss (piemēram, oriģināls, pārskatīšana, aizstāšana)
9. Pārskatīšana numurs (vajadzības gadījumā)
10. Vienošanās pants(-i), saskaņā ar ko veic paziņojumu
11. Saskaņotā paziņojuma reģistrācijas numurs (vajadzības gadījumā)
12. Saskaņotā atbalsta apraksts (vajadzības gadījumā)
13. Galamērķa valsts

b) *Informācija par pircēju/aizņēmēju/garantētāju*

14. Pircēja nosaukums
15. Pircēja valsts
16. Pircēja atrašanās vieta (ja zināma)
17. Pircēja statuss
18. Pircēja veids
19. Aizņēmēja nosaukums (ja aizņēmējs nav pircējs)
20. Aizņēmēja valsts (ja aizņēmējs nav pircējs)
21. Aizņēmēja atrašanās vieta (ja aizņēmējs nav pircējs)
22. Aizņēmēja statuss (ja aizņēmējs nav pircējs)
23. Aizņēmēja veids (ja aizņēmējs nav pircējs)
24. Garantētāja nosaukums (vajadzības gadījumā)
25. Garantētāja valsts (vajadzības gadījumā)
26. Garantētāja atrašanās vieta (vajadzības gadījumā)
27. Garantētāja statuss (vajadzības gadījumā)
28. Garantētāja veids (vajadzības gadījumā)

c) *Informācija par eksportējamajām precēm un/vai pakalpojumiem un projektu*

29. Eksportējamo produktu un/vai pakalpojumu apraksts
30. Sīks apraksts par projektu (vai nozari), kurā tiek nodrošināts eksports
31. Ierosinātais mērķa kods

32. Projekta norises vieta (ja zināma)

33. Konkursa beigu datums (vajadzības gadījumā)

34. Kredītlīnijas beigu datums (vajadzības gadījumā)

35. Atbalstītā(-o) līguma(-u) vērtība saskaņā ar šādu skalu miljonos *SDR*:

Kategorija	Sūtītājs	Saņēmējs
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Lai norādītu 40 miljonu SDR reizinājumus, kas pārsniedz 280 miljonus SDR, piemēram, 410 miljonus SDR, tas jāpaziņo kā XV+3 kategorija.

36. Atbalstītā(-o) līguma(-u) vērtība, faktiskā summa (līguma valūtā)

37. Līguma(-u) valūta

d) *Finanšu noteikumi oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem*

Par katru aizdevuma daļu, ko atbalsta saistībā ar darījumiem, kuri ietver vairākas aizdevuma daļas ar atšķirīgiem finanšu noteikumiem, jāsniedz šāda informācija.

38. Kredīta vērtība, *SDR* skala

39. Kredīta vērtība, faktiskā summa (pēc izvēles 38. posteņa vietā)

40. Kredīta valūta

41. Pirmā iemaksa (% no eksporta līguma vērtības)

42. Vietējās izmaksas (% no eksporta līguma vērtības)

43. Kreditēšanas termiņa sākums (SPOC), kas noteikts saskaņā ar (ar atsauci uz XIII pielikuma u) definīciju)

44. Atmaksas termiņa ilgums

45. Atmaksas perioda vienību ilgums

46. Bāzes procentu likme

47. Procentu likme vai uzcenojums virs bāzes

48. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par I iedaļā sniegto informāciju

II. **Papildu informācija, ko sniedz vajadzības gadījumā atkarībā no konkrētā paziņojuma veida**

a) *II nodaļas 11. panta d) punkta 3. apakšpunkts*

Par katru aizdevuma daļu, ko atbalsta saistībā ar darījumiem, kuri ietver vairākas aizdevuma daļas ar atšķirīgiem finanšu noteikumiem, jāsniedz šāda informācija.

49. Atbalstīto vietējo izmaksu veids

50. Atbalstīto vietējo izmaksu veids: pamatiekārtas?

51. Atbalstīto vietējo izmaksu veids: piegādes no vietējiem meitasuzņēmumiem un/vai saistītiem uzņēmumiem?

52. Atbalstīto vietējo izmaksu veids: vietējās būvniecības vai uzstādīšanas izmaksas?

53. Atbalstīto vietējo izmaksu veids: PVN, importa nodokļi, citi nodokļi?

54. Atbalstīto vietējo izmaksu veids: citas?

55. "Citu" vietējo izmaksu apraksts

56. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.a iedaļā sniegto informāciju

b) *II nodaļas 13. panta f) punkts, I pielikuma 6. panta a) punkts, II pielikuma 6. panta a) punkts*

57. Atmaksas profils

58. Atmaksas biežums (pamatsumma)

59. Atmaksas biežums (procenti)

60. Pirmais pamatsummas maksājums pēc *SPOC*

61. Pirmais pamatsummas maksājums pēc *SPOC* vienībām

62. Pirms *SPOC* kapitalizēto procentu apjoms

63. Kapitalizēto procentu valūta

64. Vidējais svērtais atmaksas periods

65. Pamatsummas procentuālā daļa, kas tiek atmaksāta līdz kreditēšanas termiņa vidum

66. Maksimālais vienreizējais maksājums (% no kredīta)

67. Paskaidrojums par iemesliem, kāpēc pastāv neatbilstība starp kredītņēmējam pieejamā finansējuma laiku un parāda apkalpošanas profilu, kas attiecīgi atļauts vai nu saskaņā ar II pielikuma 13. panta a) un b) punktu, 3. panta a) un b) punktu vai IV pielikuma 5. panta a) un b) punktu.

68. Attiecībā uz darījumiem ar atmaksas profilu, kas neatbilst brīvai naudas plūsmai, – detalizēts un pienācīgs pamatojums, kāds atmaksas profils tiek atbalstīts.

69. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.b iedaļā sniegto informāciju

c) *Visi paziņošanas pienākumi, kas noteikti II nodaļas 21., 24., 26. un 27. pantā*

70. Kredītņēmēja valsts riska klasifikācija

71. Ārzonas nākotnes plūsmas struktūra kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu? (Tikai 1.–7. kategorija)

72. Piemērojamās valsts un pircēja riska kategorijas ir saistītas ar (pircēju, aizņēmēju, garantētāju, projektu, darījumu)

73. Valsts riska piemērojamā klasifikācija

74. Pircēja riska piemērojamā kategorija

75. Vai 72. postenī norādītajam subjektam ir ārvalstu valūtas reitings, ko sniegusi akreditēta kredītreitingu aģentūra (*CRA*)?

76. Vislabvēlīgākais akreditētās *CRA* ārvalstu valūtas reitings attiecībā uz 72. postenī norādīto subjektu

77. Akreditēta kredītreitingu aģentūra, kas sniedz 76. postenī norādīto reitingu

78. Piemērojamās minimālās prēmiju likmes (*MPR*) pamats

79. Faktiskās piemērojamās prēmijas likmes pamats

80. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par faktiskās piemērojamās prēmijas likmes pamatu

81. Izmaksas perioda ilgums

82. Izmaksas perioda vienību ilgums

83. Procentuālais segums attiecībā uz politisko (valsts) risku

84. Procentuālais segums attiecībā uz komerciālo (pircēja) risku

85. Oficiāls eksporta kredīta produkts

86. Procentu segšana prasību nogaidīšanas periodā?

87. *MPR* (pamatojoties uz 78. posteni) valsts riska mazināšanai vai pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumiem

88. Finansējums vietējā valūtā? (Tikai 1.–7. kategorijas *MPR*)

89. Piemērojamais vietējās valūtas faktors (*LCF*)

90. Pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi?

91. Kopējais piemērojamais kredītkvalitātes uzlabojuma faktors (*CEF*)

92. Piemērojamā *MPR* (pamatojoties uz 78. posteni) pēc valsts riska mazināšanas vai pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumiem

93. Faktiskā piemērojamā prēmijas likme

94. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.c iedaļā sniegto informāciju

d) Vienošanās 24. panta e) punkta pirmais ievilkums

95. Skaidrojums par kredītņēmēja raksturlielumiem attiecībā pret pircēja riska kategorijas CC0 kritērijiem vienošanās X pielikumā

e) Vienošanās 24. panta e) punkta otrais ievilkums

96. Pamatojums, kāpēc pircēja riska kategorija ir labāka nekā akreditētas *CRA* reitings

f) Vienošanās 21. panta c) punkta 2. apakšpunkta pirmais ievilkums

97. Konkrēta subjekta vai saistīta subjekta parāda instrumenta veids, ko izmanto prēmijas noteikšanai

98. Parāda instrumenta subjekta nosaukums

99. Parāda instrumenta sīks apraksts un galvenie raksturlielumi un metode, kas izmantota, lai noteiktu cenu, tostarp (bet ne tikai) informācija par instrumenta periodu līdz beigu termiņam, kredīta profilu, likviditāti un valūtu

100. Attiecības starp darījuma kredītņēmēju/garantētāju un saistīto subjektu

101. Vai darījuma kredītņēmējam/garantētājam ir tāds pats emitenta *CRA* reitings kā saistītajam subjektam?

102. Vai saistītais subjekts atbilst visiem kritērijiem, kas uzskaitīti Vienošanās XIII pielikumā (“s” definīcija)?

103. Detalizēts skaidrojums par to, kā ir izpildīti kritēriji, kas definē saistīto subjektu

g) Vienošanās 21. panta c) punkta 2. apakšpunkta otrais ievilkums

104. Pircēja riska klasifikācijas pamatojums

105. Akreditētas *CRA* labākais ārvalstu valūtas reitings suverēnam kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī (ja piemērojamā pircēja riska kategorija ir labvēlīgāka nekā akreditētas *CRA* labākais reitings suverēnam kredītņēmēja/garantētāja reģistrācijas valstī kredītņēmējam bez reitinga)

106. Akreditēta kredītreitingu aģentūra, kas sniedz 104. postenī norādīto reitingu

h) *Vienošanās 21. panta c) punkta 1. apakšpunkts*

107. Vai sindicēta aizdevuma pakete ir strukturēta kā ar aktīviem nodrošināts vai projekta finanšu darījums?

108. Vai komerciāli tirgus aizdevumi/garantijas bez jebkāda divpusēja vai daudzpusēja atbalsta veido vismaz 25 % no sindikāta?

109. Vai visām finansēšanā iesaistītajām pusēm ir spēkā *pari passu* noteikumi attiecībā uz visiem finanšu noteikumiem, tostarp drošības paketi?

110. Vai darījuma finanšu noteikumi pilnībā atbilst vienošanās noteikumiem, kas grozīti ar šiem tirgus standarta cenu noteikšanas noteikumiem sindicēto aizdevumu/garantiju darījumos?

111. Sīks apraksts par metodi, kas izmantota, lai noteiktu 93. postenī norādīto prēmiju (vai tiešās kreditēšanas visas izmaksas)

112. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.h iedaļā sniegto informāciju

i) *Vienošanās 21. panta h) punkts*

113. Vai garantija sedz visu parāda ilgumu?

114. Vai garantija ir neatsaucama, beznosacījumu un pieejama pēc pieprasījuma?

115. Vai garantija ir juridiski spēkā esoša un to var izpildīt garantētāja valsts jurisdikcijā?

116. Vai garantētājs ir kredītspējīgs attiecībā uz garantētā parāda apjomu?

117. Vai garantētājs ir pakļauts monetārai kontrolei un pārskaitījumu noteikumiem tā atrašanās valstī?

118. Kopējā riskam pakļautā apjoma (t. i., pamatsumma un procenti) procentuālā daļa, ko sedz garantija

119. Vai starp garantētāju un kredītņēmēju pastāv jebkādas finansiālas attiecības?

120. Attiecību veids

121. Vai garantētājs ir juridiski un finansiāli neatkarīgs un var izpildīt kredītņēmēja maksājumu saistības?

122. Vai garantētāju ietekmētu notikumi, noteikumi vai suverēna iejaukšanās kredītņēmēja valstī?

123. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.i iedaļā sniegto informāciju

j) *Vienošanās 26. panta b) punkts*

Ārzonas nākotnes plūsmas struktūra kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu:

124.-134. Apstiprinājums, ka ir izpildīti X pielikumā uzskaitītie kritēriji

135. Informācija par papildu faktoriem, kas ņemti vērā, un/vai jebkādi citi komentāri par ārzonas nākotnes plūsmas struktūru kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu

Finansējumam vietējā valūtā:

136.-141. Apstiprinājums, ka ir izpildīti X pielikumā uzskaitītie kritēriji

142. Izmantota vietējā valūta

143. Informācija par papildu faktoriem, kas ņemti vērā, un/vai citi komentāri par finansējuma izmantošanu vietējā valūtā

144. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.j iedaļā sniegto informāciju

k) *Vienošanās 27. panta d) punkts*

145.-152. Konkrētie pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi un attiecīgie piemērotie kredītkvalitātes uzlabojuma faktori

153. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.k iedaļā sniegto informāciju

l) *Vienošanās 45. un 46. pants*

154. Ar tirdzniecību saistītā atbalsta kopējā summa, *SDR* skala

155. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: nekoncesiju eksporta kredītu īpatsvars saskaņā ar vienošanos

156. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: cita finansējuma ar tirgus likmēm vai tādām likmēm, kas ir tuvu tirgus likmēm, īpatsvars

157. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: cita oficiāla finansējuma ar koncesijas līmeni, kas ir mazāks nekā 33. panta mazākais atļautais līmenis, izņemot saskaņošanas gadījumus, īpatsvars

158. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: pircēja pirmās iemaksas īpatsvars

159. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: maksājumu kreditēšanas termiņa sākumā vai pirms tā, kurus neuzskata par pirmo iemaksu, īpatsvars

160. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: dotāciju īpatsvars

161. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes struktūra: koncesijas kredītu īpatsvars

162. Koncesijas kredītu noteikumi: labvēlības periods

163. Koncesijas kredītu noteikumi: atmaksas perioda ilgums

164. Koncesijas kredītu noteikumi: atmaksas biežums

165. Koncesijas kredītu noteikumi: atmaksas profils

166. Koncesijas kredītu noteikumi: valūta

167. Koncesijas kredītu noteikumi: procentu likme

168. Koncesijas kredītu noteikumi: piemērojamā *DDR*

169. Koncesijas kredītu noteikumi: koncesijas līmenis

170. Ar tirdzniecību saistītās atbalsta paketes vispārējais koncesijas līmenis

171. Komentāri, piezīmes un/vai paskaidrojumi par II.l iedaļā sniegto informāciju

VI PIELIKUMS

MINIMĀLO PRĒMIJU LIKMJU APRĒĶINĀŠANA VALSTS RISKA KATEGORIJAS 1–7 DARĪJUMIEM

MPR formula

Formula, lai aprēķinātu piemērojamo *MPR* eksporta kredītam, kur iesaistīts kredītņēmējs/garantētājs valstī, kura klasificēta valsts riska kategorijā 1–7, ir šāda:

$$MPR = \{ [(a_i \times HOR + b_i) \times \max (PCC, PCP) / 0{,}95] \times (1\text{-}LCF) + [c_{in} \times PCC / 0{,}95 \times HOR \times (1\text{-}CEF)] \} \times QPF_i \times PCF_i \times BTSF \times (1\text{- min } (TERM, 0{,}15))$$

kur:

— a_i = valsts riska koeficients valsts riska kategorijā i (i = 1–7)

— c_{in} = pircēja riska koeficients pircēja kategorijai n (n = SOV+, SOV/CCO, CC1-CC5) valsts riska kategorijā i (i = 1–7)

— b_i = konstante valsts riska kategorijai i (i = 1–7)

— *HOR* = riska perioda horizonts

— *PCC* = komerciālā (pircēja) riska segums procentos

— *PCP* = politiskā (valsts) riska segums procentos

— *CEF* = kredītkvalitātes uzlabojuma faktors

— QPF_i = produkta kvalitātes faktors valsts riska kategorijā i (i = 1–7)

— PCF_i = seguma procenta faktors valsts riska kategorijā i (i = 1–7)

— *BTSF* = "labāks nekā suverēns" faktors

— *LCF* = vietējās valūtas faktors

— *TERM* = termiņa korekcijas faktors

Piemērojamā valsts riska klasifikācija

Piemērojamo valsts riska klasifikāciju nosaka saskaņā ar Vienošanās 21. panta e) punktu, kas savukārt nosaka valsts riska koeficientu (a_i) un konstanti (b_i); šie rādītāji redzami turpmākajā tabulā.

	1	2	3	4	5	6	7
a	0,090	0,200	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

Atbilstošās pircēja riska kategorijas izvēle

Atbilstošo pircēja riska kategoriju izvēlas no turpmākās tabulas, kurā sniegtas noteiktas valsts un pircēja riska kombinācijas un pieņemtā atbilstība starp pircēja riska kategorijām CC1-CC5 un akreditētu *CRA* klasifikācijām. Ir noteikti katras pircēja riska kategorijas (*SOV+* līdz CC5) kvalitatīvi apraksti, lai atvieglotu kredītņēmēju (un garantētāju) klasifikāciju, un tie ir sniegti IX pielikumā.

Valsts riska kategorija						
1	2	3	4	5	6	7
SOV+	*SOV+*	*SOV+*	*SOV+*	*SOV+*	*SOV+*	*SOV+*
SOV/CC0	*SOV/CC0*	*SOV/CC0*	*SOV/CC0*	*SOV/CC0*	*SOV/CC0*	*SOV/CC0*
CC1 AAA līdz AA-	CC1 A+ līdz A-	CC1 BBB+ līdz BBB-	CC1 BB+ līdz BB	CC1 BB-	CC1 B+	CC1 B
CC2 A+ līdz A-	CC2 BBB+ līdz BBB-	CC2 BB+ līdz BB	CC2 BB-	CC2 B+	CC2 B	CC2 B- vai sliktāka
CC3 BBB+ līdz BBB-	CC3 BB+ līdz BB	CC3 BB-	CC3 B+	CC3 B	CC3 B- vai sliktāka	
CC4 BB+ līdz BB	CC4 BB-	CC4 B+	CC4 B	CC4 B- vai sliktāka		
CC5 BB- vai sliktāka	CC5 B+ vai sliktāka	CC5 B vai sliktāka	CC5 B- vai sliktāka			

Izvēlētā pircēja riska kategorija kopā ar piemērojamo valsts riska kategoriju nosaka pircēja riska koeficientu (c_{in}), kas redzams turpmākajā tabulā.

Pircēja riska Kategorija	Valsts riska kategorija						
	1	2	3	4	5	6	7
SOV+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV/CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	n.p.
CC4	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621	n.p.	n.p.
CC5	0,630	0,675	0,720	0,810	n.p.	n.p.	n.p.

Riska perioda horizonts (*HOR*)

Riska perioda horizontu (*HOR*) aprēķina šādi:

standarta atmaksas profiliem (t. i., vienādas pamatsummas maksājuma daļas reizi pusgadā):

$$HOR = (\text{izmaksas perioda ilgums} \times 0{,}5) + \text{atmaksas perioda ilgums};$$

nestandarta atmaksas profiliem:

$$HOR = (\text{izmaksas periods} \times 0{,}5) + (\text{vidējais svērtais atmaksas periods} - 0{,}25)/0{,}5$$

Šajās formulās laika mērvienība ir gads.

Komerciālā (pircēja) riska (*PCC*) un politiskā (valsts) riska (*PCP*) segums procentos

Segums procentos (*PCC* un *PCP*) ir izteikts kā decimālskaitlis (t. i., 95 % izsaka kā 0,95) *MPR* formulā.

Pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi

Darījumiem, kur netiek piemēroti nekādi pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi, kredītkvalitātes uzlabojuma faktors (*CEF*) ir 0. Darījumiem, kur tiek piemēroti pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi, *CEF* nosaka saskaņā ar X pielikumu (ievērojot ierobežojumus Vienošanās 27. panta c) punktā), un tas nedrīkst pārsniegt 0,35.

Produkta kvalitātes faktors (*QPF*)

QPF iegūst no turpmākās tabulas.

Produkta kvalitāte	Valsts riska kategorija						
	1	2	3	4	5	6	7
Zem standarta	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standarts	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Virs standarta	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Seguma procenta faktors (*PCF*)

PCF nosaka šādi.

Ja (max(*PCC*, *PCP*) ≤ 0,95, tad *PCF* = 1)

Ja (max(*PCC*, *PCP*) > 0,95, *PCF* = 1 + ((max(*PCC*, *PCP*) - 0,95) / 0,05) × (seguma procentuālais koeficients)

Seguma procenta koeficients norādīts turpmākajā tabulā.

	Valsts riska kategorija						
	1	2	3	4	5	6	7
Seguma procenta koeficients	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

"Labāks nekā suverēns" faktors (*BTSF*)

Ja kredītņēmējs ir klasificēts pircēja riska kategorijā "Labāks nekā suverēns" (*SOV+*), *BTSF* = 0,9, citādi *BTSF* = 1.

Vietējās valūtas faktors (*LCF*)

Darījumos, kur tiek izmantota vietējās valūtas valsts riska mazināšana, *LCF* nedrīkst pārsniegt 0,2. *LCF* visos pārējos darījumos ir 0.

Termiņa korekcijas faktors (*TERM*)

Termiņa korekcijas faktoru (*TERM*) var piemērot tikai tiem kredītņēmējiem, kurus dalībnieks klasificē pircēja riska kategorijās, kas līdzvērtīgas spekulatīvajai kategorijai (*CRA* reitinga ekvivalents BB+ vai zemāks) saskaņā ar šajā pielikumā iekļauto atbilstības tabulu, tostarp pircēju kategorijas *SOV+* un *SOV/CC0* valsts riska kategorijā 5–7 un darījumiem, kuros riska perioda horizonts (*HOR*) ir lielāks par 10 gadiem. Šādā gadījumā *TERM* = 0,018 × (*HOR* – 10). Šī korekcija ir ierobežota un nedrīkst pārsniegt 15 %.

VII PIELIKUMS

PRĒMIJAS STANDARTI TIRGUS STANDARTA DARĪJUMIEM

Eksporta kredītu nesegtā daļa vai sindicēta aizdevuma daļa, ko neaptver *ECA*

Privāto banku/iestāžu norādītā cena attiecībā uz konkrētā eksporta kredīta nesegto daļu (vai dažkārt sindicēta aizdevuma segto daļu, ko neaptver *ECA*) varētu vislabāk atbilst *ECA* segumam. Cenas noteikšana šādām nesegtām daļām izmantojama tikai tad, ja tā notiek uz komerciāliem noteikumiem (piemēram, tas izslēgtu *IFI* finansētas daļas).

Konkrētu uzņēmumu obligācijas

Uzņēmumu obligācijas atspoguļo konkrētā uzņēmuma kredītrisku. Jābūt piesardzīgiem, saskaņojot noteikumus ar *ECA* līguma īpašībām, t. i., termiņš, izmantojamā valūta un iespējamie kredītkvalitātes uzlabojumi. Ja izmanto primārās uzņēmuma obligācijas (t. i., ienesīgums pēc emisijas, ņemot vērā visas izmaksas) vai sekundārās uzņēmuma obligācijas (t. i., starpība, kas koriģēta saistībā ar iespējas līgumiem attiecīgajā līknē, kas parasti ir attiecīgās valūtas mijmaiņas līkne), vispirms būtu jāizmanto kredītņēmēja obligācijas; ja tādu nav, var izmantot saistītu subjektu primārās vai sekundārās uzņēmuma obligācijas.

Konkrētu uzņēmumu kredītriska mijmaiņas darījumi

Kredītriska mijmaiņas darījumi (*CDS*) ir veids, kā aizsargāties pret saistību nepildīšanu. *CDS* starpība ir summa, ko *CDS* pircējs maksā par konkrētu laika posmu procentos no nosacītās pamatsummas, un parasti to izsaka bāzes punktos. *CDS* pircējs faktiski pērk apdrošināšanu pret saistību nepildīšanu, veicot maksājumus *CDS* pārdevējam visā mijmaiņas darījuma periodā vai līdz kredīta zaudējumu notikumam. Vispirms būtu jāizmanto kredītņēmēja *CDS* līkne; ja tāda nav, var izmantot saistītu subjektu CDS līknes.

Aizdevuma standarti

Primārie aizdevuma standarti (t. i., cena emisijas brīdī) vai sekundārie aizdevuma standarti (t. i., tābrīža aizdevuma ienesīgums, kuru sagaida finanšu iestāde, kas aizdevumu pērk no citas finanšu iestādes). Attiecībā uz primārajiem aizdevuma standartiem jābūt zināmām visām izmaksām, lai varētu aprēķināt ienesīgumu, ņemot vērā visas izmaksas. Ja tiek izmantoti aizdevuma standarti, vispirms būtu jāizmanto kredītņēmējam piemērojamie standarti; ja tādu nav, var izmantot līdzīgu subjektu standartus.

Tirgus līknes standarts

Tirgus līknes standarts atspoguļo visas nozares vai pircēju klases kredītrisku. Šī tirgus informācija var būt noderīga, ja nav pieejama informācija par konkrēto uzņēmumu. Parasti šiem tirgiem raksturīgās informācijas kvalitāte ir atkarīga no to likviditātes. Jebkurā gadījumā būtu jāapskata tirgus instrumenti, kas vislabāk atbilst *ECA* līguma īpašībām, t. i., datums, kredītreitings, termiņš un izmantojamā valūta.

VIII PIELIKUMS

KRITĒRIJI UN NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ TREŠAS PERSONAS ATMAKSAS GARANTIJAS PIEMĒROŠANU UN DAUDZPUSĒJU VAI REĢIONĀLU IESTĀŽU IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Nolūks

Šajā pielikumā izklāstīti kritēriji un nosacījumi attiecībā uz trešo personu atmaksas garantijām saskaņā ar Vienošanās 21. panta e) punktu. Tajā arī sniegti kritēriji, saskaņā ar kuriem būtu jāizvērtē daudzpusējas vai reģionālas iestādes, nosakot, vai iestādei būtu jāpiemēro Vienošanās 21. panta c) punktā paredzētie noteikumi par prēmijām attiecībā uz tirgus standarta darījumiem.

Pieteikums

1. *variants: garantija par kopējo riskam pakļauto summu*

Ja kāds subjekts sniedz nodrošinājumu atmaksas garantijas veidā par visu riskam pakļauto summu (t. i., pamatsummu un procentiem), piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija var būt garantētāja valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

— garantija sedz visu kredīta ilgumu,

— garantija ir neatsaucama, beznosacījumu un pieejama pēc pieprasījuma,

— garantija ir juridiski spēkā esoša un to var izpildīt garantētāja valsts jurisdikcijā,

— garantētājs ir kredītspējīgs attiecībā uz garantētā parāda apjomu,

— garantētājs ir pakļauts monetārai kontrolei un pārskaitījumu noteikumiem tā atrašanās valstī, izņemot gadījumus, kad galvotājs ir daudzpusēja iestāde, par kuru dalībnieki ir vienojušies, ka uz to kopumā neattiecas šādas kontroles un ierobežojumi.

Ja garantētājs ir tā subjekta, uz kuru garantija attiecas, meitasuzņēmums/mātesuzņēmums, dalībniekiem katrā atsevišķā gadījumā jānosaka, vai, 1) ņemot vērā attiecības starp meitasuzņēmumu/mātesuzņēmumu un mātesuzņēmuma juridisko saistību pakāpi, meitasuzņēmums/mātesuzņēmums ir juridiski un finansiāli neatkarīgs un varētu izpildīt savas atmaksas saistības, 2) meitasuzņēmumu/mātesuzņēmumu varētu ietekmēt vietējie notikumi/noteikumi vai suverēna iejaukšanās, un 3) vai centrālā administrācija nemaksāšanas gadījumā uzskatītu sevi par atbildīgu.

2. *variants: ierobežota apjoma garantija*

Ja kāds subjekts sniedz nodrošinājumu atmaksas garantijas veidā par daļu riskam pakļautās summas (t. i., pamatsummu un procentiem), piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija attiecībā uz nodrošinājumam pakļauto kredīta daļu var būt garantētāja valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija, ja tiek izpildīti visi pārējie attiecīgie nosacījumi, kuri norādīti 1. variantā.

Garantijas nesegtajai daļai piemērojamā valsts riska klasifikācija un pircēja riska kategorija ir tāda kā kredītņēmējam.

Daudzpusēju vai reģionālu iestāžu novērtēšanas kritēriji

Dalībnieki var vienoties, ka uz daudzpusēju vai reģionālu iestādi attiecas 21. panta c) punktā paredzētie noteikumi par prēmijām attiecībā uz tirgus standarta darījumiem, ja iestāde kopumā ir atbrīvota no tās valsts monetārās kontroles un pārskaitījumu noteikumiem, kurā tā atrodas. Šādas iestādes izvērtē katrā gadījumā atsevišķi pēc to būtības un ņemot vērā to, vai:

— iestāde ir juridiski un finansiāli neatkarīga,

— visus iestādes aktīvus nedrīkst nacionalizēt vai konfiscēt,

— iestāde var pilnīgi brīvi pārskaitīt un konvertēt līdzekļus,

— iestādes darbā neiejaucas tās valsts valdība, kurā tā atrodas,

— iestādei ir nodokļu imunitāte, un

— visām tās dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt papildu kapitālu, lai izpildītu iestādes saistības.

Novērtējumā arī jāņem vērā vēsturiskos maksājumu datus valsts saistību neizpildes riska situācijās vai nu valstī, kur tā atrodas, vai kredītņēmēja valstī, kā arī jebkādus citus faktorus, ko var uzskatīt par piemērotiem izvērtējuma procesā.

Daudzpusējo un reģionālo iestāžu saraksts nav slēgts, un jebkurš dalībnieks var nominēt kādu iestādi izskatīšanai saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem. Dalībnieki publisko to daudzpusējo un reģionālo iestāžu sarakstu, uz kurām attiecas 21. panta c) punktā paredzētie noteikumi par prēmijām attiecībā uz tirgus standarta darījumiem.

IX PIELIKUMS

PIRCĒJA RISKA KATEGORIJU KVALITATĪVI APRAKSTI

“Labāks nekā suverēns” (SOV+)

Šī ir ārkārtas klasifikācija. Subjekts ar šādu klasifikāciju ir ar ārkārtīgi spēcīgu kredītprofilu, par ko būtu sagaidāms, ka tas varētu izpildīt savas maksājuma saistības suverēna parādu atmaksas grūtību vai pat saistību nepildīšanas gadījumā. Starptautiskās kredītreitingu aģentūras regulāri publicē ziņojumus kuros norāda uzņēmumu un darījumu partneru reitingus, kas pārsniedz suverēna ārvalstu valūtas reitingu. Ja vien ar suverēna riska novērtēšanas metodēm netiek noteikts, ka suverēna risks ir ievērojami augstāks nekā valsts risks, dalībnieki, kas ierosina kādu subjektu klasificēt šajā kategorijā, sava ieteikuma pamatojumā atsaucas uz šādiem “labāks nekā suverēns” reitingiem. Lai kādu subjektu varētu klasificēt kā labāku nekā tā suverēns, šim subjektam būtu jāpiemīt virknei vai vairumam turpmāk minēto vai tām līdzīgu īpašību:

— spēcīgs kredītprofils,

— ievērojami ārvalstu valūtas ieņēmumi attiecībā pret valūtas parāda slogu,

— ražotnes un spēja radīt naudas plūsmu no filiālēm vai darbības ārzonā, īpaši tas attiecas uz tiem, kas ir reģistrēti suverēnos ar augstu reitingu, t. i., starptautiskiem uzņēmumiem,

— ārvalstu īpašnieks vai stratēģisks partneris, uz kuru varētu paļauties kā uz finansiāla atbalsta avotu, ja nav formālas garantijas,

— suverēna vēsturiski labvēlīga attieksme pret šo subjektu, tostarp atbrīvojums no pārskaitījumu un konvertācijas ierobežojumiem un eksporta ieņēmumu atlikšanas prasībām, kā arī labvēlīga attieksme nodokļu ziņā,

— augsta reitinga starptautisku banku piešķirtas kredītlīnijas, īpaši kredītlīnijas bez būtisku nelabvēlīgu izmaiņu klauzulas (*material adverse change clause*), kas ļauj bankām izņemt piešķirtos līdzekļus suverēna krīzes vai citu riskantu notikumu gadījumā, un

— aktīvi, īpaši likvīdie aktīvi, atrodas ārzonā – bieži tas ir sakarā ar noteikumiem, kas ļauj eksportētājiem parāda apkalpošanai pieejamos naudas atlikumus iesaldēt un paturēt ārzonā.

Parasti *SOV+* pircēja riska kategoriju neattiecina uz:

— publiskā sektora īpašumā esošiem subjektiem un struktūrām, tādiem apakšsuverēniem kā nozaru ministrijas, reģionālās pārvaldes iestādes utt.,

— finanšu iestādēm, kas reģistrētas suverēna jurisdikcijā, un

— subjektiem, kas pārdod galvenokārt vietējam tirgum vietējā valūtā.

Suverēns (*SOV*)

Suverēni kredītņēmēji/garantētāji ir subjekti, kas ir nepārprotami juridiski pilnvaroti uzņemties parāda atmaksas pienākumu suverēna valsts vietā, parasti Finanšu ministrija vai Centrālā banka ([1]). Risks, kas tiek apzīmēts kā suverēna risks, ir tāds, kur:

— kredītņēmējs/garantētājs ir nepārprotami juridiski pilnvarots uzņemties parāda atmaksas pienākumu suverēna vietā un tādējādi suverēna vārdā uzņemas kredītsaistības, un

— suverēna riska pārskatīšanas gadījumā attiecīgais parāds tiktu iekļauts pārskatīšanā un maksāšanas saistībās, ko suverēns iegūst šīs pārskatīšanas rezultātā.

([1]) Parasti tas ir Centrālās bankas vai Finanšu ministrijas risks. Attiecībā uz centrālās valdības iestādēm, kas nav Finanšu ministrija, jāveic rūpīga pārbaude, lai pārliecinātos, ka subjekts bauda suverēna pilnīgu uzticību.

Līdzvērtīgs suverēnam (CC0): ārkārtīgi laba kredītkvalitāte

Kategorijā "līdzvērtīgs suverēnam" ietilpst divi kredītņēmēju/garantētāju pamatveidi:

— publiskā sektora struktūras, kur rūpīga pārbaude liecina, ka vai nu suverēns pilnībā uzticas un sniedz kredītu pircējam, vai suverēna likviditātes un maksātspējas atbalsta iespējamība ir ļoti augsta gan attiecībā uz atgūšanās izredzēm, gan saistību neizpildes risku. Nesuverēna publiskā sektora struktūras šajā kategorijā būtu arī publiski uzņēmumi, kam ir vai gandrīz ir monopolstāvoklis darbībām konkrētajā nozarē (piemēram, enerģija, nafta, gāze),

— korporatīvas struktūras ar ārkārtīgi spēcīgu kredītprofilu, kas attiecībā uz saistību neizpildes un atveseļošanās iespējām uzrāda pazīmes, ka risku var uzskatīt par "līdzvērtīgu suverēnam". Starp tām ir spēcīgi vadošie uzņēmumi vai ļoti nozīmīgas bankas, attiecībā uz ko ir augsta suverēna likviditātes un maksātspējas atbalsta iespējamība.

Ārkārtīgi laba kredītkvalitāte nozīmē, ka paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir niecīgs un ka šim subjektam ir ārkārtīgi liela atmaksas kapacitāte, kuru visticamāk neietekmēs paredzami notikumi. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām attiecīgā subjekta uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

— ārkārtīgi laba vai ļoti laba skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,

— ārkārtīgi labs vai ļoti labs likviditātes līmenis,

— ārkārtīgi zems vai ļoti zems aizņemto līdzekļu īpatsvars,

— izcils vai ļoti spēcīgs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām un ļoti augstām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna) ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC0 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no AAA (valsts kategorija 1) līdz B (valsts kategorija 7).

Ļoti laba kredītkvalitāte (CC1)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir zems vai ļoti zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir ļoti augsta, un to visticamāk neietekmēs paredzami notikumi. Kredītņēmēju/garantētāju tikai nedaudz skar vai gandrīz nemaz neskar apstākļu vai ekonomiskās situācijas maiņas negatīva ietekme. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

— ļoti laba vai laba skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,

— ļoti labs vai labs likviditātes līmenis,

— ļoti zems vai zems aizņemto līdzekļu īpatsvars,

— vidējs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna) ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC1 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no AAA (valsts kategorija 1) līdz B (valsts kategorija 7).

Laba vai apmierinoši laba kredītkvalitāte, virs vidējā (CC2)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir laba vai vidēji laba, un to visticamāk neietekmēs paredzami notikumi. Kredītņēmēju/garantētāju tikai nedaudz skar apstākļu vai ekonomiskās situācijas maiņas negatīva ietekme. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

— laba vai vidēji laba skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,

— labs vai vidēji labs likviditātes līmenis,

— zems vai vidēji zems aizņemto līdzekļu īpatsvars,

— vidēji spēcīgs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna) ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC2 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no A+ (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 7).

Apmierinoša kredītkvalitāte, vidēja (CC3)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir vidējs vai vidēji zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir vidēja vai vidēji laba. Pastāv kredītriska iespēja, ja kredītņēmējs/garantētājs saskartos ar ievērojamu nenoteiktību vai tiktu pakļauts nelabvēlīgiem uzņēmējdarbības, finansiālajiem vai ekonomiskajiem apstākļiem, kas varētu izraisīt tā nepietiekamu kapacitāti savlaicīgi veikt maksājumus. Tomēr var būt pieejamas uzņēmējdarbības vai finanšu alternatīvas, lai izpildītu finanšu saistības. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

— vidēji laba vai vidēja skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,

— vidēji labs vai vidējs likviditātes līmenis,

— vidēji zems vai vidējs aizņemto līdzekļu īpatsvars,

— vidējs uzņēmējdarbības profils ar pārbaudītām vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī diezgan atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna), kā pircēja riska klasifikācija ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC3 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no BBB+ (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 6).

Apmierinoši vāja kredītkvalitāte, zem vidējā (CC4)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir vidēji zems. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir vidēja vai vidēji vāja. Pastāv kredītriska iespēja, ja kredītņēmējs/garantētājs saskartos ar ievērojamu nenoteiktību vai tiktu pakļauts nelabvēlīgiem uzņēmējdarbības, finansiālajiem vai ekonomiskajiem apstākļiem, kas varētu izraisīt tā nepietiekamu

kapacitāti savlaicīgi veikt maksājumus. Tomēr var būt pieejamas uzņēmējdarbības vai finanšu alternatīvas, lai izpildītu finanšu saistības. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

— vidēja vai vidēji vāja skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,

— vidējs vai vidēji zems likviditātes līmenis,

— vidējs vai vidēji augsts aizņemto līdzekļu īpatsvars,

— vidēji vājš uzņēmējdarbības profils ar ierobežotu informāciju par vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī diezgan atklāta finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma (vai suverēna), kā pircēja riska klasifikācija ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC4 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no BB+ (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 5).

Vāja kredītkvalitāte (CC5)

Paredzamais maksājumu pārtraukšanas risks ir augsts vai ļoti augsts. Kredītņēmēja/garantētāja atmaksas kapacitāte ir vidēji vāja vai vāja. Kredītņēmējs/garantētājs šobrīd spēj veikt atmaksu, taču drošības rezerve ir neliela. Tomēr pastāv iespējamība, ka ar maksājumiem var rasties problēmas, jo spēja veikt nepārtrauktus maksājumus ir atkarīga no noturīgas un labvēlīgas uzņēmējdarbības un ekonomikas vides. Nelabvēlīgi uzņēmējdarbības, finansiālie vai ekonomiskie apstākļi varētu kavēt tā atmaksas kapacitāti vai vēlmi veikt atmaksu. Kredītkvalitāte parasti izpaužas ar vairākām vai visām šādām uzņēmējdarbības un finanšu profilam piemītošām īpašībām:

— vidēji vāja vai vāja skaidras naudas un ieņēmumu radīšanas kapacitāte,

— vidēji zems vai zems likviditātes līmenis,

— vidējs vai vidēji augsts aizņemto līdzekļu īpatsvars,

— vājš uzņēmējdarbības profils ar ierobežotu informāciju vai bez informācijas par vadības spējām.

Šo subjektu raksturo arī nepietiekama finanšu un īpašumtiesību informācija, ja vien nepastāv ļoti augsta atbalsta iespējamība no mātesuzņēmuma vai suverēna ar pircēja riska klasifikāciju, kura ir vienāda ar vai labāka par to, kas atbilst šai pircēja riska kategorijai.

Atkarībā no tās valsts klasifikācijas, kurā ir kredītņēmējs/garantētājs reģistrēts, visticamāk, ka kredītņēmējam/garantētājam pircēja riska kategorijā CC5 akreditēto *CRA* sniegtais reitings būs no BB– (valsts kategorija 1) līdz B– vai zemāks (valsts kategorija 4).

X PIELIKUMS

KRITĒRIJI UN NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ VALSTS RISKA MAZINĀŠANAS METOŽU UN PIRCĒJA RISKA KREDĪTKVALITĀTES UZLABOJUMU PIEMĒROŠANU

Nolūks

Šajā pielikumā detalizēti izklāstīts, kā piemērot valsts riska mazināšanas metodes, kas uzskaitītas Vienošanās 26. panta a) punktā, un pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumus, kas uzskaitīti Vienošanās 27. panta a) punktā, ietverot to izmantošanas kritērijus, nosacījumus un īpašus apstākļus, kā arī ietekmi uz *MPR*.

Valsts riska mazināšanas metodes

1. *Ārzonas nākotnes plūsmas struktūra kombinācijā ar ārzonas darījuma kontu*

Definīcija

Rakstisks dokuments, piemēram, akts vai vienošanās par cesiju vai pilnvarojumu, kas apzīmogots un piegādāts trešajai personai, t. i., personai, kas nav minētā instrumenta līgumslēdzēja puse, lai šī trešā persona to glabātu līdz noteiktu nosacījumu izpildei un pēc tam iesniegtu otrai pusei, kad tas stājas spēkā. Ja tiek īstenoti turpmāk minētie kritēriji, ņemot vērā izklāstītos papildu faktorus, šī metode var samazināt vai izslēgt pārskaitījuma riskus galvenokārt valstīs ar augstāku riska kategoriju.

Kritēriji

— Darījuma konts ir saistīts ar ārvalstu valūtas maiņas peļņas projektu, un plūsmas darījuma kontā rada pats projekts un/vai citi ieņēmumi no ārzonas eksporta.

— Darījuma konts tiek turēts ārzonā, t. i., atrodas ārpus projekta valsts, un tur ir ļoti ierobežots pārskaitījuma risks vai citi valsts riski (t. i., ESAO valstī ar augstu ienākumu līmeni vai eurozonas dalībvalstī ar augstu ienākumu līmeni).

— Darījuma konts atrodas pirmās klases bankā, kuru tieši vai netieši nekontrolē kredītņēmējs vai kredītņēmēja valsts.

— Konta finansējumu nodrošina ilgtermiņa vai citi piemēroti līgumi.

— Kredītņēmēja ieņēmumu avotu kombinācija (t. i., paša projekta un/vai citu avotu radītie ieņēmumi), kas plūst caur šo kontu, ir brīvi konvertējamā valūtā, un var sagaidīt, ka tie kopumā būs pietiekami, lai apkalpotu parādu visā kreditēšanas laikā, un tos nodrošina viens vai vairāki kredītspējīgi ārvalstu klienti, kas atrodas riska ziņā labvēlīgākās valstīs nekā kredītņēmēja valsts (t. i., parasti ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni vai eurozonas dalībvalstīs ar augstu ienākumu līmeni).

— Kredītņēmējs neatgriezeniski norāda ārvalstu klientiem veikt maksājumus tieši šajā kontā (t. i., maksājumi netiek pārsūtīti caur kontu, kuru kontrolē kredītņēmējs, vai caur tā valsti).

— Līdzekļi, kurus jāglabā šajā kontā, apjoma ziņā atbilst vismaz sešu mēnešu parāda apkalpošanai nepieciešamajiem līdzekļiem. Gadījumā, ja saskaņā ar projekta finanšu struktūru tiek piemēroti elastīgi atmaksas noteikumi, šajā kontā jāglabā summa, kas līdzvērtīga faktiskajai parāda sešu mēnešu apkalpošanas summai saskaņā ar šiem elastīgajiem noteikumiem; šī summa var laika gaitā mainīties atkarībā no parāda apkalpošanas profila.

— Kredītņēmējam ir ierobežota piekļuve kontam (t. i., tikai pēc kredīta parāda apkalpošanas iemaksas).

— Kontā noguldītie ieņēmumi tiek piešķirti aizdevējam kā tiešajam ieguvējam uz visu kredīta atmaksas periodu.

— Par konta atvēršanu ir saņemtas visas nepieciešamās juridiskās atļaujas no vietējām un jebkurām citām atbilstošām iestādēm.

— Darījuma konts un līgumiskās vienošanās nedrīkst būt ar nosacījumiem un/vai atsaucamas un/vai ierobežotas darbības laika ziņā.

Papildu faktori, kas jāņem vērā

Metode piemērojama, izvērtējot atsevišķi iepriekš minētos kritērijus un cita starpā attiecībā uz:

— valsti, kredītņēmēju (t. i., valsts vai privātu), nozari, neaizsargātību attiecībā uz iesaistītajām precēm vai pakalpojumiem, tostarp to pieejamību visā kredīta darbības laikā, klientiem,

— juridiskām struktūrām, piemēram, vai mehānisms ir pietiekami aizsargāts pret kredītņēmēja vai tā valsts ietekmi,

— pakāpi, ciktāl valdība var iejaukties šajā metodē, to pagarināt vai atcelt,

— to, vai konts būtu pietiekami aizsargāts pret riskiem saistībā ar projektu,

— summu, kas ieplūdīs kontā, un mehānismu pienācīga līdzekļu papildinājuma turpināšanai,

— situāciju saistībā ar Parīzes klubu (piemēram, iespējamu atbrīvojumu),

— iespējamo valsts risku ietekmi, kas nav pārskaitījuma risks,

— aizsardzību pret tās valsts riskiem, kurā konts atrodas,

— līgumiem ar klientiem, tostarp to veidu un ilgumu, un

— gaidāmo ārvalstu ieņēmumu kopējo apjomu saistībā ar kopējo kredīta summu.

Ietekme uz *MPR*

Šīs valsts riska mazināšanas metodes piemērošanas rezultātā par vienu kategoriju var uzlaboties darījumam piemērojamā valsts riska klasifikācija, izņemot darījumus valsts riska kategorijā 1.

2. *Finansējums vietējā valūtā*

Definīcija

Līgums un finansējums, par ko panākta vienošanās konvertējamās un pieejamās vietējās valūtās, kuras nav brīvi konvertējamas valūtas, un kas saņem vietējo finansējumu, tādējādi izslēdzot vai samazinot pārskaitījuma risku. Primārās parādsaistības vietējā valūtā pirmo divu valsts kredītrisku gadījumā principā netiek ietekmētas.

Kritēriji

— *ECA* saistību un prasību maksājumi vai maksājumi tiešajam aizdevējam tiek pilnībā izteikti/veikti vietējā valūtā.

— Uz *ECA* parasti neattiecas pārskaitījuma risks.

— Parasti nav prasības noguldījumus vietējā valūtā konvertēt brīvi konvertējamā valūtā.

— Aizņēmēja atmaksa savas valsts valūtā un savā valstī ir pieņemams aizdevuma saistību izpildes veids.

— Ja aizņēmēja ienākumi ir vietējā valūtā, aizņēmējs ir pasargāts pret nelabvēlīgām valūtas kursu svārstībām.

— Pārskaitījuma noteikumi aizņēmēja valstī neietekmē aizņēmēja atmaksas saistības, kas paliek vietējā valūtā.

Papildu faktori, kas jāņem vērā

Metodi piemēro pēc izlases principa attiecībā uz konvertējamām un pārskaitāmām valūtām valstīs ar spēcīgu ekonomiku. Dalībnieka *ECA* jāspēj pildīt savas saistības un apmaksāt prasības, kas izteiktas tās valūtā, ja vietējā valūta kļūst vai nu "nepārskaitāma" vai "nekonvertējama" pēc tam, kad *ECA* uzņemas saistības. (Tiešais aizdevējs tomēr uzņemas šo riska darījumu.)

Ietekme uz *MPR*

Šīs valsts riska mazināšanas metodes piemērošanas rezultātā *MPR* valsts kredītriska daļai var tikt piemērota atlaide ne vairāk kā 20 % apmērā (t. i., vietējās valūtas faktors (*LCF*), kura vērtība nepārsniedz 0,2).

Pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi

Turpmākajā tabulā definēti pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumi, ko var piemērot, kā arī to maksimālā ietekme uz piemērojamajām *MPR*. Darījumiem, uz kuriem attiecas valsts riska kategorijas 1–7 *MPR*, ir noteikts maksimālais *CEF*, kas izmantots *MPR* formulā; tirgus standarta darījumiem ir noteikta piemērojamā tirgus standarta *MPR* maksimālā atlaide ([1]).

Kredītkvalitātes uzlabojums	Definīcija	Maksimālais *CEF* (Valsts riska kategorija 1-7)	Maksimālā atlaide (tirgus standarts)
Prasījuma tiesības uz nākotnes ieņēmumiem vai debitoru parādiem	Ja aizņēmējam ir līgumi ar spēcīgiem ārzonas vai vietējiem projekta pircējiem, juridiski izpildāmas prasījuma tiesības nodrošina tiesības izpildīt aizņēmēja līgumus un/vai pieņemt lēmumus saistībā ar nozīmīgiem līgumiem aizņēmēja vietā pēc aizņēmuma saistību nepildīšanas. Tieša vienošanās ar trešo personu (ieguves vai enerģijas ražošanas darījumos – ar vietējo valsts pārvaldes iestādi) ļauj aizdevējiem vērsties pie valdības, izmantojot tiesiskās aizsardzības līdzekļus ekspropriācijas gadījumā vai ja pārkāptas citas ar darījumu saistītas līgumsaistības. Esošam uzņēmumam, kas darbojas sarežģītā tirgū vai nozarē, var būt debitoru parādi, kas saistīti ar produkcijas pārdošanu uzņēmumā vai uzņēmumos, kuri atrodas stabilākā vidē. Debitoru parādi parasti ir brīvi konvertējamā valūtā, bet uz tiem var neattiekties konkrētas līgumattiecības. Prasījuma tiesības uz šiem debitoru parādiem varētu sniegt aktīvu nodrošinājumu aizņēmēja kontos, nodrošinot aizdevējam labvēlības statusu saistībā ar aizņēmēja radīto naudas plūsmu.	0,10	N/P
Aktīvu nodrošinājums	Kontrole pār aktīvu, ko apliecina 1) ķīla par kustamu un vērtīgu īpašuma vienību un 2) īpašums, kas pats par sevi ir vērtība. Aktīvu nodrošinājumu var no jauna iegūt salīdzinoši viegli, piemēram, lokomotīvi, medicīnas aprīkojumu vai būvniecības materiālus. Izvērtējot šādu nodrošinājumu, *ECA* būtu jāņem vērā atgūšanas juridiskā sarežģītība. Citiem vārdiem sakot, vērtība ir lielāka, ja ķīlas tiesības uz aktīvu ir pilnībā izstrādātas noteiktajā tiesiskajā režīmā, un tā ir mazāka, ja juridiskās iespējas aktīva atgūšanai ir apšaubāmas. Aktīvu nodrošinājuma precīzo vērtību	0,25	15 %

([1]) Tirgus standarta darījumam prēmijas likme, kas izriet no pircēja riska kredītkvalitātes uzlabojumu piemērošanas, nedrīkst būt zemāka par piemērojamo minimālo aktuāro prēmiju.

Kredītkvalitātes uzlabojums	Definīcija	Maksimālais *CEF* (Valsts riska kategorija 1-7)	Maksimālā atlaide (tirgus standarts)
	nosaka tirgus, un attiecīgais "tirgus" ir skatāms plašākā nozīmē nekā tikai vietējais tirgus, jo aktīvu var pārcelt citā jurisdikcijā. PIEZĪME. Aktīvu nodrošinājuma izmantošana kredītkvalitātes uzlabošanai darījumiem, uz kuriem attiecas valsts riska kategorijas 1–7 *MPR*, attiecas uz pircēja risku, ja aktīva nodrošinājums atrodas tajā valstī, kas ir darījuma galamērķis.		
Pamatlīdzekļu nodrošinājums	Pamatlīdzekļu nodrošinājums parasti ir aprīkojuma sastāvdaļa, ko var ierobežot tā fiziskās īpašības, piemēram, turbīna vai ražošanas tehnika konveijerā. Pamatlīdzekļu nodrošinājuma nolūks un vērtība ir sniegt *ECA* vairāk iespēju pamatlīdzekļa izmantošanā, atgūstot zaudējumus saistību nepildīšanas gadījumā. Pamatlīdzekļu nodrošinājuma vērtība mainās atkarībā no ekonomiskajiem, tiesiskajiem, tirgus un citiem faktoriem.	0,15	10 %
Darījuma konts	Darījuma konti ir parāda apkalpošanas rezerves konti vai cita veida skaidras naudas ieņēmumu konti, ko tur kā garantiju aizdevējiem kāda persona, kuru nekontrolē pircējs/kredītņēmējs un kurai ar to nav kopīgu īpašumu. Summa darījuma kontā jāiemaksā vai jāiegulda avansā. Šāda nodrošinājuma vērtība gandrīz vienmēr ir 100 % no nominālās summas šādos skaidras naudas kontos. Sniedz lielāku kontroli pār naudas izmantošanu, nodrošina parāda apkalpošanu pirms pārējiem izdevumiem. PIEZĪME. Darījuma konta izmantošana kredītkvalitātes uzlabošanai darījumiem, uz kuriem attiecas valsts riska kategorijas 1–7 *MPR*, attiecas uz pircēja risku, ja darījuma konts atrodas tajā valstī, kas ir darījuma galamērķis. Skaidras naudas nodrošinājums ievērojami samazina saistību nepildīšanas risku attiecībā uz segtajām summām.	Summa darījuma kontā % no kredīta, nepārsniedzot 0,10	Summa darījuma kontā % no kredīta, nepārsniedzot 10 %

XI PIELIKUMS

ATTĪSTĪBAS KVALITĀTES PĀRBAUDES SARAKSTS

Atbalsta finansēto projektu attīstības kvalitātes pārbaudes saraksts

Attīstības veicināšanas komiteja pēdējos gados ir izstrādājusi vairākus kritērijus, lai nodrošinātu, ka projekti jaunattīstības valstīs, kas pilnībā vai daļēji finansēti no oficiālās attīstības palīdzības (*OAP*),veicina attīstību. Tie ir ietverti šādos izdevumos:

— Attīstības veicināšanas komitejas principi projektu novērtēšanai, 1988. gads,

— Attīstības veicināšanas komitejas pamatprincipi asociētai finansēšanai un piesaistītai vai daļēji atsaistītai oficiālai attīstības palīdzībai (*DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance*), 1987. gads, un

— Laba iepirkuma prakse attiecībā uz oficiālo attīstības palīdzību (*Good Procurement Practices for Official Development Assistance*), 1986. gads. No tiem Attīstības veicināšanas komitejas projektu novērtēšanas principi un Laba iepirkuma prakse attiecībā uz oficiālo attīstības palīdzību kopā ar vairākiem citiem Attīstības veicināšanas komitejas izstrādātajiem "principiem" vai "labu praksi" 1992. gadā tika kopīgi publicēti šādos izdevumos: Attīstības palīdzības rokasgrāmata (*Development Assistance Manual*) un Attīstības veicināšanas komitejas principi efektīvai palīdzībai (*DAC Principles for Effective Aid* (*DAM*)).

Projekta atbilstība saņēmējvalsts vispārējām ieguldījumu prioritātēm (projektu atlase)

Vai saņēmējvalsts centrālās finanšu un plānošanas iestādes jau apstiprinājušas projekta daļu ieguldījumu un publisko izdevumu programmās?

(norādiet stratēģijas dokumentu, kurā minēts projekts, piemēram, saņēmējvalsts ieguldījumu programmu)

Vai projektu līdzfinansē starptautiska attīstības finansēšanas iestāde?

Vai ir kāds apliecinājums tam, ka kāda starptautiska attīstības finansēšanas iestāde vai cits Attīstības veicināšanas komitejas dalībnieks projektu ir izskatījis un noraidījis, pamatojoties uz zemo attīstības prioritāti?

Privātā sektora projekta gadījumā – vai to apstiprinājusi saņēmējvalsts valdība?

Vai uz attiecīgo projektu attiecas starpvaldību nolīgums, kas donoram saņēmējvalstī paredz plašākas rīcības iespējas saistībā ar palīdzību?

Projekta gatavošana un novērtēšana

Vai projekts ir sagatavots, izstrādāts un novērtēts atbilstoši standartu un kritēriju kopumam, kas ir lielā mērā saskaņā ar Attīstības veicināšanas komitejas projektu novērtēšanas principiem, kuri izklāstīti *DAM* 91.–162. punktā? Attiecīgie principi attiecas uz projektu novērtēšanu šādās jomās:

a) ekonomiskie aspekti (*DAM* 120. līdz 128. punkts);

b) tehniskie aspekti (*DAM* 112. punkts);

c) finanšu aspekti (*DAM* 113. līdz 119. punkts).

Ja projekts rada ieņēmumus, jo īpaši, ja tajā ražo produkciju konkurences tirgum, vai atbalsta finansēšanas koncesijas elements ir nodots līdzekļu galalietotājam? (DAM 115. punkts).

a) institucionālais novērtējums (*DAM* 130. līdz 134. punkts);

b) sociālo un izplatīšanas aspektu analīze (*DAM* 137. līdz 147. punkts);

c) vides novērtējums (*DAM* 145. līdz 147. punkts).

Iepirkuma procedūras

Kāds iepirkuma režīms no turpmāk minētajiem tiks izmantots? (Definīcijas skatīt principos, kas minēti dokumentā "Laba iepirkuma prakse attiecībā uz oficiālo attīstības palīdzību", *DAM* 409.–429. punkts).

a) Starptautisks iepirkuma konkurss Starptautisks konkurss (*DAM* 411. un 419.–429. punkts: "Efektīva starptautiska iepirkuma konkursa nosacījumu minimums");

b) valsts iepirkuma konkurss (*DAM* 412. punkts);

c) neformāls konkurss vai tiešas sarunas (*DAM* 413. un 414. punkts).

Vai ir paredzēts pārbaudīt piegāžu cenu un kvalitāti (*DAM* 153. punkts)?

XII PIELIKUMS

NOTEIKUMI PAR TIRGUS BĀZES PROCENTU LIKMI (*CIRR*)

1. IEDAĻA

***CIRR* aprēķināšana**

1. Ja vajadzīgie dati ir pieejami sekretariātam, *CIRR* nosaka katra dalībnieka valūtai. Dalībnieks vai valsts, kas nav dalībniece, var pieprasīt noteikt *CIRR* tādas valsts valūtai, kas nav dalībniece. Pēc apspriešanās ar ieinteresēto valsti, kas nav dalībniece, dalībnieks vai sekretariāts šīs valsts vārdā var izteikt priekšlikumu *CIRR* aprēķināšanai šajā valūtā.

2. Citi dalībnieki izmanto *CIRR*, kas noteikts konkrētai valūtai, ja tie nolemj par finansēšanu attiecīgajā valūtā.

3. *CIRR* sastāv no bāzes likmes un uzcenojuma.

4. Minimālā *CIRR* jebkurai valūtai nav mazāka par 15 bāzes punktiem.

Bāzes likmes noteikšana

5. *CIRR* likmes aprēķina katru mēnesi, un tās stājas spēkā katra mēneša 15. datumā.

6. *CIRR* bāzes likmes aprēķina, izmantojot valsts obligāciju ienesīguma likmi.

7. Katram darījumam izmantojamās valsts obligācijas termiņu nosaka pēc šādas formulas: izmaksas periods + 0,5 atmaksas periods + 0,5 atmaksas biežums gados [1] (standarta atmaksas profiliem). Darījumiem ar nestandarta atmaksas profilu izmanto šādu formulu: DP + $[\sum_{i=1}^{n}(t_{li} - t_{sp}) \times D_{li}] \; / \; \sum_{i=1}^{n} D_{li} \times 1/365]$ [2]. Rezultāts tiks noapaļots līdz tuvākajam gadam, nosakot desmit gadu augšējo robežu un trīs gadu apakšējo robežu.

8. Dalībnieki aprēķina obligāciju ienesīguma likmi, izmantojot visu iepriekšējā kalendārā mēneša valsts 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 un 10 gadu valsts obligāciju dienas ienesīguma likmju vidējo aritmētisko vērtību attiecīgajā valūtā. Šo ienesīguma likmi paziņo sekretariātam ne vēlāk kā tad, kad pagājušas piecas dienas pēc katra mēneša beigām, un katru mēnesi tās dara publiski pieejamas.

9. Dalībnieki var izmantot lineāro interpolāciju, lai sasniegtu nepieciešamo ienesīguma likmi, ja vien tā ir divu līdz 15 gadu (ieskaitot) valsts obligāciju interpolācijas diapazonā. Ekstrapolācija uz zemāku vai augstāku obligāciju ienesīgumu nav atļauta.

10. Ja par vienu vai vairākām nepieciešamajām valsts obligācijām nav iespējams iegūt datus (saskaņā ar 8. un 9. pantu), tad attiecībā uz darījumiem, kuriem šāds termiņš ir vajadzīgs, *CIRR* šajā valūtā nebūs pieejama (7. pants), ja vien trūkstošie dati neattiecas uz īsākiem termiņiem un ir sniegti dati par garākiem termiņiem (līdz 10 gadiem). Šādā gadījumā, lai aprēķinātu bāzes likmes, kurām nepieciešami šādi īsāki termiņi, tiek izmantots nākamās augstākās valdības obligācijas ienesīgums.

Uzcenojuma noteikšana [3]

11. Uzcenojumu aprēķina reizi ceturksnī (attiecīgi katra gada 15. janvārī, 15. aprīlī, 15. jūlijā un 15. oktobrī) saskaņā ar piecu gadu mijmaiņas darījumu ienesīguma starpību (starpība starp valdības piecu gadu obligāciju likmi un piecu gadu mijmaiņas darījumu likmi).

(1) Atmaksas biežums ikgadējai atmaksai = 1, pusgada atmaksai = 0,5 un ceturkšņa atmaksām = 0,25.

(2) t_{li} = pirmā maksājuma termiņš; t_{sp} = sākuma termiņš; D_{li} = pirmajā maksājumā iemaksātā summa.

(3) Pēc tam, kad *LIBOR* izmantošana tika izbeigta, dalībnieki vienojās par 100 bāzes punktu uzcenojumu visām valūtām, līdz tiek panākta vienošanās par alternatīvu.

12. Uzcenojumu aprēķina, izmantojot šādu formulu: 0,5 × (piecu gadu mijmaiņas darījumu ienesīguma starpības trīs mēnešu vidējais dienas ienesīgums) + 80 bāzes punkti. Rezultāts tiks noapaļots līdz tuvākajam bāzes punktam un ierobežots, nosakot 120 bāzes punktu augšējo robežu un 80 bāzes punktu apakšējo robežu.

13. Izmantojamo piecu gadu mijmaiņas darījumu ienesīguma starpības trīs mēnešu vidējo dienas ienesīgumu iegūst, aprēķinot piecu gadu mijmaiņas darījumu vidējo dienas ienesīgumu pēdējos trīs kalendārajos mēnešos attiecīgajās valūtās. Tos paziņo sekretariātam ne vēlāk kā tad, kad pagājušas piecas dienas pēc katra ceturkšņa beigām.

14. Ja tirgū attiecīgajai valūtai nav pieejama piecu gadu mijmaiņas darījumu ienesīguma starpība, uzcenojumu nosaka 100 bāzes punktu apmērā.

15. Iegūtos uzcenojumus dara publiski pieejamus katra ceturkšņa sākumā.

2. IEDAĻA

CIRR piemērošana

16. Ja oficiālu finansiālu atbalstu sniedz aizdevumiem ar mainīgu likmi, bankām un citām finansēšanas iestādēm nav atļauts visā aizdevuma līguma darbības laikā piedāvāt iespēju izvēlēties zemāko likmi – vai nu *CIRR* (sākotnējā līguma laikā), vai īstermiņa tirgus likmi.

CIRR darbības periods

17. *CIRR* var fiksēt Finanšu līguma datumā (DFC), pirms vai pēc tā.

18. Ja *CIRR* tiek fiksēta un turēta pirms DFC, turēšanas periods nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus pēc kārtas ([4]), turēšanas perioda ilgums tiks noteikts vēlākais piedāvājuma datumā (DoQ) un piemērojamai *CIRR* pievieno papildu starpību saskaņā ar pievienoto tabulu.

Turēšanas periods (mēnešos)	Turēšanas perioda izmaksas (bāzes punkti)
1–6	20
7	23
8	26
9	30
10	34
11	39
12	44

19. Ja turēšanas periods beidzas pirms DFC, *CIRR* var jaunam turēšanas periodam pārskatīt nekavējoties vai vēlākā laikposmā. Ja komerclīguma parakstīšana (SCC) notikusi pirms pārskatīšanas, jaunā likme nav zemāka par pēdējo iepriekš fiksēto likmi. Nav ierobežojumu attiecībā uz *CIRR* pārskatīšanas reižu skaitu.

20. Jebkuras izmaiņas procentu uzkrājuma periodā pirms DFC vai tā laikā noved pie *CIRR* bāzes likmes pārrēķināšanas. Šāda pārrēķina pamatā ir jaunais procentu uzkrājuma periods, izmantojot bāzes likmes, kas bija spēkā sākotnējā piedāvājuma datumā (DoQ); to neuzskata par *CIRR* likmes pārskatīšanu vai atcelšanu.

([4]) Ja *CIRR* tiek pārskatīta, mēneši atkal tiek skaitīti no nulles.

Saistību maksa

21. Par tiešajiem kredītiem iekasē saistību maksu. Ja *CIRR* tika fiksēta pirms vai pēc DFC, saistību maksa tiks iekasēta tūlīt pēc DFC. Ja *CIRR* tika fiksēta pēc DFC, to iekasē uzreiz pēc DoQ.

22. Dalībnieki iekasē saistību maksu, kas atbilst vai pārsniedz pašreizējo tirgus praksi, ja vien šī informācija ir pieejama.

Brīvprātīga atcelšana un brīvprātīga pirmstermiņa atmaksa

23. Ja *CIRR* likme tiek brīvprātīgi atcelta, jebkura nākamā *CIRR* likme, kas tiek kotēta tam pašam darījumam un tam pašam eksportētājam, nav zemāka par pēdējo iepriekš kotēto *CIRR*.

24. Pirms DFC nav nekādu izmaksu par *CIRR* likmes atcelšanu vai pāreju uz mainīgo likmi.

25. Kad ir iestājies DFC neatkarīgi no tā, kad *CIRR* tika noteikta, jebkura aizdevuma vai tā daļas brīvprātīgas atcelšanas vai brīvprātīgas pirmstermiņa atmaksas gadījumā, aizņēmējs atlīdzina valsts iestādei, kura sniegusi oficiālu atbalstu, visas izmaksas un zaudējumus, kas radušies šādas pirmstermiņa atmaksas vai brīvprātīgas atcelšanas rezultātā. Tas ietver izmaksas, kas valsts iestādei radušās, aizstājot paredzamo naudas līdzekļu ienākšanas daļu par fiksētu likmi, ko šī pirmstermiņa atmaksa vai brīvprātīga atcelšana ir pārtraukusi.

3. IEDAĻA

Pārejas noteikumi

26. Šajā pielikumā izklāstītie noteikumi stājas spēkā 2023. gada 15. jūlijā attiecībā uz darījumiem, kas veikti, sākot no minētās dienas.

XIII PIELIKUMS

DEFINĪCIJU SARAKSTS

Šīs Vienošanās nolūkos:

a) **Saistības:** jebkurš paziņojums jebkādā formā, ar kuru saņēmējai valstij, pircējam, aizņēmējam, eksportētājam vai finanšu iestādei tiek paziņots par vēlēšanos vai nolūku sniegt oficiālu atbalstu.

b) **Vienota nostāja:** vienošanās starp dalībniekiem par konkrētiem finanšu noteikumiem oficiālam atbalstam konkrētā darījumā vai konkrētos apstākļos. Saskaņotas vienotās nostājas noteikumi ir prioritāri pār Vienošanās noteikumiem tikai attiecībā uz konkrēto darījumu vai vienotajā nostājā norādītajiem apstākļiem.

c) **Piesaistīta atbalsta koncesijas līmenis:** dotāciju gadījumā koncesijas līmenis ir 100 %. Aizdevumu gadījumā koncesijas līmenis ir starpība starp aizdevuma nominālvērtību un aizņēmējam veicamo nākotnes parāda apkalpošanas maksājumu diskontētu tagadnes vērtību. Šī starpība ir izteikta procentos no aizdevuma nominālvērtības.

d) **Finanšu līguma datums (DFC)**: datums, no kura visām Finanšu līguma pusēm tas ir saistošs, ņemot vērā visas attiecīgās juridiskās saistības.

e) **Piedāvājuma datums (DoQ)**: datums, kurā tiek fiksēta *CIRR*.

f) **Ekspluatācijas pārtraukšana:** atomelektrostacijas slēgšana vai demontāža.

g) **Eksporta līguma vērtība:** kopējā summa, kuru maksās eksportējamo preču un/vai pakalpojumu pircējs vai tā vārdā, t. i., neietverot turpmāk definētās vietējās izmaksas. Nomas gadījumā netiek ietverta tā nomas maksas daļa, kas ir līdzvērtīga procentiem.

h) **Saistību galīgā uzņemšanās:** eksporta kredīta darījumā (vai nu viena darījuma formā, vai kredītlīnijas veidā) saistību galīgā uzņemšanās notiek, kad dalībnieks uzņemas saistības attiecībā uz precīziem un pilnīgiem finanšu noteikumiem vai nu savstarpējā nolīgumā, vai ar vienpusēju aktu.

i) **Turēšanas periods:** periods, kas sākas ar DoQ un beidzas ar DFC.

j) **Sākotnējā degvielas uzpilde:** sākotnējā degvielas uzpilde ietver vienīgi sākotnēji uzstādīto kodolaktīvo zonu un divas turpmākas atkārtotas uzpildes, kas kopā veido ne vairāk kā divas trešdaļas no kodolaktīvās zonas.

k) **Procentu uzkrājuma periods:** periods, kurā uzkrājas procenti (t. i., no pirmās izmaksas līdz pēdējai pamatsummas atmaksai: izmaksas periods + atmaksas periods).

l) **Procentu likmju atbalsts:** vienošanās starp valdību un bankām vai citām finanšu iestādēm, kas ļauj nodrošināt fiksētas likmes eksporta finansējumu *CIRR* līmenī vai virs tā.

m) **Kredītlīnija:** eksporta kredītu satvars jebkādā formā, kas sedz vairākus darījumus, kuri var būt un var nebūt saistīti ar konkrētu projektu.

n) **Vietējās izmaksas:** izdevumi par precēm un pakalpojumiem pircēja valstī, kas vajadzīgi, lai izpildītu eksportētāja līgumu vai lai pabeigtu projektu, kura daļa ir eksportētāja līgums. Tajās neietilpst komisijas maksa, kas jāmaksā eksportētāja pārstāvim pirkšanas valstī.

o) **Tirgus standarta darījums** darījums, kurā iesaistīti gala kredītņēmēji/garantētāji 0. kategorijas valstīs, ESAO valstīs ar augstu ienākumu līmeni un eurozonas valstīs ar augstu ienākumu līmeni.

p) **Minimālā aktuārā prēmija:** gada vidējais saistību neizpildes rādītājs (atvasināts no kumulatīvajiem saistību neizpildes rādītājiem, ko publicē galvenās akreditētās *CRA*) konkrētam reitingam un kopējam termiņam (visa darījuma *WAL*), koriģēts ar paredzamajiem zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā un izmaksu svēruma koeficientu atbilstoši dalībnieku pieņemtajai praksei.

q) **Konkrēta uzņēmuma obligācija vai *CDS***: Konkrēta uzņēmuma obligācija vai *CDS* aprobežojas tikai ar tiem tirgus standarta instrumentiem, kas pieder tieši tam pašam kredītņēmējam/garantētājam, kas darījumā tiek atbalstīts.

r) **Riska segums:** oficiāls atbalsts, ko sniedz valdība vai kas tiek sniegts tās vārdā tikai eksporta kredīta garantijas vai apdrošināšanas veidā, t. i., uz ko neattiecas oficiāls finansiālais atbalsts.

s) **Saistīts subjekts:** saistīta subjekta atsauces ir saistīta aizņēmēja (nevis tieši tā paša aizņēmēja) standarta instrumenti atbalstītajā darījumā. Ja kredītņēmējam nav kotētu obligāciju vai *CDS* un kredītņēmēja organizatoriskajā struktūrā ir mātesuzņēmums, meitasuzņēmums vai māsasuzņēmums ar konkrēta uzņēmuma obligācijām vai *CDS* tirgus apritē, tad, ievērojot 21. panta c) punktu, minētās konkrētā uzņēmuma obligācijas vai *CDS* var izmantot tā, it kā tās būtu emitējis pats kredītņēmējs, ja:

1) mātesuzņēmumam, meitasuzņēmumam vai māsasuzņēmumam ir tāds pats emitenta *CRA* reitings kā kredītņēmējam/garantētājam; vai

2) ir izpildīti visi šie kritēriji:

i. dalībnieka iekšējais kredītņēmēja/garantētāja reitings atbilst saistītā subjekta *CRA* reitingam;

ii. kredītņēmējs/garantētājs ir mātesuzņēmuma/pārvaldītājsabiedrības galvenais uzņēmums un būtiska un neatņemama daļa grupas darījumdarbībā;

iii. *CRA* reitings pamatojas uz grupas galveno darījumdarbību;

iv. kredītņēmējs/garantētājs nodrošina ievērojamu daļu grupas peļņas, sniedzot dažus grupas galvenos produktus/pakalpojumus galvenajiem klientiem vai tam pieder un tas savā darbībā izmanto lielu daļu no mātesuzņēmuma aktīviem;

v. grupā ietilpstošā kredītņēmēja/garantētāja pārdošanu ir ļoti grūti iedomāties, un tā būtiski mainītu grupas kopējo struktūru;

vi. kredītņēmēja/garantētāja saistību neizpilde radītu ievērojamu reputācijas risku grupai, kaitētu tās franšīzei un varētu apdraudēt tās dzīvotspēju;

vii. augsta līmeņa pārvaldības un darbības integrācija ir tad, ja kapitālu un finansējumu parasti nodrošina mātesuzņēmums vai finanšu meitasuzņēmums ar iekšējiem aizdevumiem un ja nav apstrīdams mātesuzņemuma finanšu atbalsts.

t) **Atmaksas termiņš:** laika periods, kas sākas šajā pielikumā definētajā kreditēšanas termiņa sākumā un beidzas līgumā noteiktajā datumā, kad jāveic pēdējā pamatsummas atmaksa.

u) **Kreditēšanas termiņa sākums:**

1) *attiecībā uz daļām vai komponentiem (starpproduktiem), ieskaitot saistītos pakalpojumus*: attiecībā uz daļām vai komponentiem kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā pircēja faktiskais preču saņemšanas datums vai vidējais svērtais preču (attiecīgā gadījumā arī pakalpojumu) pieņemšanas datums vai, pakalpojumu gadījumā, datums, kad klientam iesniegti rēķini vai klients pieņēmis pakalpojumus;

2) *attiecībā uz kvazikapitālieguldījumu precēm, ieskaitot saistītos pakalpojumus – mašīnām vai iekārtām, parasti ar salīdzinoši zemu vienības vērtību, kas paredzēti izmantošanai ražošanas procesā vai rūpnieciskai vai komerciālai izmantošanai*: attiecībā uz kvazikapitālieguldījumu precēm kreditēšanas termiņa sākums ir ne vēlāk kā faktiskais preču saņemšanas datums vai vidējais svērtais datums, kad pircējs saņēmis preces, vai, ja eksportētājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, tad vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā vai, pakalpojumu gadījumā, rēķinu iesniegšanas datums klientam vai datums, kad klients pieņēmis pakalpojumus. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;

3) *attiecībā uz kapitālieguldījumu precēm un projekta pakalpojumiem – ļoti vērtīgām mašīnām vai iekārtām, kas paredzētas izmantošanai ražošanas procesā vai rūpnieciskai vai komerciālai izmantošanai:*

— ja ir līgums par tādu kapitālieguldījumu preču pārdošanu, kas sastāv no atsevišķi izmantojamiem priekšmetiem, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir tad, kad pircējs fiziski pārņem preces savā valdījumā, vai vidējais svērtais datums, kad pircējs fiziski pārņem preces,

— ja ir līgums par veselas ražotnes vai rūpnīcu ražošanas iekārtu pārdošanu, kur piegādātājs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kurā pircējam būtu fiziski jāpārņem visas iekārtas (izņemot rezerves daļas), kas piegādātas saskaņā ar līgumu,

— ja eksportētājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā,

— pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;

4) *attiecībā uz veselām ražotnēm vai rūpnīcām – veselām ražošanas vienībām ar augstu vērtību, kuras prasa kapitālieguldījumu preču izmantošanu:*

— ja ir līgums par veselas ražotnes vai rūpnīcu ražošanas iekārtu pārdošanu, kur piegādātājs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kurā pircējs fiziski pārņem visas iekārtas (izņemot rezerves daļas), kas piegādātas saskaņā ar līgumu,

— ja ir būvniecības līgumi, saskaņā ar kuriem līgumslēdzējs nav atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir būvniecības pabeigšanas datums,

— ja ir līgums, kurā piegādātājam vai līgumslēdzējam ir paredzēta atbildība par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir datums, kad pēc uzstādīšanas vai būvniecības ir pabeigtas iepriekšējas pārbaudes, lai pārliecinātos, ka objekts ir gatavs darbībai. Šis noteikums ir spēkā neatkarīgi no tā, vai objekts tobrīd atbilstoši līguma noteikumiem ir vai nav nodots pircējam, un neatkarīgi no jebkādām joprojām pastāvošām saistībām, kas var būt piegādātājam vai līgumslēdzējam (piemēram, attiecībā uz tās efektīvas darbības garantēšanu vai vietējā personāla apmācību),

— ja līgumā paredzēta atsevišķu projekta daļu atsevišķa izpilde, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir katras atsevišķās daļas kreditēšanas termiņa sākuma datums vai vidējais šo kreditēšanas termiņa sākumu datums, vai, ja piegādājam līgums nav uz visu projekta laiku, bet uz būtisku tā daļu, kreditēšanas termiņa sākums var būt tas, kas atbilst projektam kopumā,

— pakalpojumiem vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir rēķinu nodošana klientam vai pakalpojuma pieņemšana no klienta puses. Ja ir pakalpojumu sniegšanas līgums, kur piegādātājs ir atbildīgs par nodošanu ekspluatācijā, vēlākais kreditēšanas termiņa sākums ir nodošana ekspluatācijā;

v) **Piesaistīts atbalsts:** atbalsts, kas faktiski (juridiski vai faktiski) ir piesaistīts preču un/vai pakalpojumu iepirkumam no devējas valsts un/vai no ierobežota skaita valstu; tas ietver aizdevumus, dotācijas vai asociēta finansējuma paketes ar koncesijas līmeni virs 0 %.

Šī definīcija ir spēkā neatkarīgi no tā, vai "saistīšana" ir panākta ar oficiālu vienošanos vai jebkādu neoficiālu vienošanos starp saņēmēju un devēju valsti, vai pasākumi iekļauj komponentes, kas minētas vienošanās 30. pantā un nav brīvas un pilnā mērā pieejamas, lai būtiskā apmērā finansētu iepirkumu no saņēmējvalsts, no visām pārējām jaunattīstības valstīm un no dalībniekiem, vai arī tā iekļauj praksi, ko DAC vai dalībnieki uzskata par līdzvērtīgu šādai saistīšanai;

w) **Atsaistīts atbalsts:** atbalsts, kas ietver aizdevumus vai dotācijas, kur ienākumi ir pilnīgi un brīvi pieejami, lai finansētu iepirkumu no jebkuras valsts;

x) **Vidējais svērtais atmaksas periods:** laiks, kas nepieciešams, lai atdotu pusi no kredīta pamatsummas. To aprēķina kā laika summu (gados) starp kreditēšanas termiņa sākumu un katru pamatsummas atmaksu, kas nosvērta ar pamatsummas daļu, kura atmaksājama katrā atmaksas datumā.